

Слободан приступ информацијама:
Ставови и мишљења Повереника

Издавач
Повереник за информације од јавног значаја
и заштиту података о личности
Булевар краља Александра бр. 15, 11000 Београд
Тел.: + 381 11 3408 900
Факс: + 381 11 3343 379
E-mail: office@poverenik.rs
www.poverenik.rs

За издавача
Милан Мариновић

Уредник
Славољупка Павловић

Лекџура, дизајн и њрелом
Службени гласник

Штамџа
Службени гласник

Тираж
600 примерака

ISBN 978-86-901034-3-0

Београд, 2020.

Повереник за информације
од јавног значаја и заштиту
података о личности

Слободан приступ информацијама: Ставови и мишљења Повереника

Садржај

Уводна реч Повереника	9
Уводна реч уреднице	11
1. Процесна питања	13
1.1. Странка у судском поступку као тражилац информација из тог поступка	14
1.2. Доступност информација о пуномоћју из кривичног предмета	16
1.3. Тражене информације морају постојати у моменту подношења захтева	18
1.4. Информације из документа који се стално ревидира	19
1.5. Обавеза доношења решења о одбијању захтева	20
1.6. Ненадлежност Повереника за одлучивање по жалби	21
1.7. Рок за жалбу против акта који не садржи поуку о правном леку	22
1.8. Алтернативно постављен захтев за увид у списе и достављање копија списка	24
1.9. Обавеза органа јавне власти када се захтев за приступ информацијама поднесе организационој јединици у његовом саставу	26
1.10. Да ли орган власти поседује информације или не?	30
1.11. Жалба против налога за допуну захтева за приступ информацијама од јавног значаја	35
1.12. Странка у парничном поступку као тражилац информација	35
1.13. Образложење решења којим се одбија захтев за приступ информацијама	39
1.14. Нејасан захтев за приступ информацијама	40
1.15. Отежавање остваривања права на слободан приступ информацијама од јавног значаја	41
1.16. Немогућност поништаја коначног акта по службеној дужности након истека рока	45
1.17. Жалба изјављена против Авио-службе Владе Републике Србије	46
2. Садржина права/захтева	49
2.1. Мишљење о конкретном правном питању као информација од јавног значаја	50
2.2. Информације о финансирању медија од стране органа јавне власти	52
2.3. Увид у испоручене и уграђене роло-завесе за заштиту од сунца	55
2.4. Информације о државном службенику задуженом предметом	56

3. Начин остваривања права	61
3.1. Техничка средства за израду копије траженог документа	62
4. Трошкови поступка	63
4.1. Нужни трошкови за издавање копије документа	64
5. Да ли је орган јавне власти	67
5.1. Стечајни управник није орган јавне власти	68
5.2. Јат-tehnika д.о.о. није орган јавне власти	69
5.3. ФКМС Радио Књажевац није орган јавне власти	70
5.4. Боксерски савез Србије јесте орган јавне власти	72
5.5. Привредно друштво „Слобода“ а.д. Чачак јесте орган јавне власти	73
5.6. Савет за националну безбедност није орган јавне власти	77
5.7. Удружење осигуравача Србије јесте орган јавне власти	78
6. Тајни подаци	81
6.1. Уставом загарантована права могу се ограничити искључиво законом	82
6.2. Информације из кривичне истраге о ратним злочинима против цивилног становништва	83
6.3. Информације о именима рецензената пројекта и њиховим извештајима	89
6.4. Информације о привредним друштвима која су регистрована ради обављања делатности обезбеђења	93
6.5. Информације из преткривичног поступка	96
6.6. Информације из кривичне пријаве не могу бити достављене пре првог саслушања окривљеног	103
6.7. Информације о мерама тајног праћења и снимања	105
6.8. Информације о скидању ознаке државна тајна	109
6.9. Информације о полиграфском тестирању	111
7. Приватност – јавност	115
7.1. Информације о власнику пса	116
7.2. Информације о одсуству са рада државних службеника	117
7.3. Информације из записника о већању и гласању чланова жалбене комисије у управном поступку	121
7.4. Доступност информација из оставинских решења	125
7.5. Доступност информација из налаза и мишљења центра за социјални рад	130
7.6. „Увид у видео-надзор“	133
7.7. Информације о датуму и месту венчања као информације од јавног значаја	134
7.8. Информације из медицинске документације преминуле бебе	137

7.9. Информације о лицима којима су издати дипломатски пасоши	139
7.10. Информације о покренутим управним споровима против Сената универзитета	142
7.11. Информације о жртвама извршења кривичног дела	144
7.12. Оцене током школовања као информације од јавног значаја	146
7.13. Информације о подносиоцу кривичне пријаве	146
7.14. Обим доступности информација о лицима на руководећим и извршилачким радним местима	148
7.15. Информације о физичким и правним лицима која пријављују незаконитости	150
7.16. Презумпција невиности и приступ информацијама	152

УВОДНА РЕЧ

Уводна реч Повереника

Ево, дочекали смо да обележимо још један Међународни дан права јавности да зна. И, по старом добром обичају, још једну публикацију Повереника посвећену бољем упознавању свих потенцијалних корисника са правом јавности да зна, ка већој доступности информација од јавног значаја у поседу органа јавне власти.

Међутим, то никако не значи да је ово само још један у низу међународних дана права јавности да зна и још само једна у низу публикација. Напротив, протекли период, био је, због актуелне пандемије, више него специфичан.

И овогодишња публикација се стога прилагодила постојећој ситуацији и пракси службе Повереника пре и после али и за време ванредног стања. Силом прилика, у протеклом периоду Повереник се, много чешће од уобичајеног, нашао у положају да решава по жалбама на (не)поступање органа власти по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја којима су тражене информације које су се односиле на угрожавање и заштиту јавног здравља. Познато је да за поступање по овим захтевима важи строжи режим приступа информацијама оличен, пре свега, у необоривој законској претпоставци постојања оправданог интереса за приступ информацијама и знатно краћим роком за поступање по захтеву.

Међутим, упркос тим промењеним околностима, општи утисак је да су се Повереник и његова служба веома добро снашли у тој „новој нормалности“ и да право на приступ информацијама од јавног значаја није било угрожено, што се може уочити и читањем ове публикације.

У уверењу да ће тако бити и убудуће али, ипак, са жељом да следећи Међународни дан права јавности да зна и следећа публикација Повереника буду обележени и представљени у уобичајеним нормалним околностима,

ПОВЕРЕНИК
Милан Мариновић

Уводна реч уреднице

Упркос бројним изазовима које је донела ова година (пандемија, ванредно стање уведено због спречавања ширења заразне болести ковид 19 и др.), остали смо верни идеји да сваке године поводом Међународног дана права јавности да зна (28. септембар) објавимо публикацију из области слободног приступа информацијама од јавног значаја. Ово је девета публикација Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности која се објављује тим поводом.

Као и свих претходних година, ова публикација је израз наше посвећености намери да афирмишемо проактивно објављивање информација и да помогнемо органима власти да боље разумеју Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја и своје обавезе прописане тим законом. Верујемо да ће изабрани примери из праксе Повереника помоћи органима власти да лакше и брже обављају послове који се односе на испуњавање обавеза прописаних тим законом, као што је поступање по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја.

Последишно то треба да допринесе да грађани и сви тражиоци информација брже и лакше остварују своје право на приступ информацијама, односно право на обавештеност које је зајемчено и самим Уставом. Ова публикација је такође и израз нашег дубоког личног и професионалног уверења да право на обавештеност извесно спада у ред најзначајнијих вредности на којима почива једно друштво које тежи да буде демократско, отворено, транспарентно и у којем постоји владавина права.

Настојали смо, као и претходних година, да изаберемо случајеве и примере из праксе који ће органима власти бити од практичне помоћи у решавању недоумица у примени закона, а самим грађанима и најширој јавности помоћи да боље схвате шта је право на приступ информацијама, како да га остваре, али и да разумеју сам дух закона и вредности које стоје иза њега.

Првих пет поглавља у публикацији (1. Процесна питања, 2. Садржина захтева/права, 3. Начин остваривања права, 4. Трошкови поступка и 5. Да ли је орган јавне власти) посвећени су, пре свега, процесноправним питањима и недоумицама у поступку остваривања права на приступ информацијама.

У шестом и седмом поглављу (6. Тајни подаци, 7. Приватност – јавност) приказани су случајеви који треба да помогну да се боље разуме шта је то тзв. тест јавног интереса, како се он спроводи и како проценити да ли је у неком конкретном случају претежнији интерес јавности да зна или неки интерес прописан законом (чл. 9. и 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја). Ове године смо посебно много пажње посветили избору случајева из праксе који се односе на вагање који интерес је претежнији у ситуацији када се тражене информације односе на податке о личности неког физичког лица – интерес права јавности да зна или интерес заштите података о личности, односно заштите приватности. Разлог томе је чињеница да је 22. августа 2019. године ступио на снагу нови Закон о заштити података о личности, а што се неминовно одразило на праксу Повереника и у области приступа информацијама.

Надамо се да ће ова публикација допринети већој транспарентности у нашем друштву и јачању демократских механизма.

Уредница
Славољупка Павловић

1. ПРОЦЕСНА ПИТАЊА

1.1. СТРАНКА У СУДСКОМ ПОСТУПКУ КАО ТРАЖИЛАЦ ИНФОРМАЦИЈА ИЗ ТОГ ПОСТУПКА

Право на слободан приступ информацијама од јавног значаја не може се ограничити само зато што је жалилац странка у судском поступку, нити странка као тражилац информација од јавног значаја може имати мање права од било ког другог лица, јер је право на слободан приступ информацијама од јавног значаја зајемчено свакоме у складу са чланом 51. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, број 98/06) и одредбама чл. 5. и 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Из образложења:

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. дана 6. 6. 2018. године поднео Прекршајном суду у Београду захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражио одређене информације од јавног значаја, и то решења о изузећу судија и захтеве за изузеће судија.

Такође је, увидом у списе предмета, утврђено да је поступајући по наведеном захтеву првостепени орган ожалбеним решењем исти одбио, позивајући се на одредбу члана 13. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, наводећи да се предметним захтевом врши злоупотреба права на приступ информацијама од јавног значаја, с обзиром на то да је тражилац информација странка у поступку на који се имају применити одредбе чл. 126. и 166. Закона о прекршајима, којима су прописана процесна овлашћења оштећеног у прекршајном поступку и процесна овлашћења странака и других лица у поступку, у смислу преписивања и разматрања списка предмета.

Чланом 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да ли му је она иначе доступна као и да му се информација од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Чланом 8. став 1. наведеног закона прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на Уставу и закону. Такође је ставом 2. истог члана Закона прописано да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до

укидања неког права које овај закон познаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Одредбом члана 13. наведеног закона прописано је да се ради о злоупотреби права на приступ информацијама од јавног значаја нарочито ако је тражење неразумно, често, када се понавља захтев за истим или већ добијеним информацијама или када се тражи превелики број информација.

Имајући у виду да је жалилац поднетим захтевом тражио достављање одређених информација у вези са предметом Суда Пр. бр. ..., ближе наведених у ставу II диспозитива овог решења, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је првостепени орган погрешно када је, позивајући се на одредбу члана 13. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, ожалбеним решењем одбио захтев жалиоца за приступ траженим информацијама, наводећи да жалилац злоупотребљава право на слободан приступ информацијама од јавног значаја, јер је странка у поступку на који се примењују одредбе чл. 126. и 166. Закона о прекршајима. Ово из разлога што је, да би првостепени орган ускратио приступ траженим информацијама, обавезан да докаже да су се, у конкретном случају, стекли услови из цитиране одредбе члана 13. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, на коју се првостепени орган позвао у ожалбеном решењу. Како првостепени орган није пружио доказ да је жалилац пре поднетих захтева подносио захтеве исте садржине, као ни доказ да је по таквим захтевима већ поступљено у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно да је жалиоцу већ учинио доступним информације које су предмет захтева, то чињеница да је жалилац странка у поступку пред Судом, није од утицаја на другачију одлуку у овој управној ствари. Наиме, право на слободан приступ информацијама од јавног значаја не може се ограничити само зато што је жалилац странка у неком другом, у конкретном случају, судском поступку, нити странка као тражилац информација од јавног значаја може имати мање права од било ког другог лица, јер је право на слободан приступ информацијама од јавног значаја зајемчено свакоме у складу са чланом 51. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, број 98/06) и одредбама чл. 5. и 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Коришћење права на слободан приступ информацијама од јавног значаја не искључује могућност остваривања и других права, по другим основама, која се чине сличним, а суштински се разликују, јер припадају само одређеном лицу или су у вези са одређеним статусом, у ком случају добијене информације припадају само том лицу, а не општој јавности.

1.2. ДОСТУПНОСТ ИНФОРМАЦИЈА О ПУНОМОЋЈУ ИЗ КРИВИЧНОГ ПРЕДМЕТА

Када тражилац информација захтева копију пуномоћја из кривичног предмета, које је окривљени дао адвокату, првостепени орган је дужан да донесе решење о одбијању захтева у целисти у смислу члана 16. став 10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а не да доставља анонимизовано пуномоћје.

Из образложења:

А. А. је 14. 2. 2019. године изјавио жалбу Поверенику због недобијања тражених информација по његовом захтеву за приступ информацијама од јавног значаја поднетом 30. 1. 2019. године Основном суду у Лебану. У жалби је навео да му је орган власти доставио тражену копију овлашћења за адвоката Б. Б., које је потписао В. В., у предмету К бр. ... са заштићеним именом властодавца, датумом на пуномоћју, називом суда пред којим се води поступак, под којим пословним бројем и због чега, па предлаже да Повереник уважи његову жалбу и омогући му приступ траженој копији пуномоћја. У прилогу је доставио предметни захтев и достављену анонимизовану копију пуномоћја.

Поступајући по жалби, Повереник је доставио исту на изјашњење Основном суду у Лебану, као органу власти у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

У одговору на жалбу од 27. 2. 2019. године орган власти је навео да именовани нема оправдан интерес да зна да ли је лице В. В. овластило адвоката Б. Б., тј. да нема оправдан интерес за доставу тражене копије овлашћења; да је тражиоцу стога достављено анонимизовано тражено пуномоћје.

Разматрајући жалбу и остале списе овог предмета, Повереник је донео одлуку као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. 31. 1. 2019. године поднео Основном суду у Лебану захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражио да му се достави лично у просторијама Суда копија овлашћења за адвоката Б. Б. које му је потписао В. В. а из предмета К бр. ...

Даље је увидом у списе предмета утврђено да је орган власти тражиоцу доставио копију пуномоћја у којем су заштићени подаци о властодавцу, датуму издавања пуномоћја и поступку ради кога је издато.

Имајући у виду да орган власти по захтеву жалиоца није поступио у складу са одредбом члана 16. став 10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно како је пропустио да,

у конкретном случају, донесе решење о одбијању поднетог захтева, Повереник је у поступку по жалби, на основу чл. 23. и 24. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 173. став 2. Закона о општем управном поступку, одлучио као у диспозитиву овог решења, нашавши да је захтев тражиоца неоснован, из следећих разлога:

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја предвиђено је да орган власти неће тражиоцу омогућити приступ информацији од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на углед или које друго право лица на које се тражена информација лично односи, осим у случајевима из тач. 1, 2. и 3. наведеног члана, односно ако се ради о случају да је лице у односу на које се тражи информација на то пристало, ако је реч о личности, појави и догађају од интереса за јавност, а нарочито уколико се ради о носиоцу државне и политичке функције и ако је информација важна с обзиром на функцију коју то лице врши, или је реч о лицу које је својим понашањем, нарочито у вези са приватним животом, дало повода за тражење информације.

Имајући у виду да је А. А. поднетим захтевом тражио копију пуномоћја које је одређено физичко лице дало адвокату ради заступања у одређеном судском поступку, Повереник налази да се, у конкретном случају, ради о информацијама таквог карактера (подаци о личности у смислу члана 4. тачка 1. Закона о заштити података о личности) које се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја из разлога што „оправдан интерес јавности да зна“, као битан елемент појма информације од јавног значаја из члана 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, подразумева обавезу органа власти да исту учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално. Имајући то у виду, доступност информација које се односе на то да ли је неко физичко лице дало пуномоћје другоме да у његово име и за његов рачун предузима одређене правне радње, није информација која може бити општег карактера, јер би се доступношћу таквих информација у својству информација од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, повредило право на приватност лица на која се информације односе као и друга његова права – право на слободан избор пуномоћника, браниоца. При томе,

нису испуњени услови за примену изузетака прописаних чланом 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја да би се такве информације евентуално учиниле доступним. Како се из списка предмета не може закључити да је у конкретном случају испуњен било који од услова из члана 14. тач. 1, 2. и 3. Закона, да би се предметне информације, које иначе задиру у приватност, могле учинити општедоступним на основу преовлађујућег јавног интереса, одлучено је као у диспозитиву овог решења.

Приликом доношења ове одлуке Повереник је имао у виду да је првостепени орган жалиоцу доставио копију анонимизованог пуномоћја, али је нашао да та чињеница није од значаја за доношење другачије одлуке Повереника, из разлога што је природа тражених информација таква да је орган у конкретном случају био дужан да донесе решење о одбијању захтева у целости у смислу члана 16. став 10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер чак и достављање анонимизованог пуномоћја из тачно одређеног предмета у вези са захтевом за приступ информацијама у којем су наведени име и презиме окривљеног лица, представља кршење права на заштиту података о личности у ситуацији када нису испуњени услови из члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја за примену изузетака од права на приватност.

Број: 071-01-1468/2019-03 од 27. 7. 2020. године

1.3. ТРАЖЕНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ МОРАЈУ ПОСТОЈАТИ У МОМЕНТУ ПОДНОШЕЊА ЗАХТЕВА

Правилно је поступио првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио захтев жалиоца, јер је жалилац поднетим захтевом тражио информације које орган власти у тренутку подношења захтева није поседовао.

Из образложења:

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. 28. 3. 2019. године Првом основном суду у Београду поднео захтев за приступ информацијама од јавног значаја којим је тражио информације о броју предмета, имену судије којем је тужба дата у рад и датуму давања у рад судији електронске тужбе поднете од стране тужиоца А. А. дана 28. 3. 2019. године.

Поступајући по наведеном захтеву, првостепени орган је решењем Су-II-17а-... од 29. 3. 2019. године, одбацио поднети захтев. Даље је,

увидом у списе предмета, утврђено да је А. А. изјавио жалбу против наведеног решења. Такође је утврђено да је, поступајући по наведеној жалби, Повереник донео решење бр. 071-01-2826/2019-03 од 30. 4. 2019. године, којим је решење од 29. 3. 2019. године поништио и предмет вратио првостепеном органу на поновни поступак.

У поновном поступку, првостепени орган је ожалбеним решењем одбио поднети захтев с позивом, између осталог, на члан 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, наводећи да у време подношења захтева, који је поднет истовремено са подношењем тужбе, суд није поседовао документ о траженим информацијама, односно у том тренутку електронској тужби тражиоца информације још увек није био додељен број предмета, нити је додељена и дата судији у рад.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Према наведеној законској одредби да би се нека информација сматрала информацијом од јавног значаја потребно је, поред тога што је настала у раду или у вези са радом органа и што јавност има оправдан интерес да зна, да буде садржана, одређена у неком од докумената у поседу органа у моменту када је затражена.

Имајући у виду да је жалилац поднетим захтевом тражио информације које орган власти у тренутку подношења захтева није поседовао, Повереник налази да је правилно поступио првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио захтев жалиоца, те је жалба неоснована.

Број: 071-01-3800/2019-03 од 11. 6. 2020. године

1.4. ИНФОРМАЦИЈЕ ИЗ ДОКУМЕНТА КОЈИ СЕ СТАЛНО РЕВИДИРА

Када је реч о документу који се стално ревидира, орган јавне власти тражиоцу доставља онај документ који је важећи на дан подношења захтева за приступ информацијама од јавног значаја.

Из образложења:

Ни чињеница да се орган власти у одговору на жалбу достављеном Поверенику изјаснио у односу на тражене информације тако што

је навео да осим достављених не поседује друге информације које су тражене предметним захтевом, односно да једини документ који Институт има у свом поседу јесте „Стручно методолошко упутство за контролу уношења и спречавања ширења новог корона вируса SARS-CoV-2 у Републици Србији“, али да се он константно мења и прилагођава у складу са актуелном епидемиолошком ситуацијом, као и да је у току његова ревизија, те да је упитно да ли такав документ уопште може представљати документ који тражилац информације захтева, није могла утицати на другачију одлуку у овој управној ствари. Ово из разлога што је, према одредби члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, орган власти дужан да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, обавести жалиоца да ли поседује тражене информације и да информације којима располаже, односно копије докумената у којима су оне садржане достави жалиоцу, а не Поверенику, што у конкретном случају није учинио. Такође чињеница да је одређени документ подложен ревизији сама по себи не представља разлог за изузимање од приступа, па околност да се документ константно мења и да се, као у конкретном случају прилагођава у складу са актуелном епидемиолошком ситуацијом, не значи да у односу на информације садржане у том документу не постоји оправдан интерес јавности да зна. Када је реч о документу који се стално ревидира, орган јавне власти тражиоцу доставља онај документ који је важећи на дан подношења захтева за приступ информацијама од јавног значаја.

Број: 071-01-1110/2020-03 од 27. 7. 2020. године

1.5. ОБАВЕЗА ДОНОШЕЊА РЕШЕЊА О ОДБИЈАЊУ ЗАХТЕВА

Орган власти није у обавези да донесе решење о одбијању захтева (члан 16. став 10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја) у ситуацији када не поседује тражену информацију, већ само у ситуацији када поседује тражене информације, али када процени да у конкретном случају постоји неки други интерес заснован на Уставу или закону из чл. 9, 13. и 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, који претеже над интересом права јавности да зна, због кога приступ траженим информацијама треба ограничити.

Из образложења:

Навод жалиоца да Полицијска управа у Врању супротно Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја није донела

решење о одбијању његовог захтева већ му је доставила обавештење да не поседује тражену информацију, није могао утицати на другачију одлуку у овој управној ствари. Ово из разлога што орган власти није у обавези да донесе решење о одбијању захтева (члан 16. став 10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја) у ситуацији када не поседује тражену информацију, већ само у ситуацији када поседује тражене информације, али када процени да у конкретном случају постоји неки други интерес заснован на Уставу или закону из чл. 9, 13. и 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, који претеже над интересом права јавности да зна, због кога приступ траженим информацијама треба ограничити. У ситуацији када орган власти не поседује тражене информације довољно је да о томе обавести тражиоца (члан 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја) да би се сматрало да је орган власти поступио у смислу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Сумња жалиоца да орган власти није дао тачне и истините податке о поседовању тражених информација такође није од утицаја на другачију одлуку у овој управној ствари. Ово из разлога што Повереник нема истражна, односно надзорна овлашћења када је у питању Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, да би непосредном контролом код органа власти проверио истинитост навода и право чињенично стање, већ надзор над спровођењем овог закона, у складу са чланом 45. истог закона, врши министарство надлежно за послове управе, преко управне инспекције.

Број: 071-01-2949/2018-03 од 31. 10. 2019. године

1.6. НЕНАДЛЕЖНОСТ ПОВЕРЕНИКА ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ ПО ЖАЛБИ

Повереник није надлежан за одлучивање по жалби тражиоца изјављеној због непоступања Основног суда у Мионици по његовом захтеву за издавање копије списка парнице у смислу члана 149. став 1. Закона о парничном поступку, који је поднео као странка у парничном поступку, тј. као тужилац.

Из образложења:

Фудбалски клуб А. из Б. дана 30. 6. 2020. године изјавио је жалбу Поверенику у којој је навео да Основни суд у Мионици није поступио по његовом захтеву поднетом 10. 1. 2020. године. У прилогу је

доставио копију захтева поднетог Основном суду у Мионици са доказом о предаји органу власти.

По разматрању жалбе донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац дана 10. 1. 2020. године поднео Основном суду у Мионици захтев којим је, у својству тужиоца у предмету П ..., тражио копије пресуде ГЖ број ..., пресуде Основног суда у Мионици П број ... и жалбе Општине Љиг против пресуде П број

Имајући у виду наведено, а ценећи садржину жалбе у смислу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Повереник налази да се, у конкретном случају, не ради о жалби због повреде права на приступ информацијама од јавног значаја из члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, које обухвата право тражиоца да поводом захтева за приступ информацијама од јавног значаја буде обавештен да ли орган поседује тражену информацију, право на увид у документ са траженом информацијом и право да му се копија тог документа упути поштом, факсом, електронским путем или на други начин, већ о жалби изјављеној због непоступања Основног суда у Мионици по његовом захтеву за издавање копије списка парнице у смислу члана 149. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13 – одлука УС, 74/13 – одлука УС, 55/14, 87/18 и 18/20), који је поднео као странка у парничном поступку, тј. као тужилац.

Како се у конкретном случају не ради о жалби изјављеној због повреде права на приступ информацији од јавног значаја, то Повереник није надлежан за поступање по истој, па је на основу члана 62. Закона о општем управном поступку, а у вези са чланом 23. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одлучено као у диспозитиву овог решења.

Број: 071-01-1754/2020-03 од 27. 7. 2020. године

1.7. РОК ЗА ЖАЛБУ ПРОТИВ АКТА КОЈИ НЕ САДРЖИ ПОУКУ О ПРАВНОМ ЛЕКУ

У ситуацији када је орган, поводом захтева за приступ информацијама од јавног значаја, у року утврђеном Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, доставио тражиоцу акт који нити је означен као решење, нити садржи делове решења прописане чланом 141. Закона о општем управном поступку, а из садржине тог акта произлази да орган није уопште,

или није у целини удовољио захтеву тражиоца, односно да се орган није упустио у одлучивање о предмету захтева тражиоца, тражилац који је примио такав акт органа може да изјави жалбу Поверенику, ако је жалба иначе дозвољена, после истека рока за поступање органа, а најкасније у року од годину дана од дана истека тог рока.

Из мишљења Повереника:

Грађанин се обратио Поверенику питањем који је рок за изјављивање жалбе у поступку остваривања права на приступ информацијама од јавног значаја, у случају када орган власти није донео решење о одбијању захтева, већ је послао обавештење подносиоцу захтева без навођења поуке о правном леку.

Начин поступања органа власти по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја уређен је чланом 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, којим је, поред осталог, утврђено: да је орган власти дужан да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, тражиоца обавести о поседовању информације, стави му на увид документ који садржи тражену информацију, односно изда му или упути копију тог документа (став 1), као и да му, ако орган власти одбије да у целини или делимично обавести тражиоца о поседовању информације, стави на увид документ који садржи тражену информацију, да му изда, односно упути копију тог документа, дужан је да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, донесе решење о одбијању захтева и да то решење писмено образложи, као и да у решењу упути тражиоца на правна средства која може изјавити против таквог решења (став 10).

Чланом 22. став 1. тачка 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја утврђено је да тражилац може изјавити жалбу Поверенику ако орган власти одбаци или одбије захтев тражиоца, у року од 15 дана од дана када му је достављено решење или други акт.

Рок за изјављивање жалбе у случају непоступања органа у року утврђеном Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја није одређен тим законом, па се, сагласно члану 23. истог закона, на ово питање примењује Закон о општем управном поступку, којим је у члану 153. став 2. предвиђено да када орган не изда решење у законом прописаном року жалба може да се поднесе после истека тог рока, а најкасније у року од годину дана од дана истека тог рока.

У складу са наведеним одредбама закона, уколико орган власти поступајући по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, у року који је прописан Законом о слободном приступу информацијама

од јавног значаја не достави тражиоцу акт којим га обавештава о поседовању тражене информације о времену, месту и начину стављања на увид документа који садржи тражену информацију, односно не упути му копију документа који садржи тражену информацију, нити донесе решење о одбацивању/одбијању захтева, орган није поступио по захтеву и тражилац има право да изјави жалбу Поверенику (ако је жалба иначе дозвољена у складу са чланом 22. ст. 1. и 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја) после истека рока за поступање органа, а најкасније у року од годину дана од дана истека тог рока.

Акт органа власти, који није означен као решење, уподобљава се решењу уколико садржи делове решења прописане чланом 141. Закона о општем управном поступку, па тражилац може изјавити жалбу Поверенику, ако је жалба иначе дозвољена, у року из члана 22. став 1. тачка 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, тј. у року од 15 дана од дана када му је тај акт достављен.

За разлику од наведеног, у ситуацији када је орган, поводом захтева за приступ информацијама од јавног значаја, у року утврђеном Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, доставио тражиоцу акт који нити је означен као решење, нити садржи делове решења прописане чланом 141. Закона о општем управном поступку, а из садржине тог акта произлази да орган није уопште, или није у целини удовољио захтеву тражиоца, односно да се орган није упустио у одлучивање о предмету захтева тражиоца, тражилац који је примио такав акт органа може да изјави жалбу Поверенику, ако је жалба иначе дозвољена, после истека рока за поступање органа, а најкасније у року од годину дана од дана истека тог рока.

Број: 073-01-323/2020-02 од 6. 2. 2020. године

1.8. АЛТЕРНАТИВНО ПОСТАВЉЕН ЗАХТЕВ ЗА УВИД У СПИСЕ И ДОСТАВЉАЊЕ КОПИЈА СПИСА

У ситуацији када је странка поднела захтев и на основу чл. 64. и 65. Закона о општем управном поступку и на основу чл. 15. и 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, орган власти је дужан да позове жалиоца да се изјасни по ком правном основу је захтев за увид, разгледање и копирање списка траженог предмета поднет, па зависно од изјашњења странке да поступи по предметном захтеву. Уколико то не учини, дужан је да поступи по захтеву тражиоца постављеном у складу са одредбама чл. 15. и 16. Закона о слободном приступу информацијама

од јавног значаја, у складу са одредбама тог закона, без обзира на то што је по захтеву поступио у складу са одредбама чл. 64. и 65. Закона о општем управном поступку.

Из образложења:

У одговору на жалбу од 27. 2. 2020. године орган власти је навео да је жалилац предметним захтевом тражио да му се омогући увид, разгледање и копирање списка, у складу са чл. 64. и 65. Закона о општем управном поступку, а да му се, уколико нису испуњени услови прописани наведеним законом, омогући увид у списе предмета у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као и да је, имајући у виду да су испуњени сви услови прописани одредбама чл. 64. и 65. Закона о општем управном поступку, жалиоцу омогућио увид у целокупне списе предмета, док је пројектна документација, због обимности, достављена електронском поштом и да сматра да су наводи жалбе неосновани. У прилогу је доставио копију службене белешке од 5. 2. 2020. године о извршеном увиду, у којој није наведен основ по коме се увид у предмет брoј: ... дозвољава.

(...)

На другачију одлуку у овој управној ствари није могао да утиче навод органа власти да је предметним захтевом жалилац тражио да му се омогући увид, разгледање и копирање списка, у складу са чл. 64. и 65. Закона о општем управном поступку, а да му се, уколико нису испуњени услови прописани наведеним законом, омогући увид у списе предмета у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те да је, имајући у виду да су испуњени сви услови прописани наведеним одредбама, жалиоцу омогућио тражени увид у складу са чл. 64. и 65. Закона о општем управном поступку. Ово из разлога што Закон о општем управном поступку, за разлику од неких других процесних закона (нпр. Закона о парничном поступку), не предвиђа могућност постављања алтернативног захтева за одлучивање, па је орган власти у ситуацији када је странка поднела захтев и на основу чл. 64. и 65. Закона о општем управном поступку и на основу чл. 15. и 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, био дужан да позове жалиоца да се изјасни по ком правном основу је захтев за увид, разгледање и копирање списка траженог предмета брoј: 351-02-00079/2016-07 поднет, па зависно од изјашњења странке поступи по предметном захтеву. Како је орган власти пропустио то да учини, онда је био дужан да поступи по захтеву тражиоца постављеном у складу са одредбама чл. 15. и 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у складу са одредбама тог закона.

Такође нису од утицаја на другачију одлуку у овој управној ствари ни жалбени наводи о делимичном поступању органа власти по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја од 26. 12. 2020. године. Ово из разлога што се орган власти у одговору на жалбу од 27. 2. 2020. године изјаснио да је по захтеву од 26. 12. 2019. године поступио на основу чл. 64. и 65. Закона о општем управном поступку, из чега даље произлази да орган власти уопште није поступио по делу захтева којим су тражене информације од јавног значаја, у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Број: 071-01-455/2020-03 од 15. 6. 2020. године

1.9. ОБАВЕЗА ОРГАНА ЈАВНЕ ВЛАСТИ КАДА СЕ ЗАХТЕВ ЗА ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА ПОДНЕСЕ ОРГАНИЗАЦИОНОЈ ЈЕДИНИЦИ У ЊЕГОВОМ САСТАВУ

Орган власти је дужан да по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја поступи у складу са одредбама члана 16. став 1. или став 10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, који, као посебан закон, представља правни основ за одлучивање по захтеву, односно да жалиљи, с обзиром на то да неспорно поседује тражене информације, достави копије докумената у којима су тражене информације садржане, или донесе решење о одбијању поднетог захтева, а не да упућује жалиљу да ради добијања копија тражених списа подноси захтев за разгледање списа предмета Вишем војном дисциплинском суду у Београду. Такође, није од значаја за поступање по захтеву околност која организациона јединица Министарства одбране Републике Србије у Београду поседује тражене информације, имајући у виду да је у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја орган власти наведено министарство, а не организационе јединице у његовом саставу.

Из образложења:

А. А., преко пуномоћника Б. Б., адвоката из ..., као тражилац информација, поднела је 20. 7. 2018. године Министарству одбране Републике Србије у Београду захтев за приступ информацијама од јавног значаја. Тражила је да јој се из предмета првостепеног Војног дисциплинског суда у Београду I. Дис. бр. ... доставе тражене информације, односно копије докумената у којима су исте садржане, и то: Записника о њеном „саслушању“ као сведока у поступку дисциплинског извиђаја

сачињеног у ..., Записника о њеном „саслушању“ као сведока на главном претресу од 6. 8. 2018. године у ..., Записника о главном претресу од 6. 8. 2018. године и Пресуде Војног дисциплинског суда од 6. 8. 2018. године.

Поступајући по поднетом захтеву, орган власти је актом Број ... од 3. 8. 2018. године, обавестио пуномоћника тражиље да Првостепени војни дисциплински суд у Београду не располаже списима предмета I. Дис. бр. ..., да су списи предмета достављени Вишем војном дисциплинском суду у Београду, ради одлучивања по жалбама на првостепену пресуду, који предмет се води под бројем II Дис. Број Даље је навео да, с обзиром на то да се поступак води за тежу повреду војне дисциплине по одредбама Законика о кривичном поступку, одлуку о давању одобрења за разгледање списка може донети само председник Вишег војног дисциплинског суда у Београду. Из наведених разлога је тражиљи указао на то да јој се копије тражених списка предмета не могу учинити доступним у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, већ је потребно да се као оштећена страна обрати Вишем војном дисциплинском суду у Београду ради добијања одобрења за разгледање тражених списка, чиме је практично одбио захтев тражиље за приступ информацијама од јавног значаја.

Против наведеног акта органа власти, жалиља је преко пуномоћника изјавила жалбу Поверенику 9. 8. 2018. године, предложила да уважи исту и донесе решење којим обавезује орган власти да јој омогући приступ траженим информацијама. Уз жалбу је између осталог приложила копије поднетог захтева, ожалбеног акта и пуномоћја.

Поступајући по жалби, Повереник је упутио исту на изјашњење Министарству одбране Републике Србије у Београду, као органу власти у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и првостепеном органу у овој управној ствари.

По разматрању жалбе и осталих списка предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Чланом 102. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да орган утврђује чињенице и околности од значаја за поступање у управној ствари.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, која је садржана у одређеном документу а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли

орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да му је она иначе доступна, као и да му се информација од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Чланом 6. истог закона прописано је да права из овог закона припадају свима под једнаким условима, без обзира на држављанство, пребивалиште, боравиште, односно седиште или лично својство као што је раса, вероисповест, национална и етичка припадност, пол и сл.

Чланом 8. став 1. наведеног закона прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на Уставу и закону. Такође је ставом 2. истог члана Закона прописано да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Чланом 12. истог закона прописано је да ако тражена информација од јавног значаја може да се издвоји од осталих информација у документу у које орган власт није дужан да тражиоцу омогући увид, орган власти омогућиће тражиоцу увид у део документа који садржи само издвојену информацију, и обавестиће га да остала садржина документа није доступна.

Чланом 16. став 1. наведеног закона прописано је да је орган власти дужан да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, тражиоца обавести о поседовању информације, стави му на увид документ који садржи тражену информацију, односно изда му или упути копију тог документа, док је ставом 10. истог члана прописано да му, ако орган власти одбије да у целини или делимично обавести тражиоца о поседовању информације, стави на увид документ који садржи тражену информацију, да му изда, односно упути копију тог документа, дужан је да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од пријема захтева, донесе решење о одбијању захтева и да то решење писмено образложи, као и да у решењу упути тражиоца на правна средства која може изјавити против таквог решења.

Имајући у виду садржину предметног захтева, наводе жалбе, одговор на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник је нашао да је орган власти погрешно када је ожалбеним актом жалиљи ускратио приступ траженим информацијама, а да претходно, у смислу цитиране одредбе члана 102. став 1. Закона о општем управном поступку, није утврдио све чињенице од значаја за одлучивање у овој управној ствари.

Ово из разлога што се, у конкретном случају, ради о остваривању права на приступ информацијама од јавног значаја, по захтеву који је поднет у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, које право у смислу цитираних одредаба чл. 5. и 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја припада сваком под једнаким условима, па и жалили у овој управној ствари, без обзира на права која има као оштећена у дисциплинском поступку. Стога је орган власти био дужан да по предметном захтеву поступи у складу са цитираним одредбама члана 16. став 1. или став 10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, који, као посебан закон, представља правни основ за одлучивање по захтеву, односно да жалили, с обзиром на то да неспорно поседује тражене информације, достави копије докумената у којима су тражене информације садржане, или донесе решење о одбијању поднетог захтева, а не да упућује жалилу да ради добијања копија тражених списа подноси захтев за разгледање списка предмета Вишем војном дисциплинском суду у Београду. При томе, услови под којима се права на приступ информацијама од јавног значаја могу изузетно подврћи ограничењима прописани су чланом 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а могући разлози за ограничавање овог права, тј. изузеци од права на приступ информацијама од јавног значаја прописани су одредбама чл. 9. до 14. наведеног закона. Такође, није од значаја за поступање у овој управној ствари околност која организациона јединица Министарства одбране Републике Србије у Београду поседује тражене информације, имајући у виду да је, у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, орган власти наведено министарство, а не организационе јединице у његовом саставу.

Имајући у виду изнето, на основу члана 171. став 3. Закона о општем управном поступку, а у вези са чланом 23. и чланом 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одлучено је као у ставу I диспозитива овог решења, односно поништен је ожалбени акт и предмет враћен на поновни поступак.

У поновном поступку Министарство одбране Републике Србије у Београду поступиће по примедбама изнетим у образложењу овог решења, допунити поступак и утврдити све чињенице од значаја за доношење одлуке у овој управној ствари. Најпре ће утврдити да ли постоје разлози за ограничење слободног приступа траженим документима у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, при чему ће имати у виду могућност делимичног приступа информацијама у складу са цитираном одредбом члана 12. Закона, који предвиђа могућност да се од приступа изузму одређене информације садржане у траженим документима, ако су

за то испуњени законски услови. Затим ће, на основу правилно утврђеног чињеничног стања, донети нову одлуку у овој управној ствари, односно поново одлучити о захтеву жалиље од 20. 7. 2018. године у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Број: 071-01-2879/2018-03 од 18. 6. 2020. године

1.10. ДА ЛИ ОРГАН ВЛАСТИ ПОСЕДУЈЕ ИНФОРМАЦИЈЕ ИЛИ НЕ?

Према одредби члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја орган је дужан да, најпре, тражиоца на несумњив начин обавести о томе да ли поседује тражене информације по јасно дефинисаним тачкама захтева или не, те да му, уколико их поседује, достави копије докумената у којима су садржане, односно да га, у супротном, о томе децидирано обавести и упуту на орган власти у чијем се поседу по његовом сазнању тражене информације налазе. С аспекта примене Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, код одлучивања по захтеву тражиоца, одлучујућа је чињеница да ли је орган власти у поседу тражених информација или не, док је питање ко је за такве информације надлежан (односно ко је надлежан за поступак стечаја наведеног стечајног дужника и др.) ирелевантно у поступку остваривања права на приступ информацијама од јавног значаја.

Из образложења:

Жалилац је Министарству привреде Републике Србије у Београду 27. 2. 2018. године поднео захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражио информације о раду радне групе за припрему прописа којим ће се уредити начин регулисања доспелих неизмирених обавеза друштвених предузећа по извршним пресудама за потраживања из радних односа, образоване одлуком Владе Републике Србије на седници одржаној 28. 2. 2014. године („Службени гласник РС“, број 24/14). У захтеву је навео да је 22. 3. 2012. године Влада РС донела Уредбу о евидентирању доспелих неизмирених обавеза друштвених предузећа по извршним пресудама за потраживање из радних односа („Службени гласник РС“, број 23/12), која је ступила на снагу 5. 4. 2012. године; да је Европски суд за људска права донео више пресуда против Србије у којима је констатовао повреде права на правично суђење у разумном року из члана 6. став 1. Европске

конвенције за заштиту људских права и основних слобода на несметано уживање своје имовине из одредбе члана 1. Протокола 1. уз Европску конвенцију; да је Суд констатовао: да се извршење пресуда које је суд донео мора сматрати саставним делом суђења према члану 6. Конвенције, да се кашњење у извршењу пресуде може оправдати у посебним околностима, али да то не сме бити тако да угрожава суштину права заштићеног према члану 6. став 1. Конвенције, да без обзира на то да ли је дужник приватни или друштвени актер, на држави је да предузме све неопходне мере да се правоснажна судска пресуда изврши као и да при томе обезбеди делотворно учешће целог њеног апарата; да се, имајући у виду наведено, тражилац обраћао великом броју органа: Агенцији за приватизацију, Министарству привреде, Министарству финансија, Трезору Народне банке Републике Србије, Канцеларији за људска и мањинска права, Влади Републике Србије, од којих је добијао разне одговоре (да, углавном, не поседују тражене информације); да се Министарству привреде Републике Србије обратио „првим дописом“ 2. 2. 2015. године, заведеним под бројем: 3-00-11/2015-02; да је добио одговор министарства по том допису да је Агенција за приватизацију својим актом број сл. 2703 од 27. 3. 2013. године који је доставила Министарству привреде, навела да поднетих и обрађених пријава потраживања има 82.486, да је Влада РС на седници одржаној 28. 2. 2014. године донела одлуку о образовању „радне групе“ за припрему прописа којим ће се уредити начин регулисања доспелих неизмирених обавеза друштвених предузећа по извршним пресудама за потраживања из радних односа („Службени гласник РС“, број 24/14); да је по „другом допису“ који је упутио Министарству дана 24. 11. 2015. године, заведеном под бројем: 3-00-77/2015-02, добио одговор, да је дошло до застоја у раду „радне групе“ због персоналних промена; да је радна група наставила са радом, те је Влада Републике Србије дана 25. 6. 2015. године донела одлуку о измени и образовању радне групе за припрему прописа којим ће се уредити начин регулисања доспелих неизмирених обавеза друштвених предузећа по извршним пресудама за потраживања из радних односа („Службени гласник РС“, број 56/15); да радна група припрема извештај како би га доставила Влади Републике Србије на разматрање; да је по „трећем допису“ упућеном министарству дана 18. 2. 2016. године, заведеним под бројем: 3-00-77/2015-02, добио одговор да је извештај о евидентирању доспелих неизмирених обавеза друштвених предузећа по извршним пресудама за потраживања из радних односа у завршној фази израде; да су у извештају наведена сва запажања и проблеми; да је, приликом нове обраде података за више од 83.000 евидентираних пријава по Уредби о евидентирању доспелих неизмирених обавеза друштвених предузећа по извршним пресудама за потраживања из радних односа

(„Службени гласник РС“, бр. 23/12 и 87/12) установљено да је Агенција за приватизацију само вршила евидентирање обавеза, али није испитивала основаност пријава, тако да су евидентирана потраживања од правних лица по свим облицима власништва, и то привредна друштва у приватној, мешовитој и задружној својини и банака; да је у извештају такође наведен проблем идентификовања до сада наплаћених потраживања по донетим извршним пресудама; да, на основу свега наведеног тражи одговоре на следећа питања: 1) да ли је радна група отклонила напред наведене проблеме; 2) када ће Влада РС донети одлуку о исплати по пресудама; 3) када ће бивши радници ФГП Рекорд холдинг ДП у стечају бити исплаћени: по судским пресудама или из стечајног поступка који је отворен на рочишту одржаном 3. 10. 2011. године под бројем 2 Ст. бр. 267/2011 Привредног суда у Београду, који још траје; 4) како ће бити исплаћени бивши радници ФГП Рекорд холдинг ДП у стечају који су у реструктурирању отишли из фирме, а фирма им остала дужна, зараде, регресе, јубиларне награде и друго што им припада по основу рада, а имају пресуде о потраживању евидентираних код Агенције за приватизацију, а немају потраживања у стечајном поступку?

Даље је утврђено да је орган власти поводом поднетог захтева доставио тражиоцу одговор бр. 3-00-14/2018-02 од 9. 3. 2018. године, у коме је навео да је Уредба о евидентирању доспелих неизмирених обавеза друштвених предузећа по извршним пресудама за потраживања из радних односа („Службени гласник РС“, бр. 23/12 и 87/12) донета како би се утврдио број неизвршених решења о извршењу по правоснажним пресудама према друштвеним предузећима и износ укупног дуга; да Уредба не успоставља нови основ за исплату (промену дужника), нити утврђује или умањује права запослених према послодавцу, односно намирење у судском или стечајном поступку; да Уредбом није обухваћено евидентирање потраживања од приватних, односно приватизованих предузећа и задруга, као ни ненамирена потраживања од дужника у стечајном поступку, над којима је решењем суда стечајни поступак закључен; да Агенција за приватизацију није утврђивала основаност потраживања, већ је, у складу са чл. 3. и 4. наведене уредбе, била дужна да прикупи, евидентира и обради податке из пријава о доспелим потраживањима; да по Уредби није могао да се утврди тачан износ неисплаћених зарада по извршним пресудама које нису исплатила друштвена предузећа, што је био предуслов за предлагање решења, јер су подношене пријаве за евидентирање потраживања за која није покренут извршни поступак, иста лица су поднела више пријава према истим или различитим дужницима на исте и/или различите износе, евидентирана су потраживања од правних лица по свим облицима власништва, као и од дужника над којима су

стечај или ликвидација закључени до 31. 12. 2011. године; да су се у међувремену евидентирана потраживања наплаћивала у извршним и стечајним поступцима; да су, такође, у циљу обезбеђења наплате потраживања запослених из рада по извршним пресудама, донети нови и измењени постојећи прописи; да је из наведених разлога, поступајући по Закључку Владе 05 број: 02-9976/2016. од 20. 10. 2016. године, Министарство привреде поново извршило анализу неизмирених обавеза за потраживања из рада на дан 16. 11. 2016. године; да је анализа на даље поступање достављена Министарству финансија; да је по свим питањима која се односе на поступак стечаја стечајног дужника ФГП Рекорд холдинг ДП у стечају надлежан суд, јер Министарство привреде нема надлежност у овим поступцима, те да је захтев тражиоца у складу са чланом 19. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прослеђен Поверенику за информације од јавног значаја и заштиту података о личности.

Чланом 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује или му је доступна одређена информација од јавног значаја, као и да му се информација учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Чланом 16. став 1. наведеног закона прописано је да је орган власти дужан да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, тражиоца обавести о поседовању информације, стави му на увид документ који садржи тражену информацију, односно изда му или упути копију тог документа, док је ставом 10. истог члана прописано да му, ако орган власти одбије да у целини или делимично обавести тражиоца о поседовању информације, стави на увид документ који садржи тражену информацију, да му изда, односно упути копију тог документа – дужан је да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, донесе решење о одбијању захтева и да то решење писмено образложи, као и да у решењу упути тражиоца на правна средства која може изјавити против таквог решења.

Имајући у виду садржину поднетог захтева, одговора који је достављен жалиоцу поводом захтева, навода жалбе и одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да орган власти није поступио по захтеву жалиоца у складу са цитираним одредбама члана 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер нити је жалиоца обавестио да ли поседује тражене информације, нити му је доставио копије докумената у којима су исте садржане, нити је захтев одбио. Како орган власти није оправдао разлоге

непоступања по поднетом захтеву, односно како су наведени разлози неосновани, Повереник је у поступку по жалби, на основу члана 23. и члана 24. став 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 173. став 2. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу I диспозитива овог решења, наставши да је жалба основана, и да жалилац у смислу цитиране одредбе члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја има право на приступ траженим информацијама, те да нема сметњи да му се тражене информације, уколико су у поседу органа власти, учине доступним, на начин како је то наложено ставом I диспозитива овог решења, што је у складу са одредбом члана 12. Закона, којом је предвиђена могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући увид јер би се омогућавањем приступа тим информацијама повредило право на приватност и заштиту података о личности лица на које се тражене информације лично односе.

Чињеница да је орган власти тражиоцу по поднетом захтеву доставио одговор бр. 3-00-14/2018-02 од 9. 3. 2018. године није могла утицати на другачију одлуку Повереника, јер је садржина истог уопштена и нејасна, тј. не садржи конкретне одговоре на четири јасно дефинисане тачке захтева тражиоца. Такође, навод органа власти из тог одговора да је по питањима која се односе на поступак стечаја наведеног стечајног дужника надлежан суд, јер Министарство привреде нема надлежност у овим поступцима, те је стога захтев проследио Поверенику у складу са чланом 19. Закона, не може се прихватити, као ни његов навод из изјашњења на жалбу да нема конкретније информације у вези са захтевом тражиоца, те га упућује да се обрати Агенцији за лиценцирање стечајних управника. Ово из разлога што је орган власти према цитираној одредби члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, био дужан да, најпре, тражиоца на несумњив начин обавести о томе да ли поседује тражене информације по четири јасно дефинисане тачке захтева или не поседује, те да му, уколико их поседује, достави копије докумената у којима су садржане, односно да га, у супротном, о томе децидирано обавести и упуту на орган власти у чијем се поседу по његовом сазнању тражене информације налазе, а што није учинио. С аспекта примене Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, код одлучивања по захтеву тражиоца, одлучујућа је чињеница да ли је орган власти у поседу тражених информација или није, док је питање ко је за такве информације надлежан (односно ко је надлежан за поступак стечаја наведеног стечајног дужника и др.) ирелевантно у поступку остваривања права на приступ информацијама од јавног значаја, при чему наводи жалиоца да га је Министарство раније већ

обавештавало о раду поменуте „радне групе“, уноси додатне нејасноће о томе да ли се тражене информације налазе у поседу Министарства или се не налазе.

Број: 071-01-1739/2018-03 од 17. 10. 2019. године

1.11. ЖАЛБА ПРОТИВ НАЛОГА ЗА ДОПУНУ ЗАХТЕВА ЗА ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА

Жалба изјављена против акта органа власти којим је тражиоцу наложено да допуни захтев за приступ информацијама од јавног значаја није дозвољена.

Из образложења:

Имајући у виду да је, у конкретном случају, жалба изјављена против акта органа власти којим је тражиоцу наложено да допуни захтев за приступ информацијама од јавног значаја од 9. 3. 2020. године, а који акт је по садржини управни акт којим орган управља поступком, у смислу члана 146. Закона о општем управном поступку, односно не ради се о решењу или другом акту којим је одбачен или одбијен захтев тражиоца, то је Повереник нашао да против ожалбеног акта није допуштена жалба, у смислу цитиране одредбе члана 22. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, па је због изложеног, на основу члана 23. и члана 24. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 167. став 1. Закона о општем управном поступку, одлучио као у диспозитиву овог решења.

Број: 071-01-1167/2020-03 од 31. 7. 2020. године

1.12. СТРАНКА У ПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ КАО ТРАЖИЛАЦ ИНФОРМАЦИЈА

Првостепени орган (Први основни суд у Београду) погрешио је када је ожалбеним решењем одбацио захтев за приступ информацијама од јавног значаја позивајући се на одредбу члана 92. став 3. Закона о општем управном поступку са образложењем да жалилац није ималац права или правног интереса о коме се одлучује у управном поступку из разлога што као странка у парничном поступку може вршити увид, фотокопирати и преписи-

вати списе предмета у складу са одредбама Закона о парничном поступку и Судским пословником. Првостепени орган је био дужан да по предметном захтеву поступа у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја и најпре утврди да ли су у конкретном случају испуњени сви услови из члана 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, који треба да буду испуњени да би се информација сматрала информацијом од јавног значаја.

Из образложења:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац дана 28. 3. 2019. године, првостепеном органу упутио захтев за приступ информацијама од јавног значаја у коме је навео да је дана 28. 3. 2019. године поднео тужбу ... и затражио да му се доставе следеће информације: број предмета, име судије коме је наведена тужба дата у рад као и датум када му је иста дата у рад.

Поступајући по наведеном захтеву, првостепени орган је ожалбеним решењем исти одбацио, позивајући се на одредбе члана 149. Закона о парничном поступку, члана 98. Судског пословника, чл. 1, 4. и 10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја као и члана 92. став 1. тачка 3. Закона о општем управном поступку. У образложењу је навео да је применом наведених одредби одбачен предметни захтев из разлога што жалилац нема правни интерес за подношење захтева за приступ информацијама од јавног значаја који се односе на податке из предмета у којима је он странка у поступку јер, сходно наведеним одредбама Закона о парничном поступку и Судског пословника, странке и друга лица која имају оправдан интерес могу вршити увид, фотокопирати и преписивати списе предмета у законом установљеној процедури којом се странкама у поступку омогућава приступ свим информацијама и писменима из списка предмета, односно којим одредбама је предвиђен правни пут за остваривање права на информисаност о свему везаном за поступак, због чега та лица немају правни интерес да се о чињеницама везаним за поступак информишу у поступку који предвиђа Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Такође је навео да жалилац, сходно одредби члана 49. став 3. Судског пословника, има право да у року од три дана од дана предаје иницијалног акта, сазна број предмета, име судије који је одређен да поступа и место предузимања судских радњи, које право може остварити на шалтеру за информације у Суду, радним данима у периоду од 8.00 до 15.30 часова.

Чланом 92. став 1. тач. 1. до 6. Закона о општем управном поступку прописано је да орган власти решењем одбацује захтев којим је

покренут поступак ако: није реч о управној ствари; није надлежан за одлучивање о управној ствари а не може да одреди ко је надлежан; подносилац захтева очигледно није ималац права или правног интереса о коме се одлучује у управном поступку; захтев није поднет у року; у истој управној ствари се већ води управни или судски поступак или је о њој већ правоснажно одлучено решењем којим је странци признато право или наложена нека обавеза; захтев не буде уређен у року који је одредио орган (члан 59. став 2. овог закона).

Чланом 102. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да орган утврђује чињенице и околности од значаја за поступање у управној ствари.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу наведеног закона, информација којом располаже орган власти, која је настала у раду ли у вези са радом органа власти, која је садржана у одређеном документу а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја између осталог је прописано да се сматра да оправдани интерес јавности да зна, из члана 2. овог закона, постоји увек осим ако орган власти не докаже супротно.

Чланом 5. истог закона прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да му је она иначе доступна, као и да му се информација од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Чланом 6. истог закона прописано је да права из овог закона припадају свима под једнаким условима, без обзира на држављанство, пребивалиште, боравиште, односно седиште или лично својство као што су раса, вероисповест, национална и етичка припадност, пол и сл.

Чланом 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је орган власти дужан да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, тражиоца обавести о поседовању информације, стави му на увид документ који садржи тражену информацију, односно изда му или упути копију тог документа, док је ставом 10. истог члана прописано да ако орган власти одбије да у целини или делимично обавести тражиоца о поседовању информације, да му стави на увид документ који садржи тражену информацију, да му изда, односно упути копију тог документа, дужан је да донесе решење о одбијању захтева и да то решење писмено образложи, као и да у решењу упути тражиоца на правна средства која

може изјавити против таквог решења.

Имајући у виду да је жалилац предметним захтевом за приступ информацијама од јавног значаја поднетим 28. 3. 2019. године, у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, од првостепеног органа тражио информације о броју предмета, имену судије коме је тужба дата у рад, датуму давања у рад судији тужбе ... коју је поднео дана 28. 3. 2019. године, наводе жалбе, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је првостепени орган погрешно када је одлучио као у диспозитиву ожалбеног решења а да није утврдио све чињенице и околности које су од утицаја на правилно одлучивање у овој управној ствари.

Најпре, првостепени орган је погрешно када је ожалбеним решењем одбацио предметни захтев позивајући се на одредбу члана 92. став 3. Закона о општем управном поступку са образложењем да жалилац није ималац права или правног интереса о коме се одлучује у управном поступку из разлога што као странка у парничном поступку може вршити увид, фотокопирати и преписивати списе предмета у складу са одредбама Закона о парничном поступку и Судским пословником. Ово стога што се, у конкретном случају, ради о остваривању права на приступ информацијама од јавног значаја, које право у смислу цитираних одредаба чл. 5. и 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја припада сваком под једнаким условима, па и жалиоцу у овој управној ствари, без обзира на права која има као странка у парничном поступку. Стога није било места одбацивању предметног захтева с позивом на члан 92. став 3. Закона о општем управном поступку с обзиром на то да Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као посебан закон, представља правни основ за одлучивање по наведеном захтеву. Осим тога као једно од начела Закона о општем управном поступку, садржано у члану 15. став 1. наведеног закона, прописује се да је орган власти дужан да омогући приступ информацијама од јавног значаја у складу са законом, док је чланом 64. став 9. истог закона прописано да се омогућивањем права на разгледање списа и обавештавање о току поступка, које одређено лице има као странка у поступку, не дира у остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја садржаним у документима који чине списе предмета. Из наведених разлога, првостепени орган је био дужан да по предметном захтеву поступа у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја и најпре утврди да ли су у конкретном случају испуњени сви услови из цитираног члана 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, који треба да буду испуњени да би се информација сматрала информацијом од јавног значаја. Према наведеној законској одредби да би се нека информација сматрала информацијом

од јавног значаја, потребно је, поред тога што је настала у раду или у вези са радом органа власти и што јавност има оправдан интерес да зна, иста буде садржана, одређена у неком од докумената у поседу органа у моменту када је затражена. Имајући у виду да је предметним захтевом од 28. 3. 2019. године жалилац тражио информације о броју предмета формираном по његовој тужби коју је поднео 28. 3. 2019. године, имену судије коме је тужба дата у рад и датуму када је дата у рад, то се за сада не може са сигурношћу утврдити да ли је у време подношења захтева за приступ информацијама од јавног значаја првостепени орган располагао траженим информацијама будући да је исти поднет истог дана када и тужба на коју се тражене информације односе.

Како је наведена чињеница од пресудног утицаја за правилно одлучивање у овој управној ствари, Повереник је, поступајући по предметној жалби на основу члана 23. и члана 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 171. став 3. Закона о општем управном поступку, одлучио као у диспозитиву овог решења, односно поништио је ожалбено решење и предмет вратио на поновни поступак.

У поновном поступку првостепени орган ће поступити по примедбама изнетим у образложењу овог решења, допунити поступак тако што ће утврдити да ли је у време подношења предметног захтева располагао траженим информацијама у документима у његовом поседу и зависно од утврђеног чињеничног стања, поново одлучити о захтеву жалиоца у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Број: 071-01-2826/2019-03 од 30. 4. 2019. године

1.13. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ РЕШЕЊА КОЈИМ СЕ ОДБИЈА ЗАХТЕВ ЗА ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА

Разлози због којих првостепени орган сматра да захтев за приступ информацијама треба одбити треба да буду садржани у образложењу решења, а не у одговору на жалбу.

Из образложења:

Повереник је приликом одлучивања имао у виду навод првостепеног органа у одговору на жалбу да су у конкретном случају испуњени услови и за одбијање предметног захтева у складу са одредбом члана 13. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, али исти није могао утицати на другачију одлуку у овој управ-

ној ствари. Ово из разлога што се накнадним изношењем разлога који нису садржани у образложењу оспореног решења не отклања недостатак тог решења јер образложење мора да је садржано у самом решењу чиме се омогућава контрола да ли је чињенично стање правилно утврђено и да ли је правилно примењен одговарајући материјални пропис.

Број: 071-01-2826/2019-03 од 30. 4. 2019. године

1.14. НЕЈАСАН ЗАХТЕВ ЗА ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА

Првостепени орган је у ситуацији када има нејасан захтев дужан да поступи у складу са одредбом члана 15. став 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и да позове и поучи тражиоца да уреди захтев и отклони недостатке, а не да сам претпоставља за који су период информације тражене.

Из образложења:

Имајући у виду садржину захтева од 27. 7. 2018. године, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је првостепени орган погрешно када је ожалбеним актом одбио поднети захтев, а да претходно, у смислу цитиране одредбе члана 102. Закона о општем управном поступку, није утврдио све чињенице од значаја за доношење одлуке у овој управној ствари. Ово из разлога што је пре свега нејасно за који период жалилац тражи информације будући да је у захтеву навео да исте тражи за период „од 1. 12. 2018. године до 12. 2010. године“, па је првостепени орган пре него што је одбио захтев жалиоца морао да утврди за који период се информације траже. У конкретном случају првостепени орган је онемогућио приступ траженим информацијама, иако се из самог захтева не може утврдити на који период се односе тражене информације, чиме је учинио повреду поступка која је довела до неправилног поступања по поднетом захтеву и доношења неправилне одлуке. Првостепени орган није овлашћен да сам претпоставља за који период су информације тражене, као што је то учинио у ожалбеном акту, неосновано исправљајући жалиоца и наводећи да је информације тражио за 2008. годину, а не за 2018. годину како стоји у захтеву. Наиме, првостепени орган је у ситуацији када има нејасан захтев дужан да поступи у складу са цитираном одредбом члана 15. став 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, тј. да позове и поучи тра-

жиоца да уреди захтев и отклони недостатке.

У поновном поступку првостепени орган ће поступити по примедбама наведеним у образложењу овог решења и, у складу са цитираним одредбама члана 15. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, позвати жалиоца да захтев уреди тако што ће прецизно навести период за који тражи информације. Након тога ће, на основу правилно утврђеног чињеничног стања, о захтеву жалиоца одлучити у складу са одредбама члана 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Број: 071-01-2911/2018-03 од 15. 11. 2019. године

1.15. ОТЕЖАВАЊЕ ОСТВАРИВАЊА ПРАВА НА СЛОБОДАН ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА

Инсистирање првостепеног органа на великом броју детаља у опису тражених информација, које јавности, па ни тражиоцу објективно не могу бити познате, представља отежавање остваривања права на слободан приступ информацијама од јавног значаја, а што представља посебан разлог за изјављивање жалбе у смислу члана 22. став 1. тачка 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Ово посебно из разлога што је реч о пројекту који финансира Европска унија (претприступни фондови ЕУ), чија је намера да пружи помоћ у процесу приступања Европској унији и намењени су, између осталог, јачању демократских институција и владавини права, као и спровођењу економске реформе, па постоји појачан интерес јавности да исте зна. У тој ситуацији није било места одбацивању захтева као неуредног.

Из образложења:

А. А. је Високој школи примењених струковних студија у Врању (ВШПСС) поднео захтев за приступ информацијама од јавног значаја примљен у овој школи 15. 11. 2018. године којим је тражио да му се лично у просторијама ВШПСС доставе копије комплетне документације везане за уговор и анексе који је ВШПСС у Врању потписала у ИПА пројекту (од 2016. до 2018. године); комплетну документацију која је претходила потписивању уговора и све документе након потписивања уговора у овом пројекту; све одлуке Савета ВШПСС везане за пројекат и овај уговор (одлуке Савета пре и после потписивања уговора све до данас); докумената из којих се види када, коме и колико је плаћано са свих девизних и динарских рачуна ове школе за тај уговор и проје-

кат као и све уплате које је школа имала од партнера.

Поступајући по наведеном захтеву, првостепени орган је тражиоцу доставио упутство за допуну захтева 1868 од 26. 11. 2018. године у коме је навео да је захтев неуредан, у складу са чланом 15. ст. 2. и 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те се позива да, у складу са чланом 15. став 5. наведеног закона, тражилац допуни исти подацима који ће омогућити проналажење тражених информација; да је потребно да захтев допуни следећим подацима: број уговора и број анекса које тражи за период 2016–2018. године; да таксативно наведе коју документацију тражи, а која је претходила потписивању и након потписивања уговора; да наведе број седница Савета ВШПСС или датум одржавања седница на којима су донесене одлуке које тражи и да таксативно наведе које уплате тражи са девизних и динарских рачуна ове школе, при чему је упозорен да ће уколико захтев не допуни, исти бити одбачен у складу са чланом 15. став 6. Закона.

Ожалбеним закључком број 1999 од 12. 12. 2018. године, првостепени орган је одбацио захтев жалиоца као неуредан наводећи да је А. А. поднео захтев за приступ информацијама од јавног значаја, заведен у Деловоднику ВШПСС под бројем 1799 од 15. 11. 2018. године, у којем је тражио да му се лично у просторијама школе доставе наведена документа; да је од именованог затражено да, у складу са чланом 15. став 5. Закона слободном приступу информацијама од јавног значаја, у законском року, уреди захтев; да су у одговору на захтев достављена упутства о начину на који именовани треба да уреди поднети захтев, тј. упутство о допуни; да А. А. није у остављеном року допунио захтев, због чега ВШПСС у Врању није у могућности да поступи по истом; да је из поменутог разлога, одлучено као у диспозитиву закључка.

Чланом 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да му је она иначе доступна, као и да му се информација од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Чланом 8. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на Уставу или закону, а ставом 2. истог члана прописано је да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана

на у ставу 1. овог члана.

Чланом 15. ст. 2. и 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да захтев мора да садржи назив органа власти, име, презиме и адресу тражиоца, као и што прецизнији опис информације која се тражи, као и да може садржати и друге податке који олакшавају проналажење тражене информације.

Чланом 102. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да орган утврђује чињенице и околности од значаја за поступање у управној ствари.

Имајући у виду садржину поднетог захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је првостепени орган погрешно када је, позивајући се на одредбе члана 15. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, захтев жалиоца одбацио као неуредан, стога што је жалилац овако постављеним захтевом, јасно назначио које информације тражи и навео довољно података који омогућавају проналажење истих, тј. несумњиво је јасно да се тражене информације односе на тачно одређени ИПА пројекат који је спроводила ВШПСС у периоду 2016–2018. године. При томе, првостепени орган је од тражиоца информација упутством о допуни тражио детаљне и потпуне податке о траженим информацијама (нпр. тачан број и назив документа, број и датум седнице на којој су одлуке доношене и сл.), а што није реално очекивати да тражилац зна, из чега произилази неспремност школе да удовољи захтеву тражиоца и да му помогне да пронађе тражене информације, а што је у супротности са добрим праксама у поступку остваривања права на слободан приступ информацијама од јавног значаја. Штавише, инсистирање првостепеног органа на толиким детаљима у опису тражених информација, које јавности, па ни тражиоцу објективно не могу бити познате, представља отежавање остваривања права на слободан приступ информацијама од јавног значаја, а што представља посебан разлог за изјављивање жалбе у смислу члана 22. став 1. тачка 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Ово посебно стога што је реч о пројекту који финансира Европска унија (претприступни фондови ЕУ), чија је намера да пружи помоћ у процесу приступања Европској унији и намењени су, између осталог, јачању демократских институција и владавини права, као и спровођењу економске реформе, па постоји појачан интерес јавности да исте зна. Стога није било места одбацивању захтева као неуредног.

Када је реч о наводу првостепеног органа, који је истакао тек у изјашњењу на жалбу, да је комплетна документација везана за ИПА пројекат преобимна, о чему је приложио фотографије регистратора у којима се налази пројектна документација, Повереник указује на то да обим тражених информација, као и околност да би евентуално

неке информације требало претражити, прикупити и сл., не може сам по себи бити основ за ускраћивање права тражиоца на захтеване информације, посебно из разлога што се на основу навода првостепеног органа не може са сигурношћу закључити да је исти, поступајући по поднетом захтеву, исказао спремност да захтеву тражиоца удовољи на начин који не угрожава нормалан рад органа, нити да је имао у виду могућност да због наведених разлога може евентуално да продужи законски рок за поступање по предметном захтеву, у смислу члана 16. став 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, који органу власти даје могућност да по захтеву поступи у накнадном року који не може бити дужи од 40 дана од подношења захтева, када за то постоје оправдани разлози, с тим да о томе обавести тражиоца. Такође, пракса Европског суда правде сугерише да је на органу власти да пре него што одбије да захтеву удовољи, најпре докаже обим свог задатка, да он превазилази границе онога што може разумно да буде тражено, затим да је темељно размотрио различите опције које су му на располагању како би предузео мере које неће представљати неразуман обим рада за њега, као и да је покушао да се консултује са подносиоцем захтева да би захтев усвојио у мери која је мање неповољна од одбијања захтева у целости, што првостепени орган није учинио.

На основу свега напред изнетог, Повереник налази да није реч о недостацима због којих се по захтеву није могло поступити, па је на основу члана 171. став 3. Закона о општем управном поступку, а у вези са чланом 23. и чланом 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одлучио као у ставу I диспозитива овог решења, односно поништио је ожалбени закључак и предмет вратио на поновни поступак.

У поновном поступку првостепени орган ће поступити по примедбама изнетим у образложењу овог решења, и поново одлучити о захтеву тражиоца поднетом овом органу 15. 11. 2018. године, и то тако што ће покушати да се консултује са подносиоцем захтева с циљем да се захтев сведе на разумну меру како би исти био усвојен у мери која је мање неповољна од одбијања захтева у целости, у складу са наведеном судском праксом, а, уколико то није могуће, онда ће, у смислу члана 13. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, утврдити прецизно о ком обиму тражених информација је реч, тј. доказати обим свог задатка (о ком броју информација – докумената је реч, колико је времена, средстава и кадровских капацитета потребно издвојити и ангажовати ради поступања по захтеву), па ће у односу на тако прецизно утврђене податке оценити да ли су испуњени услови за ускраћивање, тј. ограничавање права на приступ информацијама у смислу члана 13. Закона. У супротном, уко-

лико нису испуњени услови да се члан 13. Закона примени, утврдиће да ли и у односу на које информације постоје разлози за ускраћивање приступа истима (чл. 9. и 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја), па ће, уколико постоје околности због којих би се доступношћу тим информацијама угрозио неки од интереса заштићених поменутим одредбама закона, утврдити да ли је тај интерес, у смислу члана 8. Закона, претежнији у односу на интерес јавности да зна. Међутим, чак и уколико утврди да су наведени услови испуњени, првостепени орган ће размотрити могућност издвајања тражених информација, у складу са чланом 12. Закона, од осталих информација у документу у које није дужан да жалиоцу омогући увид (као што су, на пример, подаци о личности чијом доступношћу би се повредило право на приватност и заштиту података о личности лица на која се односе) и омогућити увид у део документа који садржи само издвојену информацију.

Број: 071-01-4409/2018-03 од 18. 6. 2020. године

1.16. НЕМОГУЋНОСТ ПОНИШТАЈА КОНАЧНОГ АКТА ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ НАКОН ИСТЕКА РОКА

Повереник не може по службеној дужности поништити ожалбени акт због тога што не садржи упутство о правном средству, након протекла рока од годину дана од дана његове коначности, прописаног одредбом члана 183. став 2. Закона о општем управном поступку.

Из образложења:

А. А. је дана 23. 9. 2019. године изјавио жалбу Поверенику против одлуке садржане у акту Народне банке Србије, Дирекције за законодавно-правне послове у Београду бр. ... од 31. 7. 2018. године, којом је фактички одбијен његов захтев за приступ информацијама од јавног значаја од 16. 7. 2018. године у делу којим је тражио достављање листинга извода рачуна ТП „Inex Diane“, матични број 08011052, бр. рачуна 46500-601-0-6782 ЗОП Стара Пазова за период од 1. 8. 2002. године до 1. 11. 2002. године. У прилогу је доставио копију ожалбеног акта, који не садржи упутство о правном средству.

Поступајући по жалби, Повереник је 25. 9. 2019. године исту доставио на изјашњење Народној банци Србије, као првостепеном органу у овој управној ствари.

У одговору на жалбу од 4. 10. 2019. године првостепени орган

је навео, између осталог, да је жалба неблаговремена јер је поднета након истека законског рока од 15 дана, те да жалбу треба одбацити као неблаговремену. У прилогу је доставио, између осталог, копије предметног захтева жалиоца и повратнице као доказ да је ожалбени акт уручен жалиоцу дана 1. 8. 2018. године.

По разматрању жалбе донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Чланом 22. став 1. тачка 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да тражилац може изјавити жалбу Поверенику ако орган власти одбаци или одбије захтев тражиоца, у року од 15 дана од дана када му је достављено решење или други акт.

Чланом 24. став 2. истог закона прописано је да Повереник одбацује жалбу која је недопуштена, неблаговремена и изјављена од стране неовлашћеног лица.

Имајући у виду да је жалилац ожалбени акт бр. ... од 31. 7. 2018. године примио дана 1. 8. 2018. године, а да је жалбу изјавио 23. 9. 2019. године, дакле после истека рока од 15 дана прописаног одредбом члана 22. став 1. тачка 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у коме је могао да изјави жалбу, као и да Повереник није могао по службеној дужности поништити ожалбени акт у поменутом делу због тога што не садржи упутство о правном средству, с обзиром на то да је за поништење истог из тог разлога протекао рок од годину дана од дана његове коначности прописан одредбом члана 183. став 2. Закона о општем управном поступку, то је, на основу члана 23. и члана 24. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 167. став 1. Закона о општем управном поступку, Повереник одлучио као у диспозитиву овог решења.

Број: 071-01-4797/2019-03 од 11. 10. 2019. године

1.17. ЖАЛБА ИЗЈАВЉЕНА ПРОТИВ АВИО-СЛУЖБЕ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Против решења, односно због непоступања највиших органа власти (Народне скупштине, председника Републике, Владе Републике Србије, Врховног касационог суда, Уставног суда и Републичког јавног тужиоца) не може се изјавити жалба Поверенику, већ се може покренути управни спор у складу са законом. То последично значи да се ни против стручних служби и других организационих облика у саставу тих органа јавне власти не може изјавити жалба Поверенику, односно таква жалба није дозвољена.

Из образложења:

А. А. из Београда изјавила је дана 18. 9. 2019. године жалбу Поверенику због непоступања Авио-службе Владе Републике Србије у Београду, по њеном захтеву за приступ информацијама од јавног значаја од 15. 8. 2019. године којим је тражила достављање информација у вези са путницима који су путовали авионом у власништву Авио-службе Владе, рег. ознака YU-BNA, на одређеним летовима и у одређеним терминима. Уз жалбу је достављена копија наведеног захтева са доказом о предаји истог.

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Чланом 16. став 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да ако орган власти на захтев не одговори у року, тражилац може изјавити жалбу Поверенику, осим у случајевима утврђеним овим законом.

Чланом 22. став 1. истог закона прописани су случајеви у којима тражилац може изјавити жалбу Поверенику, а ст. 2. и 3. истог члана прописано је да се против решења Народне скупштине, председника Републике, Владе Републике Србије, Врховног суда Србије (сада Врховног касационог суда), Уставног суда и Републичког јавног тужиоца не може изјавити жалба, већ се може покренути управни спор у складу са законом.

Имајући у виду да је, у конкретном случају, захтев за приступ информацијама од јавног значаја упућен Авио-служби Владе Републике Србије, а да је према Уредби о оснивању Авио-службе Владе („Службени гласник РС“, број 51/06), Авио-служба основана као служба Владе, то је жалба коју је жалиља у овом случају изјавила Поверенику недопуштена. Ово стога што, сходно цитираним законским одредбама, Влада Републике Србије спада у круг органа јавне власти против чијих се решења, као и у случају да исти органи на захтев не одговоре у року, не може изјавити жалба Поверенику.

Због изложеног, на основу члана 23. и члана 24. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 167. став 1. Закона о општем управном поступку, одлучено је као у диспозитиву овог решења.

Број: 071-01-4766/2019-03 од 25. 9. 2019. године

2. САДРЖИНА ЗАХТЕВА/ПРАВА

2.1. МИШЉЕЊЕ О КОНКРЕТНОМ ПРАВНОМ ПИТАЊУ КАО ИНФОРМАЦИЈА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА

Погрешио је првостепени орган када је одбио захтев жалиље којим је тражила информацију о томе да ли орган власти поседује документ у ком је већ садржано мишљење о конкретном правном питању, јер жалиља није тражила сачињавање новог документа, тј. мишљења о конкретном правном питању, већ информацију о томе да ли орган власти поседује документ у ком је већ садржано мишљење о том питању.

Из образложења:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалиља 24. 7. 2018. године поднела првостепеном органу, Министарству правде, захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражила достављање информација о томе да ли тај орган поседује тражене информације, односно документе у којима су исте садржане из којих се може сазнати који се судски пословник примењује у „актуелним“ судским предметима који се понављају у првостепеним или другостепеним судовима на основу одлука Врховног касационог суда којима је укинута претходна правоснажна пресуда и предмет враћен на поновно одлучивање, да ли је то „Судски пословник“ („Службени гласник РС“, бр. 110/09, 70/11, 19/12, 89/13, 96/15, 104/15, 113/15 – испр., 39/16, 56/16, 77/16 и 16/18), који је ступио на снагу 25. 4. 2016. године (важећи на дан 24. 7. 2018. године) или евентуално онај који је важио у време подношења тужбе, узимајући у обзир члан 197. Устава Републике Србије којим је забрањено повратно дејство закона и општих аката, у које спада и Судски пословник, указујући на то да је наведено питање од значаја за околност којем судији ће предмет бити додељен у рад, будући да је Судским пословником (важећим на дан подношења захтева) брисан члан 55. којим је било прописано да се у поновном поступку по правном леку предмет додељује судији, односно већу које је по предмету раније поступало, због чега се сада у складу са чланом 49. Судског пословника додељује судији према астрономском рачунању времена, по редоследу за пријем.

Поступајући по наведеном захтеву, првостепени орган је ожалбе-ним решењем одбио поднети захтев позивајући се на одредбе члана 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, уз образложење да је у конкретном случају затражено мишљење у вези са применом прописа и о томе да се не ради о информацији од јавног значаја, као и да би поступање по поднетом захтеву захтевало давање објашњења, односно мишљења у вези са применом прописа,

што би подразумевало сачињавање новог документа, што у смислу члана 2. став 1. Закона орган власти нема обавезу да чини. Наводи и да по поднетом захтеву/молби у слободној форми и плаћеној такси поступа надлежна организациона јединица Министарства правде, Сектор за нормативне послове, у складу са чланом 80. Закона о државној управи.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 5. истог закона прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да ли му је она иначе доступна, као и да му се информација од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Чланом 8. став 1. истог закона прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на Уставу и закону. Такође је ставом 2. истог члана Закона прописано да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон познаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Имајући у виду садржину поднетог захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је првостепени орган погрешно када је ожалбеним решењем одбио захтев жалиље за приступ траженим информацијама позивајући се на одредбе члана 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Ово из разлога што је одредбом члана 2. став 1. Закона прописано да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна. То значи да сваки документ у поседу органа власти укључујући и документе у којима су садржани прописи (закони, уредбе и друга правна акта) или пак раније дата мишљења, тј. тумачења о примени одређених прописа, па и Судског пословника, представљају информације од јавног значаја.

На другачију одлуку Повереника није утицао навод првостепеног органа да жалиља тражи мишљење у вези са применом прописа, које подразумева сачињавање новог докумената. Ово стога што поднетим захтевом, жалиља није тражила сачињавање новог документа, тј. мишљења о конкретном правном питању, ближе описаном у захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, већ информацију о томе да ли орган власти поседује документ у ком је већ садржано мишљење о том конкретном правном питању.

На основу изложеног, Повереник је поступајући по жалби, на основу члана 23. и члана 24. ст. 1. и 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставовима I и II диспозитива овог решења, наставши да жалиља има право да јој се тражене информације учине доступним, у смислу члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Број: 071-01-2803/2018-03 од 26. 11. 2019. године

2.2. ИНФОРМАЦИЈЕ О ФИНАНСИРАЊУ МЕДИЈА ОД СТРАНЕ ОРГАНА ЈАВНЕ ВЛАСТИ

Информације које се односе на финансирање медија од стране органа јавне власти морају бити доступне јавности јер се тичу трошења јавног новца, а такве информације увек морају бити транспарентне. Осим тога, на овај начин се посредно може утицати на уређивачку политику, а последично и на слободу медија.

Из образложења:

Тражилац информација је од Градске управе града Ниша у Нишу тражио достављање на увид комплетне документације за све пројекте и уговоре у вези са Конкурсом за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја из области јавног информисања на територији Града Ниша у 2018. години, и то нарочито: Предлог пројекта, финансијске и наративне извештаје (укључујући медијски садржај) за све пројекте који су реализовани у складу са закљученим уговорима током 2018. године на основу расписаног Конкурса за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја из области јавног информисања на територији Града Ниша у 2018. години, и, након спроведеног увида, самостално копирање одабраних докумената и делова садржаја.

Поступајући по наведеном захтеву, првостепени орган је ожалбеним решењем исти одбио, позивајући се на одредбу члана 13. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдани интерес да зна.

Чланом 5. тог закона прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да ли му је она иначе доступна као и да му се информација учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Чланом 8. став 1. наведеног закона прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на Уставу и закону. Такође је ставом 2. истог члана Закона прописано да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Чланом 13. истог закона прописано је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако тражилац злоупотребљава право на приступ информацијама од јавног значаја, нарочито ако је тражење неразумно, често, када се понавља захтев за истим или већ добијеним информацијама или када се тражи превелики обим информација.

Имајући у виду садржину предметног захтева, првостепеног решења, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је првостепени орган погрешно када је ожалбеним решењем одбио да тражиоцу достави тражене информације на основу одредбе члана 13. Закона. Првостепени орган на коме је, у смислу члана 24. став 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, терет доказивања чињеница на којима заснива своју одлуку, у образложењу решења само је цитирао наведени члан закона, али није образложио нити приложио било какве доказе који би говорили у прилог примени члана 13. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у конкретном случају.

Првостепени орган тек у изјашњењу на жалбу наводи да се од Управе често тражи превелики број информација које у битној мери ометају процес рада, те да је, у конкретном случају, тражење превеликог броја неодређених докумената неразумно и противно сврси Закона. Повереник у вези са овим наводом првостепеног органа истиче да обим тражених информација не може и не сме бити разлог због ког би првостепени орган, у смислу одредбе члана 13. Закона, могао ускратити приступ траженим информацијама и одбити захтев у целости, пре него што размотри могућност да по захтеву поступи на начин прописан одредбом члана 16. став 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, који му даје могућност да по захтеву поступи у накнадном року који не може бити дужи од 40 дана од дана подношења захтева, када за то постоје оправдани разлози, с тим да о томе обавести тражиоца, а што није учинио. Такође, пракса Европског суда правде сугерише да је на органу власти да најпре докаже обим свог задатка, да он превазилази границе онога што може разумно да буде тражено, затим да је темељно размотрио различите опције које су му на располагању како би предузео мере које неће представљати неразуман обим рада за њега како би удовољио захтеву тражиоца, као и да је покушао да се консултује са подносиоцем захтева да би захтев усвојио у мери која је мање неповољна од одбијања захтева у целости. Осим тога, навод првостепеног органа да се од истог често траже информације од јавног значаја не може бити разлог ускраћивања приступа истима, због тога што је орган власти дужан да у оквиру обављања послова из своје надлежности обезбеди и остваривање права тражилаца за приступ информацијама од јавног значаја, према Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Навод првостепеног органа да, имајући у виду да информација од јавног значаја у смислу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јесте, између осталог, информација садржана у одређеном документу, а односи се на оно о чему јавност има оправдани интерес да зна, те да је у конкретном случају, тражење великог броја неодређених докумената противно сврси Закона, није могао бити уважен. Ово најпре зато што оправдани интерес јавности да зна, у смислу одредбе члана 4. наведеног закона, увек постоји, осим уколико орган власти не докаже супротно, што у конкретном случају првостепени орган није учинио. Како је захтевом који је предмет ове управне ствари жалилац јасно одредио не само област на коју се тражени документи односе већ и по називима докумената определио исте, то је првостепени орган без додатног напора могао исте да идентификује и да по захтеву поступи у складу са одредбама члана 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а што није учинио. У конкретном случају је неспорно да су тражене информације настале

у раду првостепеног органа и да се налазе у његовом поседу, а информација од јавног значаја, у смислу члана 2. став 1. наведеног закона може бити садржана како у једном, тако и у више докумената у поседу органа власти, а жалилац је предметним захтевом тражио да му се омогући приступ тачно одређеним документима у вези са Конкурсом за суфинансирање пројеката производње медијског садржаја из области јавног информисања на територији Града Ниша у 2018. години.

Повереник посебно наглашава да информације које се односе на финансирање медија од стране органа јавне власти морају бити доступне јавности јер се тичу трошења јавног новца (а такве информације увек морају бити транспарентне), као и због тога што се на овај начин посредно може утицати на уређивачку политику, а последично и на слободу медија.

На основу изложеног, како не постоје разлози за искључење права на приступ информацијама који су предвиђени овим законом, то је Повереник, поступајући по жалби на основу чл. 23. и 24. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу II диспозитива овог решења, наставши да је жалба основана, те да жалилац има право да му се тражене информације учине доступним у складу са чланом 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, на начин како је то наложено ставом II диспозитива овог решења.

Број: 071-01-4841/2019-03 од 24. 2. 2020. године

2.3. УВИД У ИСПОРУЧЕНЕ И УГРАЂЕНЕ РОЛО-ЗАВЕСЕ ЗА ЗАШТИТУ ОД СУНЦА

Увид у испоручене и уграђене роло-завесе за заштиту од сунца, које су предмет тачно одређене јавне набавке не може се остварити у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, с обзиром на то да се обавезе органа власти утврђене тим законом односе на опредмеђене информације, тј. информације које су садржане у постојећим документима којима орган јавне власти располаже.

Из образложења:

Имајући у виду да је жалилац поднетим захтевом за приступ информацијама од јавног значаја тражио увид у само „добро“, односно испоручене и уграђене роло-завесе за заштиту од сунца које су предмет јавне набавке ЈНГ 4000/0173-1/2016, наводе жалбе, одговор

на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је првостепени орган правилно поступио када је ожалбеним решењем одбио поднети захтев жалиоца за приступ информацијама од јавног значаја, те да је жалба неоснована. Ово стога што се и по мишљењу Повереника не ради о информацијама од јавног значаја у смислу цитиране одредбе члана 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер информација од јавног значаја може бити само она информација која је садржана, односно опредељена у неком од докумената у поседу органа у моменту када је затражена. У конкретном случају предметни захтев по својој садржини не представља захтев за приступ информацијама од јавног значаја, нити је реч о остваривању права на приступ информацијама од јавног значаја, које право, у смислу цитираног члана 5. Закона, обухвата између осталог право тражиоца да му се информација од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, с обзиром на то да се захтевом не тражи увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, већ увид у „добро“, односно испоручене и уграђене роло-завесе за заштиту од сунца које су предмет набавке ЈНГ 4000/0173-1/2016.

Овим се не дира у право жалиоца да тражени увид у испоручене и уграђене роло-завесе за заштиту од сунца, које су предмет набавке ЈНГ 4000/0173-1/2016, оствари по основу учешћа у поступку јавне набавке или неком другом поступку, уколико су за то испуњени законски услови, али не и у складу са Законом о приступу информацијама од јавног значаја, с обзиром на то да се обавезе органа власти утврђене Законом односе на опредељене информације, тј. информације које су садржане у постојећим документима којима орган јавне власти располаже.

Број: 071-01-465/2019-03 од 27. 7. 2020. године

2.4. ИНФОРМАЦИЈЕ О ДРЖАВНОМ СЛУЖБЕНИКУ ЗАДУЖЕНОГ ПРЕДМЕТОМ

Приликом поступања по захтеву за приступ информацијама орган власти мора узети у обзир чињеницу да ли је прописима установљена обавеза вођења одређене евиденције, те с тим у вези да ли прописи обавезују орган власти да поседује одређену информацију. У конкретном случају, првостепени орган, поступајући по захтеву којим су тражене информације о томе који је државни службеник задужен одређеним предметима, није узео у обзир одредбу члана 2. Уредбе о канцеларијском пословању органа

државне управе („Службени гласник РС“, бр. 80/92, 45/16 и 98/16) којом је, између осталог, прописано да канцеларијско пословање обухвата: примање, прегледање, распоређивање, евидентирање, достављање у рад и отпремање поште..., док је одредбом члана 7. исте уредбе прописано да основна евиденција о свим актима и предметима као минимум података садржи: класификациони знак из јединствене класификације аката и предмета по материји; основне податке о пошиљаоцу и примаоцу, податке из којих се може утврдити где се предмет односно акт налази у току његове обраде до архивирања. Такође, првостепени орган није узео у обзир ни тачку 87. Упутства о канцеларијском пословању органа државне управе („Службени гласник РС“, бр. 10/93, 14/93 – испр., 67/16 и 3/17) да се акти и предмети достављају у рад преко интерне доставне књиге (образац број 14), да образац број 14 – интерна доставна књига (формат А4) садржи 1. редни број, 2. датум уписа, 3. број акта, потпис примаоца (4. датум, 5. за орган, обрађивач), враћено писарници (6. датум, 7. потпис), 8. примедба.

Из образложења:

А. А. је дана 29. 11. 2018. године поднела захтев за приступ информацијама од јавног значаја Општинској управи општине В. којим је тражила да јој се достави копија документа који садржи информацију о томе ко је примио предмет у интерно доставној књизи Одсека Локалне пореске администрације у вези са решењем о легализацији – озакоњењу три базена правног лица Б.

Поступајући по наведеном захтеву, Општинска управа општине В. Одсек за послове органа општине, ожалбеним актом број: ... од 9. 1. 2019. године, обавестио је А. А. да је достављено обавештење Одсека за општу управу Општинске управе општине В. у ком стоји да се увидом у интерно доставне књиге Одсека за локалну пореску администрацију вођене за тај Одсек није могло утврдити тражено, и на тај начин фактички ускратио приступ траженој информацији, односно одбио захтев жалиље од 29. 11. 2018. године.

Против наведеног акта првостепеног органа А. А. је 7. 5. 2019. године изјавила жалбу Поверенику наводећи: да се против ње као за послене воде два дисциплинска поступка пред органом Општинске управе В. зато што је одбила усмени налог да измени одређена првостепена решења чијом изменом би било учињено кривично дело противзаконито умањење пореза лицу које води пословне књиге, да су дисциплинска комисија и лице које је подносилац захтева за покретање дисциплинске одговорности одбили да јој доставе доказе да је учинилац ма ког дела које јој се ставља на терет, па се сходно

тој чињеници обратила захтевима да јој се доставе информације из интерно доставних књига ко је и када примио предмете за које је терете, да се у интерно доставној књизи налази податак ко је и када задужио предмет док у оперативном систему органа постоји податак ко је исти обрадио.

Поступајући по жалби, Повереник је 10. 5. 2019. године упутио жалбу на изјашњење Општинској управи општине В., као првостепеном органу у овој управној ствари.

У одговору на жалбу од 29. 6. 2018. године првостепени орган је остао при наводима изнетим у ожалбеном акту, наводећи и то да је према члану 7. Закона о пореском поступку и пореској администрацији утврђено и начело чувања службене тајне у пореском поступку.

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Чланом 102. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да орган утврђује чињенице и околности од значаја за поступање у управној ствари.

Одредбом члана 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, прописано је да је информација од јавног значаја информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 5. став 2. истог закона прописано је да свако има право да му се информација од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Чланом 8. став 1. наведеног закона прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на Уставу и закону, док је ставом 2. истог члана прописано да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Имајући у виду да је жалиља поднетим захтевом тражила информације о томе ко је у интерно доставној књизи задужен конкретним предметом, наводећи у жалби да јој се у дисциплинским поступцима ставља на терет да је она била истим задужена без пружања конкретних доказа, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је првостепени орган погрешно

када је ожалбеним актом одбио поднети захтев, а да претходно, у смислу цитиране одредбе члана 102. Закона о општем управном поступку, није утврдио све чињенице од значаја за доношење одлуке у овој управној ствари. Ово из разлога што се из ожалбеног акта не може утврдити да ли првостепени орган није у поседу тражене информације или увидом у интерно доставне књиге није могао да утврди ко је задужен конкретним предметом, а предмет захтева жалиље су информације које су извесно могле настати у раду Општинске управе општине В., тј. које би могле бити садржане у одређеним документима у његовом поседу. Наиме, првостепени орган, поступајући по захтеву, није узео у обзир одредбу члана 2. Уредбе о канцеларијском пословању органа државне управе („Службени гласник РС“, бр. 80/92, 45/16 и 98/16) којом је, између осталог, прописано да канцеларијско пословање обухвата: примање, прегледање, распоређивање, евидентирање, достављање у рад и отпремање поште..., док је одредбом члана 7. исте уредбе прописано да основна евиденција о свим актима и предметима као минимум података садржи: класификациони знак из јединствене класификације аката и предмета по материји; основне податке о пошиљаоцу и примаоцу, податке из којих се може утврдити где се предмет односно акт налази у току његове обраде до архивирања. Такође, првостепени орган није узео у обзир ни тачку 87. Упутства о канцеларијском пословању органа државне управе („Службени гласник РС“, бр. 10/93, 14/93 – испр., 67/16 и 3/17) да се акти и предмети достављају у рад преко интерне доставне књиге (образац број 14), да образац број 14 – интерна доставна књига (формат А-4) садржи 1. редни број, 2. датум уписа, 3. број акта, потпис примаоца (4. датум, 5. за орган, обрађивач), враћено писарници (6. датум, 7. потпис), 8. примедба.

Све наведено је првостепени орган био дужан да размотри пре доношења одлуке о захтеву, с обзиром на то да вођење интерне доставне књиге указује на законитост рада органа јавне власти.

Навод првостепеног органа из одговора на жалбу да је према члану 7. Закона о пореском поступку и пореској администрацији утврђено и начело чувања службене тајне у пореском поступку, такође је нејасан и контрадикторан у односу на садржину ожалбеног акта упућеног жалиљи. Ово из разлога што је ожалбеним актом првостепени орган одбио да пружи тражену информацију уз образложење да не може да утврди ко је од запослених задужен конкретним предметом, односно да не поседује тражену информацију, док се у одговору на жалбу позива на тајну, односно да из разлога чувања службене тајне не може да пружи тражену информацију, а да није навео разлоге због којих би се достављањем податка о запосленом лицу у органу јавне власти које је задужено предметом повредило начело чувања службене тајне.

Стога је у поступку по жалби, на основу члана 23. и члана 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 171. став 3. Закона о општем управном поступку, одлучено као у ставу I диспозитива овог решења.

У поновном поступку првостепени орган ће поступити по примедбама наведеним у образложењу овог решења и на несумњив начин утврдити да ли поседује тражене информације садржане у документима у његовом поседу у којима је евидентирано службено лице које је задужено конкретним предметом, а затим ће, на основу правилно утврђеног чињеничног стања, поново одлучити о захтеву жалиље у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, имајући при томе у виду да се право на приступ информацијама од јавног значаја може ускратити или ограничити само из разлога прописаних тим законом. Такође ће првостепени орган имати у виду да је давање неистините или нетачне информације прописано као прекршај кажњив по члану 46. тачка 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Број: 071-01-3300/2019-03 од 27. 7. 2020. године

3. НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРАВА

3.1. ТЕХНИЧКА СРЕДСТВА ЗА ИЗРАДУ КОПИЈЕ ТРАЖЕНОГ ДОКУМЕНТА

Тек у случају ако уопште не располаже техничким средствима за израду копија (што првостепени орган претходно мора да докаже), првостепени орган је дужан да поступи у складу са одредбом члана 16. став 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и да упозна тражиоца са могућношћу да употребом своје опреме изради копију траженог документа.

Из образложења:

Органи власти према одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја имају терет доказивања да у поступку остваривања права на приступ информацијама од јавног значаја поступају у складу са тим законом (члан 24. став 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја). У конкретном случају, Јавно предузеће ПО „Водовод“ у Сурдулици, није пружило доказе да не поседује техничка средства за израду копије тражене одлуке, нити да тражену копију није могло да изради у другом облику, већ је само позвало жалиоца да изврши увид у тражену одлуку и да због непостојања техничких средстава исту копира у оближњој фотокопирници, занемарујући чињеницу да је предметним захтевом тражено путем поште достављање копије наведене одлуке чиме је поступио супротно одредбама члана 18. ст. 2. и 3. Закона. Тек у случају ако уопште не располаже техничким средствима за израду копија (што претходно мора да докаже), првостепени орган је дужан да поступи у складу са одредбом члана 16. став 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и да упозна тражиоца са могућношћу да употребом своје опреме изради копију траженог документа, што у конкретном случају такође није учинио.

Број: 071-01-2911/2018-03 од 15. 11. 2019. године

4. ТРОШКОВИ ПОСТУПКА

4.1. НУЖНИ ТРОШКОВИ ЗА ИЗДАВАЊЕ КОПИЈЕ ДОКУМЕНТА

Обавеза плаћања накнаде нужних трошкова за копију документа односи се и на претварање документа из физичког у електронски облик. Право на ослобађање од обавезе плаћања накнаде нужних трошкова за копију документа, поред ситуације када се тражена информација тиче угрожавања, односно заштите здравља становништва и животне средине, удружење грађана може да оствари под условом да се ради о удружењу за заштиту људских права и да та организација копију документа захтева ради остваривања циљева удружења, о чему тражилац треба да пружи доказ у сваком појединачном случају.

Из мишљења Повереника:

Орган власти је од Повереника затражио мишљење у погледу „основаности наплате нужних трошкова“ за издавање копије документа на којима се налазе информације од јавног значаја, у ситуацији када удружење, по чијем је захтеву орган поступио, истиче да копије нису тражене у физичком облику, као и да су испуњени услови за ослобађање обавезе плаћања накнаде, с обзиром на „статутарне циљеве удружења“.

Питање накнаде за остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја уређено је одредбама члана 17. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, којима је, у ставу 2, прописано да се копија документа који садржи тражену информацију издаје уз обавезу тражиоца да плати накнаду нужних трошкова израде те копије, а у случају упућивања и трошкове упућивања.

Уредбом о висини накнаде нужних трошкова за издавање копије документа на којима се налази информација од јавног значаја („Службени гласник РС“, број 8/06) Влада је утврдила Трошковник, као саставни део Уредбе.

Трошковником, којим се утврђује висина нужних трошкова за издавање копије документа на којима се налазе информације од јавног значаја, прописани су износи који се односе на копију документа по страни, копију документа у електронском запису, копију документа на аудио-касети, копију документа на аудио-видео касети, претварање једне стране документа из физичког у електронски облик и на упућивање копије документа.

Према томе, обавеза плаћања накнаде нужних трошкова за копију документа односи се и на претварање документа из физичког у електронски облик. У погледу ослобађања обавезе плаћања накнаде

нужних трошкова, одредбом члана 17. став 4. Закона утврђено је да су од те обавезе ослобођени новинари, када копију документа захтевају ради обављања свог позива, удружења за заштиту људских права, када копију документа захтевају ради остваривања циљева удружења и сва лица када се тражена информација односи на угрожавање, односно заштиту здравља становништва и животне средине, осим у случајевима из члана 10. став 1. овог закона (када је тражена информација већ објављена и доступна у земљи или на интернету).

Из цитираних одредаба Закона произлази да право на ослобађање од обавезе плаћања накнаде нужних трошкова за копију документа, поред ситуације када се тражена информација тиче угрожавања, односно заштите здравља становништва и животне средине, удружење може да оствари под условом да се ради о удружењу за заштиту људских права и да та организација копију документа захтева ради остваривања циљева удружења, о чему тражилац треба да пружи доказ у сваком појединачном случају.

Број: 073-01-2205/2019-02 од 5. 12. 2019. године

5. ДА ЛИ ЈЕ ОРГАН ЈАВНЕ ВЛАСТИ

5.1. СТЕЧАЈНИ УПРАВНИК НИЈЕ ОРГАН ЈАВНЕ ВЛАСТИ

Стечајни управник није орган власти у смислу одредаба члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер се не ради ни о државном органу, ни о правном лицу које оснива или финансира у целини, односно у претежном делу државни орган, већ о физичком лицу, које у складу са Законом о стечају („Службени гласник РС“, бр. 104/09, 99/11 – др. закон, 71/12 – одлука УС, 83/14, 113/17, 44/18 и 95/18) обавља послове стечајног управника.

Из образложења:

А. А., Б. Б. и В. В., као тражиоци информација, изјавили су 7. 2. 2020. године, преко пуномоћника Г. Г., адвоката из Ниша, жалбу Поверенику због непоступања стечајног управника привредног друштва „Х“ – у стечају, Е. Е., по њиховом захтеву за приступ информацијама од јавног значаја од 17. 12. 2019. године.

По разматрању жалбе донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Чланом 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је орган власти, у смислу истог закона: 1) државни орган, орган територијалне аутономије, орган локалне самоуправе, као и организација којој је поверено вршење јавних овлашћења (државни орган); 2) правно лице које оснива или финансира у целини, односно у претежном делу државни орган.

Чланом 22. став 1. наведеног закона прописано је да тражилац може изјавити жалбу Поверенику против органа власти, у случајевима предвиђеним тач. 1–6. тог става.

Чланом 24. став 2. истог закона прописано је да Повереник одбацује жалбу која је недопуштена, неблаговремена и изјављена од стране неовлашћеног лица.

Имајући у виду да је предметна жалба од 7. 2. 2020. године изјављена због непоступања стечајног управника привредног друштва „Х“ – у стечају, Е. Е., по захтеву од 17. 12. 2019. године, то је иста недопуштена, с обзиром на то да жалба није изјављена против органа власти, односно да стечајни управник није орган власти у смислу цитиране одредбе члана 3. Закона, јер се не ради ни о државном органу, ни правном лицу које оснива или финансира у целини, односно у претежном делу државни орган, већ о физичком лицу, које у складу са Законом о стечају („Службени гласник РС“, бр. 104/09, 99/11 – др. закон, 71/12 – одлука УС, 83/14, 113/17, 44/18 и 95/18) обавља послове стечајног управника.

Са изложеног, на основу члана 23. и члана 24. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 167. став 1. Закона о општем управном поступку, одлучено је као у диспозитиву овог решења.

Број: 071-01-465/2020-03 од 18. 2. 2020. године

5.2. ЈАТ-ТЕННИКА Д. О. О. НИЈЕ ОРГАН ЈАВНЕ ВЛАСТИ

Привредно друштво ЈАТ-ТЕННИКА д. о. о. за одржавање и оправку ваздухоплова није орган јавне власти.

Из образложења:

А. А. из Београда, као тражилац информација, изјавио је дана 2. 7. 2020. године жалбу Поверенику због непоступања привредног друштва ЈАТ-ТЕННИКА д. о. о., по његовом захтеву од 22. 3. 2020. године за приступ информацијама од јавног значаја.

По разматрању жалбе донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Чланом 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је орган власти, у смислу истог закона: 1) државни орган, орган територијалне аутономије, орган локалне самоуправе, као и организација којој је поверено вршење јавних овлашћења (државни орган); 2) правно лице које оснива или финансира у целини, односно у претежном делу државни орган.

Чланом 22. став 1. наведеног закона прописано је да тражилац може изјавити жалбу Поверенику против органа власти, у случајевима предвиђеним тач. 1–6. тог става.

Чланом 24. став 2. истог закона прописано је да Повереник одбацује жалбу која је недопуштена, неблаговремена и изјављена од стране неовлашћеног лица.

Имајући у виду да је, у конкретном случају, захтев за приступ информацијама од јавног значаја од 22. 3. 2020. године поднет привредном друштву ЈАТ-ТЕННИКА д. о. о. за одржавање и оправку ваздухоплова, које је према подацима из Регистра привредних субјеката који се води код Агенције за привредне регистре Републике Србије, као и решењу БД 8903/2020 од 4. 2. 2020. године Регистратора Регистра привредних субјеката, организовано као друштво са ограниченом одговорношћу односно привредно друштво чија је делатност поправка и одржавање летилица и свемирских летилица и чији је већински власник са 99,3834% удела, AVIA PRIME A. S., Na Prikoře 859/22, Праг,

Ново Место, те је жалба, коју је жалилац поднео Поверенику због непоступања по његовом захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, недопуштена, јер предметни захтев није поднет органу власти.

Ово стога што према одредбама члана 22. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја тражилац може изјавити жалбу само против органа власти, а у конкретном случају се не ради о органу власти у смислу цитиране одредбе члана 3. наведеног закона, с обзиром на то да није у питању државни орган, орган територијалне аутономије, орган локалне самоуправе, односно организација којој је поверено вршење јавних овлашћења, нити правно лице које оснива или финансира у целини односно у претежном делу државни орган.

Због изложеног, на основу члана 23. и члана 24. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 167. став 1. Закона о општем управном поступку, одлучено је као у диспозитиву овог решења.

Број: 071-01-1765/2020-03 од 27. 7. 2020. године

5.3. ФКМС РАДИО КЊАЖЕВАЦ НИЈЕ ОРГАН ЈАВНЕ ВЛАСТИ

Жалба изјављена због непоступања ФКМС Радија Књажевац у Књажевцу по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја није допуштена, јер радио нема статус органа јавне власти.

Из образложења:

А. А. изјавила је 11. 2. 2019. године жалбу Поверенику због непоступања ФКМС Радија Књажевац у Књажевцу по њеном захтеву за приступ информацијама од јавног значаја од 16. 1. 2019. године.

По разматрању жалбе донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Чланом 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је орган власти, у смислу истог закона: 1) државни орган, орган територијалне аутономије, орган локалне самоуправе, као и организација којој је поверено вршење јавних овлашћења (државни орган); 2) правно лице које оснива или финансира у целини, односно у претежном делу државни орган.

Чланом 22. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је, између осталог, да тражилац може изјавити жалбу Поверенику против органа власти, ако: орган власти одбаци или одбије захтев тражиоца у року од 15 дана од дана када му

је достављено решење или други акт (тачка 1); орган власти, супротно члану 16. став 2. овог закона, не одговори у прописаном року на захтев тражиоца (тачка 2); орган власти, супротно члану 17. став 2. овог закона, услови издавање копије документа који садржи тражену информацију уплатом накнаде која превазилази износ нужних трошкова израде копије (тачка 3); орган власти не стави на увид документ који садржи тражену информацију на начин предвиђен чланом 18. став 1. овог закона (тачка 4); орган власти не стави на увид документ који садржи тражену информацију, односно не изда копију тог документа на начин предвиђен чланом 18. став 4. овог закона (тачка 5); орган власти на други начин отежава или онемогућава тражиоцу остваривање права на слободан приступ информацијама од јавног значаја, супротно одредбама закона (тачка 6).

Чланом 24. став 2. истог закона прописано је да Повереник одбацује жалбу која је недопуштена, неблаговремена и изјављена од стране неовлашћеног лица.

Чланом 29. Закона о јавном информисању и електронским медијима („Службени гласник РС“, бр. 83/14, 58/15 и 12/16 – аутентично тумачење) прописано је да се под медијем нарочито подразумевају дневне и периодичне новине, сервис новинске агенције, радио-програм и телевизијски програм и електронска издања тих медија, као и самостална електронска издања (уређивачки обликоване интернет странице или интернет портали), а који су регистровани у Регистру медија, у складу са законом (став 2), као и да медиј нема својство правног лица (став 3).

Имајући у виду да је, у конкретном случају, захтев за приступ информацијама од јавног значаја од 16. 1. 2019. године поднет ФКМС Радију Књажевац у Књажевцу, који није државни орган, орган територијалне аутономије, орган локалне самоуправе и нема својство правног лица, што је прописано наведеном одредбом члана 29. став 3. Закона о јавном информисању и електронским медијима и утврђено увидом у Регистар медија који се води код Агенције за привредне регистре Републике Србије, то је жалба коју је жалиља изјавила Поверенику због непоступања по њеном захтеву за приступ информацијама од јавног значаја недопуштена, јер предметни захтев није поднет органу власти. Ово стога што према одредбама члана 22. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја тражилац може изјавити жалбу само против органа власти, а у конкретном случају се не ради о органу власти у смислу цитиране одредбе члана 3. тачка 2. наведеног закона, с обзиром на то да није у питању правно лице које оснива или финансира у целини односно у претежном делу државни орган.

5.4. БОКСЕРСКИ САВЕЗ СРБИЈЕ ЈЕСТЕ ОРГАН ЈАВНЕ ВЛАСТИ

Боксерски савез Србије јесте орган јавне власти, будући да су му поверена јавна овлашћења.

Из образложења:

Навод Боксерског савеза Србије из одговора на жалбу да не подлеже члану 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно да није орган власти, није могао бити уважен. Ово из разлога што је, према одредби члана 3. наведеног закона, орган јавне власти у смислу овог закона државни орган, орган територијалне аутономије, орган локалне самоуправе, организација којој је поверено вршење јавних овлашћења, као и правно лице које оснива или финансира у целини, односно у претежном делу државни орган. Како Боксерски савез Србије у Београду представља спортску организацију односно национални грански савез надлежан за бокс у Републици Србији (члан 2. Правилника о надлежним националним спортским савезима за спортске гране и области спорта у Републици Србији, „Службени гласник РС“, бр. 95/16 и 45/18) и члан је Спортског савеза Србије, то исти на основу Закона о спорту („Службени гласник РС“, број 10/16) има овлашћења да лицима која су завршила одговарајући акредитовани студијски програм у одговарајућој високошколској установи и стекла одговарајуће стручно звање издаје дозволе за рад у спортској грани на коју се студијски програм односи (члан 27. тачка 6), као и да у сарадњи са одговарајућом акредитованом високошколском установом издаје, обнавља и одузима дозволу за рад спортским стручњацима (члан 28. тач. 4. и 11), које надлежности представљају вршење јавних овлашћења, па Боксерски савез Србије јесте орган власти у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја с обзиром на то да је за стицање статуса органа јавне власти довољно испуњење једног од наведених услова: у погледу финансирања, начина оснивања или поседовања јавних овлашћења. Имајући у виду наведено, Боксерски савез Србије у Београду дужан је да поступа по захтевима за приступ информацијама од јавног значаја, па и по предметном захтеву, у складу са одредбама тог закона.

Број: 071-01-5673/2019-03 од 4. 8. 2020. године

5.5. ПРИВРЕДНО ДРУШТВО „СЛОБОДА“ А. Д. У ЧАЧКУ ЈЕСТЕ ОРГАН ЈАВНЕ ВЛАСТИ

Привредно друштво „Слобода“ а. д. јесте орган јавне власти с обзиром на то да је већински пакет акција у Компанији „Слобода“ а.д. Чачак у државном власништву (Република Србија – 52,16 акција и Фонд за развој Републике Србије – 10,60 акција), па како су конверзијом обавеза, које је наведено привредно друштво имало према државним повериоцима, исте трансформисане у капитал акционарског друштва са већинским државним капиталом у укупном капиталу, то се сматра да је ово привредно друштво у претежном делу основано од стране државног органа, па има својство органа власти у смислу одредбе члана 3. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Из образложења:

Навод Компаније „Слобода“ а. д. у Чачку да није орган јавне власти, у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, није могао бити уважен. Наиме, одредбом члана 3. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, прописано је да је орган власти, у смислу овог закона, правно лице које оснива или финансира у целини, односно у претежном делу државни орган. Под појмом државног органа у смислу овог закона (члан 3. тачка 1) подразумева се, осим класичног државног органа, и орган територијалне аутономије, орган локалне самоуправе, као и организација којој је поверено вршење јавних овлашћења. Чланом 2. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“, бр. 36/11, 99/11....44/18 и 95/18) прописано је да је привредно друштво правно лице које обавља делатност у виду стицања добити, а чланом 8. истог закона да једна од могућих правних форми друштва јесте акционарско друштво. Такође, чланом 9. став 1. наведеног закона прописано је да су лица која оснивају друштво и лица која му накнадно приступе у акционарском друштву – акционари.

Претрагом података у Регистру привредних друштава објављених на сајту Агенције за привредне регистре утврђено је да је Компанија „Слобода“ а. д. у Чачку активно привредно друштво, основано 12. 10. 1999. године, организовано као акционарско друштво са акцијским капиталом, са претежном делатношћу – 2540 – производња оружја и муниције.

Увидом у Централни регистар депо и клиринг хартија од вредности www.crhov.rs и статистику власништва акционарских друштава,

на дан израде овог решења, утврђено је да је Компанија „Слобода“ а. д. у Чачку акционарско друштво са већинским власништвом правних лица (62,77%), чији је већински акционар-оснивач Република Србија, са 52,16 акција у власништву Републике Србије и 10,60 акција у власништву Фонда за развој Републике Србије.

Увидом у Уговор о организовању акционарског друштва Компаније „Слобода“ а. д. (ради усклађивања са Законом о привредним друштвима), који представља оснивачки акт Друштва од 28. 6. 2012. године, утврђено је да је у члану 1. став 2. наведено да су акционари Друштва лица која су уписана у Централни регистар, а да је у члану 10. наведено да је основни капитал подељен на 5.345.927 обичних акција, свака номиналне вредности од 1.000,00 динара, као и да су подаци о акционарима: Република Србија – 48,72%, Фонд за развој – 11,37% и Друштвени капитал – 39,91%.

Даље је, увидом у пречишћени текст Статута Компаније „Слобода“ а. д. Чачак од јуна 2018. године, утврђено да је у члану 1. наведено, између осталог, да се Компанија „Слобода“ а. д. са седиштем у Чачку, организује као нејавно акционарско друштво, у складу са Законом о привредним друштвима, те да је статут највиши општи акт Друштва са којим морају бити у складу сви остали акти Друштва, а да је у члану 10. наведено да је основни капитал Друштва подељен на 5.730.597 обичних акција вредности по 1.000,00 динара и подацима о акционарима: 1. Република Србија – 52,164216%, 2. Друштвени капитал – 37,229332% и 3. Фонд за развој – 10,606452%.

Увидом у забележбе Компаније „Слобода“ а. д. у Чачку уписане у Регистар привредних субјеката код Агенције за привредне регистре, на дан израде овог решења, утврђено је да је под Забележбом 3. са датумом 4. 9. 2007. године уписана Одлука о повећању основног капитала услед конверзије потраживања у основни капитал на име Републике Србије у износу од 42.387.670,22 динара од 19. 3. 2007. године и Одлука о повећању основног капитала услед конверзије потраживања у основни капитал, на име Министарства одбране Републике Србије, у износу од 216.073.905,03 динара од 19. 3. 2007. године, те Забележба 4. од 22. 12. 2008. године, којом се уписује Одлука Скупштине друштва од 12. 12. 2008. године о повећању капитала услед конверзије потраживања у основни капитал на име Фонда за развој Републике Србије а по основу Уговора о конверзији од 10. 12. 2008. године над дужником Компанија „Слобода“ а. д. у Чачку.

Увидом у Извештај о пословању Компаније „Слобода“ а. д. за 2018. годину од 21. 3. 2019. године, објављеном на сајту Агенције за привредне регистре, утврђено је да се у уводном делу наводи, између осталог: да је Компанија „Слобода“ а. д. предузеће са успешном вишедеценијском традицијом у производњи и промету наоружања, војне

опреме и трансфера технологије; да историја Компаније почиње оснивањем предузећа „Слобода“ 10. 7. 1948. године на предлог министра народне одбране, решењем Владе ФНРЈ; да је почетком 2017. године Сектор за материјалне ресурсе Министарства одбране покренуо иницијативу да се инвестирање у компанију „Слобода“ реализује уз помоћ државе, те да је у 2017. години држава уложила око 2.000.000 евра кроз директну докапитализацију, а 16.000.000 евра до 2020. године; да се очекује завршетак процеса финансијске консолидације Компаније који обухвата конверзију неизмирених обавеза привредног друштва према држави (Република Србија) и државним институцијама; да је у складу са тачком 3. Закључка Владе Републике Србије 05 број 464-10059/2016-2 од 4. 5. 2017. године, дана 23. 8. 2017. године потписан уговор којим је део потраживања Републике Србије по основу дуговања Компаније „Слобода“ а. д. Чачак према Фонду за развој РС намирен преносом дела имовине дужника на Републику Србију; да је на седници Скупштине Компаније, дана 19. 10. 2017. године, донета Одлука о повећању капитала, тако што је Република Србија непокретност из Уговора о преносу непокретности у КО Јездина пренела Компанији у износу од 384.670.432,51 динар и тиме повећала свој капитал у Компанији; да је Компанија дана 4. 4. 2018. године поднела регистрациону пријаву Агенцији за привредне регистре, по којој је Агенција дана 11. 4. 2018. године донела Решење о упису повећања капитала Републике Србије на дан 27. 3. 2018. године, тако да структура капитала након повећања изгледа: 1. Република Србија – 52,164216%, 2. Друштвени капитал – 37,229332% и 3. Фонд за развој Републике Србије – 10,606452%. У прилог наведеном су и натписи у медијима као нпр. изјава министра одбране (*Блиц* од 29. 5. 2018. године) „да Влада Републике Србије полаже велику пажњу на наменску производњу, да ће нови закон гарантовати власништво државе над наменском индустријом, као и да је 'Слобода' Чачак, значајна фабрика и добар пример како се користе средства која је одвојила Влада Србије“, те изјава генералног директора Компаније „Слобода“ у Чачку дата приликом обележавања 70 година постојања наведене фабрике, којом је захвалио Влади Србије која је уложила 43 милиона евра у наменску индустрију.

Одредбама Закона о производњи и промету наоружања и војне опреме („Службени гласник РС“, број 36/18) прописано је: чланом 3. тачка 3, да је произвођач наоружања и војне опреме, правно лице са седиштем у Републици Србији уписано у Регистар правних лица овлашћених за обављање послова производње и наоружања и војне опреме; чланом 39. став 1, да произвођач наоружања и војне опреме, чији је већински основни капитал државни или друштвени, припада групацији Одбрамбена индустрија Србије, а ставом 3, да се под

државним капиталом подразумева капитал Републике Србије, органа и организација и јавних предузећа које је основала Република Србија, и ставом 5. – да Министарство одбране остварује управљачка права над државним капиталом код произвођача наоружања и војне опреме који припада Групацији; чланом 44. став 1, да произвођачу наоружања и војне опреме који припада Групацији и послује друштвеним капиталом Република Србија у складу са актом Владе преузима власничка права на друштвеном капиталу у року од 120 дана од дана доношења акта Владе из члана 39. став 5. овог закона, и ставом 2. – да је Република Србија у обавези да обезбеди средства произвођачу наоружања и војне опреме из става 1. овог члана.

Увидом у Списак лица регистрованих за обављање спољне трговине наоружањем и војном опремом, објављеном 3. 12. 2019. године, на сајту Министарства трговине, туризма и телекомуникација Републике Србије, утврђено је да је под редним бројем 187 уписано Акционарско друштво „Слобода“ у Чачку.

Такође је увидом у званични сајт Министарства одбране Републике Србије утврђено да се у поглављу Наменска производња, под редним бројем 4. наводи „Слобода“ у Чачку.

Имајући у виду наведено произилази да је већински пакет акција у Компанији „Слобода“ а. д. Чачак у државном власништву (Република Србија – 52,16 акција и Фонд за развој Републике Србије – 10,60 акција), с обзиром на то да су конверзијом обавеза које је наведено привредно друштво имало према државним повериоцима исте трансформисане у капитал акционарског друштва са већинским државним капиталом у укупном капиталу, на основу чега се закључује да је ово привредно друштво у претежном делу основано од стране државног органа, па има својство органа власти у смислу цитиране одредбе члана 3. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. У прилог наведеном је и становиште Управног суда Републике Србије изнето у одлукама Суда: решење 9 У 12001/11 од 19. 10. 2012. године и 20 У 15663/14 од 25. 2. 2015. године, према коме се лице на које су пренета оснивачка права сматра оснивачем у смислу Закона о привредним друштвима. Стога је Компанија „Слобода“ а. д. у Чачку била дужна да по предметном захтеву жалиоца поступи у складу са наведеним одредбама члана 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а што није учинила.

Број: 071-01-3392/2018-03 од 23. 12. 2019. године

5.6. САВЕТ ЗА НАЦИОНАЛНУ БЕЗБЕДНОСТ НИЈЕ ОРГАН ВЛАСТИ

Савет за националну безбедност је тело Републике Србије које чине руководиоци државних органа и које обавља послове координације у области националне безбедности повезане кроз ресурсе органа чланова који га чине, па се не може сматрати органом јавне власти у смислу одредаба члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Из образложења:

А. А. из Београда изјавио је дана 4. 10. 2019. године жалбу Поверенику због непоступања Савета за националну безбедност у Београду по његовом захтеву за приступ информацијама од јавног значаја поднетом 9. 8. 2019. године.

На тражење Повереника од Министарства државне управе и локалне самоуправе Републике Србије од 5. 12. 2019. године, као надлежног органа, да се изјасни о томе да ли је Савет за националну безбедност орган власти у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Министарство се изјаснило актом број: 011-00- 00353/2019-28 од 30. 12. 2019. године. У наведеном акту је, између осталог, навело: да је чланом 5. став 1. Закона о основама уређења служби безбедности Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 116/07 и 72/12) одређено да је Савет за националну безбедност (у даљем тексту: Савет) тело Републике Србије које обавља одређене послове и задатке из области националне безбедности; да Савет представља тело Републике Србије које чине руководиоци државних органа и које обавља послове координације у области националне безбедности повезане кроз ресурсе органа чланова који га чине, стога је Министарство становишта да Савет у том смислу није посебан државни орган, нити има карактеристике осталих органа јавне власти, који су обвезници у поступању по одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као и да Савету законом нису поверени послови јавне управе који би га *sui generis* окарактерисали као имаоца јавних овлашћења, у смислу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, из ког разлога се, по мишљењу Министарства, Савет не може сматрати органом јавне власти, у смислу одредаба члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

По разматрању жалбе донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Чланом 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је орган власти, у смислу истог закона: државни орган, орган територијалне аутономије, орган локалне самоуправе, организација којој је поверено вршење јавних овлашћења, као и правно лице које оснива или финансира у целини, односно у претежном делу државни орган.

Чланом 16. став 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да тражилац може изјавити жалбу Поверенику ако орган власти, супротно члану 16. став 1. истог закона, не одговори у прописаном року на захтев тражиоца.

Имајући у виду да је, у конкретном случају, захтев за приступ информацијама од јавног значаја који је жалилац поднео 9. 8. 2019. године Савету за националну безбедност, који представља тело Републике Србије које чине руководиоци државних органа и које обавља послове координације у области националне безбедности повезане кроз ресоре органа чланова који га чине и који се не може сматрати органом јавне власти у смислу одредаба члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, то је жалба коју је жалилац изјавио Поверенику због непоступања по наведеном захтеву недопуштена, јер предметни захтев није поднет органу власти. Ово стога што, у смислу цитиране одредбе члана 16. став 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, тражилац може изјавити жалбу ако орган власти, супротно члану 16. став 1. Закона, не одговори у прописаном року на захтев тражиоца, а у конкретном случају се не ради о органу власти у смислу цитиране одредбе члана 3. наведеног закона, јер нити је у питању државни орган, орган територијалне аутономије, орган локалне самоуправе, односно организација којој је поверено вршење јавних овлашћења, нити правно лице које оснива или финансира у целини, односно у претежном делу државни орган.

Број: 071-01-4997/2019-03 од 22. 4. 2020. године

5.7. УДРУЖЕЊЕ ОСИГУРАВАЧА СРБИЈЕ ЈЕ ОРГАН ЈАВНЕ ВЛАСТИ

Удружење осигуравача Србије је орган јавне власти с обзиром на то су му поверена јавна овлашћења.

Из образложења:

Навод првостепеног органа из одговора на жалбу да није орган јавне власти, у смислу члана 3. став 1. Закона о слободном приступу

информацијама од јавног значаја, није могао бити уважен из следећих разлога:

Чланом 3. тачка 1. наведеног закона прописано је да је орган јавне власти у смислу истог закона државни орган, орган територијалне аутономије, орган локалне самоуправе, као и организација којој је поверено вршење јавних овлашћења (државни орган).

Одредбама Закона о осигурању („Службени гласник РС“, број 139/14) прописано је: да се обавезно осигурање у саобраћају утврђује и уређује посебним законом (члан 11); као и да друштво за осигурање и удружење друштава за осигурање, коме су јавна овлашћења поверена посебним законом из члана 11. овог закона прикупљају, обрађују, чувају, користе и достављају личне податке неопходне за закључење уговора о осигурању и за ликвидацију штета, односно исплату уговорених износа који произлазе из уговора о осигурању, у складу са овим законом, законом којим се уређује заштита података о личности и другим законом, односно прописом (члан 176. став 1).

Одредбама Закона о обавезном осигурању у саобраћају („Службени гласник РС“, бр. 51/09, 78/11, 101/11, 93/12 и 7/13 – одлука УС) прописано је: да се истим законом уређује обавезно осигурање у саобраћају, оснива Гарантни фонд, уређују његова надлежност и начин финансирања и поверавају јавна овлашћења Удружењу осигуравача Србије (члан 1); као и да Удружење, чији су чланови сва друштва за осигурање која обављају послове обавезног осигурања у саобраћају, врши следећа јавна овлашћења: обавља послове националног бироа осигурања који произлазе из међународног споразума о осигурању власника моторних возила од одговорности за штете настале употребом моторних возила у земљи или иностранству; прописује и штампа обрасце и врши контролу употребе међународне карте осигурања власника моторних возила од одговорности за штете настале употребом моторних возила у земљи или иностранству, као и обраду одштетних захтева у вези с тим осигурањем (зелена карта); води Информациони центар, Биро за накнаду штете и Регистар штетних догађаја; прикупља, обрађује, чува, доставља, односно објављује на свом веб-сајту податке од значаја за обављање послова поверених овим законом, укључујући и податке о постављеним одштетним захтевима по свакој полиси осигурања за примену бонус-малус система, које су друштва за осигурање дужна да достављају Удружењу; представља друштва за осигурање пред државним и другим надлежним органима у земљи и међународним организацијама за осигурање; утврђује висину доприноса који уплаћују друштва за осигурање ради обезбеђивања средстава за извршење послова Удружења поверених овим законом и доноси кодекс о понашању у пословима обавезног осигурања (члан 70. став 1. тач. 1–7).

Претрагом података у Регистру привредних друштава објављених на сајту Агенције за привредне регистре Републике Србије, утврђено да је Удружење осигуравача Србије активно удружење основано 4. 1. 1968. године.

Увидом у пречишћени текст Статута Удружења осигуравача Србије од 2. 7. 2018. године утврђено је да је Удружење недобитна организација која се оснива на неодређено време ради остваривања заједничких циљева чланова у области осигурања и обављања поверених јавних овлашћења у складу са прописима (члан 2); да Удружење обавља послове поверених јавних овлашћења предвиђених законом и другим прописом (члан 18. тачка 1), као и да Удружење у складу са законом и другим пословима врши поверене послове – јавна овлашћења наведена цитираним одредбама члана 70. Закона о обавезном осигурању у саобраћају (члан 20).

Према одредби члана 137. став 2. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, број 98/06), поједина јавна овлашћења се могу законом поверити и предузећима, установама, организацијама и појединцима. Према одредби члана 4. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 47/18 и 30/18 – др. закон), поједини послови државне управе законом се могу поверити, између осталих, јавним предузећима, установама, јавним агенцијама и другим организацијама (имаоци јавних овлашћења).

Сходно наведеном, овлашћења Удружења осигуравача Србије у Београду, која су му поверена Законом о обавезном осигурању у саобраћају, јесу јавна овлашћења у смислу наведених одредби Устава Републике Србије и Закона о државној управи, те исто удружење јесте орган јавне власти у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно државни орган у смислу става 1. наведеног члана, с обзиром на то да је реч о организацији којој је поверено вршење јавних овлашћења и као такав подлеже примени Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Број: 071-01-1821/2019-03 од 5. 8. 2020. године

6. ТАЈНИ ПОДАЦИ

6.1. УСТАВОМ ЗАГАРАНТОВАНА ПРАВА МОГУ СЕ ОГРАНИЧИТИ ИСКЉУЧИВО ЗАКОНОМ

Уставом загарантована права (у конкретном случају право на обавештеност – члан 51. Устава Републике) могу се ограничавати искључиво законом, а не и актима ниже правне снаге од закона (Пословником о раду Високог савета судства).

Из образложења:

Имајући у виду садржину поднетог захтева у односу на ожалбени део, тј. на део захтева којим су тражене информације о критеријумима за избор три предложена кандидата од двадесетак пријављених за судију Прекршајног суда у Ваљеву и аудио-запис са седнице Високог савета судства одржане 26. и 27. 11. 2018. године, наводе жалбе, одговор на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је првостепени орган погрешно када је актом број: 7-00-65/2019-01 од 5. 4. 2019. године фактички ускратио приступ наведеним информацијама, а да претходно, у смислу цитиране одредбе члана 102. став 1. Закона о општем управном поступку, није утврдио све чињенице од значаја за одлучивање у овој управној ствари. Ово најпре због тога што је првостепени орган као разлог ускраћивања траженог аудио-снимка навео да је Пословником о раду Високог савета судства прописано да тонске снимке са седнице Савета може користити председник Савета, а чланови и секретар Савета по одобрењу председника Савета, као и да секретар Савета, по потреби, тонске снимке са седница Савета ставља на располагање државном службенику из Административне канцеларије, који израђује записник, а да није имао у виду чињеницу да је у материји приступа информацијама од јавног значаја, Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја *lex specialis* у односу на све друге законе и прописе, којима се ова права ограничавају, па и на одредбе поменутог пословника, на које се првостепени орган позива. Осим тога, Уставом загарантована права (у конкретном случају право на обавештеност – члан 51. Устава) могу се ограничавати искључиво законом, а не актима ниже правне снаге од закона. Услови под којима се права на приступ информацијама од јавног значаја могу изузетно подврћи ограничењима прописани су чланом 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а могући разлози за ограничавање овог права, тј. изузеци од права на приступ информацијама од јавног значаја прописани су одредбама чл. 9, 13. и 14. наведеног закона.

Број: 071-01-2971/2019-03 од 10. 10. 2019. године

6.2. ИНФОРМАЦИЈЕ ИЗ КРИВИЧНЕ ИСТРАГЕ О РАТНИМ ЗЛОЧИНИМА ПРОТИВ ЦИВИЛНОГ СТАНОВНИШТВА

У једном демократском друштву оправдано је ускратити приступ информацијама из истраге у поседу Тужилаштва за ратне злочине, јер би објављивање таквих информација могло отежати или чак потпуно онемогућити кривично гоњење за посебно тешка кривична дела, као што су ратни злочини против цивилног становништва. При томе, Повереник је, ценећи који је интерес у конкретном случају претежнији (интерес јавности да зна или интерес откривања и гоњења учинилаца кривичног дела), посебно имао у виду да се ради о кривичним делима која су извршена према цивилном становништву услед оружаних сукоба, да су сведоци таквих дела застрашивани и често онеспособљавани да сведоче, те да се управо из тих разлога учиниоци таквих дела тешко откривају.

Из образложења:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац, дана 24. 5. 2019. године, поднео првостепеном органу захтев за приступ информацијама од јавног значаја којим је, у вези са нестанком А. А., рођеног године, од оца И., српске националности, који је нестао у селу ... код Приштине септембра 1999. године, тражио достављање копије кривичне пријаве, изјаве сведока и другу документацију у вези са наведеним догађајем, наводећи да је нестанак А. А. евидентиран на листи Међународног комитета Црвеног крста под ознаком BLG-..., те да му је тражена документација потребна ради утврђивања прецизних података за потребе писања научноистраживачког рада о страдању српског и осталог мањинског становништва од албанских паравојних формација на Косову и Метохији од 1998. до 2004. године.

Поступајући по поднетом захтеву, првостепени орган је решењем ПИ бр. 11/19 од 3. 6. 2019. године исти одбио позивајући се на одредбу члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, уз образложење да би се достављањем тражене информације угрозио истражни поступак против непознатог починиоца.

Даље је увидом у списе предмета утврђено да је, поступајући по жалби коју је жалилац изјавио против наведеног решења, Повереник решењем број: 071-01-3730/2019-03 од 18. 9. 2019. године исто поништио и предмет вратио на поновно поступање, са налогом да првостепени орган утврди све чињенице од значаја за примену одредбе члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а посебно на који начин и због којих околности би омогућавањем

приступа траженим информацијама дошло до угрожавања, ометања или отежавања даљег вођења истражног поступка у наведеном предмету против непознатог починиоца дела, као и да размотри могућност примене одредбе чл. 12. и 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у конкретном случају.

Одлучујући у поновном поступку, првостепени орган је донео ожалбено решење ПИ. бр. 11/19-1 од 25. 9. 2019. године, којим је поново одбио захтев жалиоца од 24. 5. 2019. године, позивајући се на одредбу члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, наводећи да би, достављањем тражених информација био озбиљно повређен интерес откривања извршиоца кривичног дела, који интерес је, у конкретном случају, претежнији од интереса јавности да зна, имајући у виду да је природа тражених информација таквог карактера да би се њиховим саопштавањем тражиоцу информација учинили доступним јавности подаци и документа из истраге, те би са подацима којима располаже тужилаштво била упозната и евентуална осумњичена лица, која би, с обзиром на природу кривичног дела, извршила утицај на сведоке извршења кривичног дела и на тај начин угрозила, омела или отежала откривање извршиоца кривичног дела, а потенцијално осумњичена лица би у том случају знала којим подацима у односу на кривично дело тужилаштво располаже, што би било супротно интересима поступка односно откривању извршиоца кривичног дела. Такође је, истичући да је главни претрес пред судом јаван, а да преткривични и истражни поступак пред тужилаштвом нису јавни, јер је циљ да се оптужи лице за које се прикупе докази који стварају оправдану сумњу да је одређено лице извршилац одређеног кривичног дела, навео да узрочно-последична веза између објављивања тражених информација и њиховог утицаја на ток поступка који се води против непознатог извршиоца произилази из извесне чињенице да би објављивање тражених информација довело до утицаја на сведоке које је неопходно испитати у току поступка и омогућило потенцијално осумњиченим лицима да се упознају са информацијама којима тужилаштво располаже, јер би подаци садржинске природе били учињени доступним, с обзиром на то да затражена документа садрже податке о потенцијално осумњиченима и сведоцима, јер су у истима наведени подаци конкретних лица, као и подаци о предузетим радњама или радњама које треба предузети, што би све онемогућило утврђивање идентитета извршиоца кривичног дела. Такође је, цитирајући одредбе члана 5. став 1. и члана 6. Закона о заштити података о личности, навео да се подаци о личности могу обрађивати само у складу са законом којим се уређује обрада података о личности уз поштовање ограничења у односу на сврху обраде. Даље је навео да је, имајући у виду одредбе чл. 12. и 14.

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, разматрао могућност да тражиоцу информација омогући увид у део информација, те га је, у вези са траженим информацијама, дана 31. 5. 2019. године, позвао да дође у Тужилаштво ради евентуалне помоћи и пружања података који би били корисни за писање његовог научноистраживачког рада о страдању српског и осталог мањинског становништва на Косову и Метохији у периоду 1998–2004. године, што је тражилац информација одбио. На крају је, у вези са наводом жалиоца да му је тражена документација потребна ради утврђивања прецизних података, а за потребе писања научноистраживачког рада о страдању српског и осталог мањинског становништва на Косову и Метохији од 1998. до 2004. године, додао да сматра да Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја није прописао давање привилегованог приступа информацијама истраживачима у односу на право које имају сви остали, односно да не постоје специфична правила за обраду података за потребе историјских, статистичких или научних истраживања.

Чланом 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме угрозио, омео или отежао, између осталог, спречавање или откривање кривичног дела, оптужење за кривично дело, вођење преткривичног поступка и вођење судског поступка.

Чланом 12. истог закона прописано је да ако тражена информација од јавног значаја може да се издвоји од осталих информација у документу у које орган власти није дужан тражиоцу да омогући увид, орган власти омогућиће тражиоцу увид у део документа који садржи само издвојену информацију и обавестиће га да остала садржина документа није доступна.

Чланом 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја предвиђено је да орган власти неће тражиоцу омогућити приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на углед или које друго право неког лица, осим у случајевима из тач. 1, 2. и 3. наведеног члана, односно ако се ради о случају да је лице у односу на које се тражи информација на то пристало, ако се ради о личности, појави или догађају од интереса за јавност или је реч о лицу које је својим понашањем, нарочито у вези са приватним животом, дало повода за тражење информације.

Имајући у виду да је жалилац поднетим захтевом, тражио достављање копије кривичне пријаве, изјаве сведока и другу документацију у вези са предметом који се поводом нестанка одређеног лица у селу ... код Приштине током 1999. године води пред првостепеним органом, наводе жалбе, одговор на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је правилно поступио првостепени орган

када је ожалбеним решењем одбио предметни захтев жалиоца пози- вајући се на одредбу члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те да је жалба неоснована. Ово нај- пре због тога што у складу са одредбом члана 285. Законика о кри- вичном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 101/11, 121/12, 32/13, 45/13, 55/14 и 35/19) јавни тужилац руководи предистра- жним поступком и ради вршења овог овлашћења предузима потреб- не радње ради гоњења учинилаца кривичних дела, те чињенице да се поступак пред првостепеним органом у вези са нестанком наведеног лица, у конкретном случају, налази у фази када јавни тужилац врши припремне радње прикупљања доказа и података који су потребни да би се могло одлучити да ли ће се подићи оптужница или обуста- вити поступак, односно доказе који су потребни да се утврди иден- титет учиниоца, као и друге доказе који могу бити од користи за по- ступак, а чија се извођења, с обзиром на околности случаја, показују целисходним. Интерес вођења тог поступка односно предистражног и истражног поступка пред надлежним тужилаштвом, у конкрет- ном случају је, по мишљењу Повереника, претежнији од интереса за приступ траженим информацијама, из разлога што би се омогућава- њем приступа траженим информацијама учинили доступним јавно- сти подаци и документа из истраге. То последично значи да би се са тим подацима могла упознати и лица која су извршила наведено кривично дело, те би та лица могла извршити утицај на потенцијал- не сведоке извршења тог дела, што би угрозило, омело и отежало откривање извршилаца кривичног дела. Потенцијално осумњичена лица би у том случају знала којим подацима о извршеном кривичном делу располаже тужилаштво, што би извесно могло угрозити вођење кривичног поступка и откривање извршилаца кривичног дела. Стога су испуњени услови прописани одредбом члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја да се, у кон- конкретном случају, жалиоцу односно јавности генерално ускрати при- ступ траженим информацијама. У конкретном случају првостепени орган је јасно и одређено навео у чему се састоји конкретна штета која би настала по интересе утврђене законом (откривање и гоњење извршилаца кривичних дела против човечности и сл.) уколико би се тражене информације учиниле доступним јавности, јер би, уколико се учине доступним јавности подаци из истраге којима располаже тужилаштво, осумњичена лица могла извршити утицај на сведоке и изменити своју одбрану односно исту прилагодити датим подаци- ма. У прилог наведеном ставу Повереника јесте и чињеница да се, у конкретном случају, ради о кривичним делима против човечности и других добара заштићених међународним правом, односно кри- вичном делу из члана 372. Кривичног законика („Службени гласник

РС“, бр. 85/05, 88/05 – испр., 107/05 – испр., 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14, 94/16 и 35/19), ратни злочин против цивилног становништва, за које, у складу са одредбом члана 108. Кривичног законика, кривично гоњење и извршење казне не застаревају, па навод жалиоца да јавност има оправдани интерес да зна шта је Тужилаштво урадило за претходних 20 година, колико је протекло од нестанка наведеног лица, није разлог који нужно говори у прилог чињеници да је у конкретном случају интерес јавности да зна претежнији од интереса откривања и гоњења учинилаца наведеног кривичног дела, јер јавни интерес изражен у потреби да чињенично стање код извршења таквих кривичних дела буде потпуно и тачно утврђено подразумева дуготрајан и сложен поступак. При томе, Повереник је, ценећи који је интерес у конкретном случају претежнији (интерес јавности да зна или интерес откривања и гоњења учинилаца кривичног дела), посебно имао у виду да се ради о кривичним делима која су извршена према цивилном становништву услед оружаних сукоба, да су сведоци таквих дела застрашивани и често онеспособљавани да сведоче, те да се управо из тих разлога учиниоци таквих дела тешко откривају. Имајући у виду све наведено, неспорно је да је у једном демократском друштву оправдано ускратити приступ информацијама из истраге у поседу Тужилаштва за ратне злочине, јер би објављивање таквих информација могло отежати или чак потпуно онемогућити кривично гоњење за посебно тешка кривична дела, као што су ратни злочини против цивилног становништва.

Додатни, али не и пресудни разлог за ускраћивање приступа траженим информацијама у конкретном случају јесте и чињеница да документи у којима су садржане тражене информације неспорно садрже информације таквог карактера (имена и презимена сведока, оштећених лица, осумњичених, опис догађаја односно начин извршења дела и сл.), које се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја због тога што „оправдан интерес јавности да зна“, као битан елемент појма информације од јавног значаја, подразумева обавезу органа власти да исту учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално. Имајући то у виду, доступност таквих информација не може бити општег карактера, јер би њихова доступност у својству информације од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, могла озбиљно угрозити право на приватност, односно на заштиту личних података не само учесника предметног кривичног поступка већ и породице несталог лица, па у конкретном случају Повереник не налази да је претежнији интерес јавности да зна тражене информације од интереса заштите приватности и података о личности лица на које се тражене информације односе.

На другачију одлуку у овој управној ствари није могла утицати ни чињеница да се тражене информације односе на један од случајева не-станка цивилног лица на територији Косова и Метохије током оружаных дејстава 1999. године, те интереса јавности да зна околности и чињенице о таквим догађајима, због тога што је, вагајући између интереса јавности да зна тражене информације и заштите предистражног поступка пред првостепеним органом, Повереник предност дао заштити наведеног поступка у циљу несметаног утврђивања потпуних и истинитих чињеница за расветљавање наведеног догађаја односно евентуално тешког кривичног дела и откривања идентитета учиниоца истог.

Навод жалиоца да се првостепени орган у ожалбеном решењу није изјаснио да ли би уз анонимизацију података (нпр. имена сведока и др.) жалиоцу могао доставити одређене тражене информације, посебно имајући у виду да жалиоцу за његов истраживачки рад нису од значаја лични подаци, није могао бити уважен. Ово из разлога што је првостепени орган управо имајући у виду да су тражене информације потребне жалиоцу за писање његовог научноистраживачког рада о страдању српског и осталог мањинског становништва на Косову и Метохији од 1998. до 2004. године, разматрајући могућност примене одредбе члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно могућност да тражиоцу информација омогући увид у део информација, упутио жалиоцу позив да дође у Тужилаштво ради евентуалне помоћи и пружања података који би били корисни за писање његовог научноистраживачког рада, што је жалилац одбио. Поступајући на наведени начин, првостепени орган је исказао спремност на сарадњу са жалиоцем и услужност у односу на њега као тражиоца информација, те жалиоцу, пре одбијања његовог захтева за приступ информацијама од јавног значаја, понудио алтернативу, да жалилац из расположиве документације определи информације које би биле корисне за његов рад а чијим објављивањем не би дошло до угрожавања поступка који се води пред тим органом. Позивање првостепеног органа да жалилац најпре изврши увид у документа и потом определи информације које су му потребне у складу је са Препоруком Р (2002) 2 Комитета министара државама чланицама о увиду у службене документе, која у поглављу VII Облици увида у службене документе наводи да постоје различити облици увида у документе: прегледање оригинала, или добијање копије документа, или оба; да подносилац захтева треба да се изјасни који облик увида жели; да органи власти треба да воде рачуна о његовој жељи, у мери у којој је то могуће, као и да то у неким случајевима може да буде неоствариво или немогуће, али да је важно да органи власти покажу отвореност тако што ће дозволити јавности приступ њиховим канцеларијама, како је то, у конкретном случају, првостепени орган и учинио.

Овим се не дира у право жалиоца да информације тражене захтевом од 24. 5. 2019. године остварује по другом основу, нпр. у складу са Законом о научноистраживачкој делатности („Службени гласник РС“, бр. 110/05, 50/06 – испр., 18/10, 112/15 и 49/19 – др. закон), којим је уређен систем науке и истраживања и остваривање општег интереса у овој области, уколико су за то испуњени законом прописани услови, али не у поступку остваривања права јавности да зна.

Број: 071-01-4986/2019-03 од 11. 12. 2019. године

6.3. ИНФОРМАЦИЈЕ О ИМЕНИМА РЕЦЕНЗЕНАТА ПРОЈЕКТА И ЊИХОВИМ ИЗВЕШТАЈИМА

Имена и презимена рецензената пројекта и њихови извештаји о пројектима треба да буду доступни јавности, јер у односу на њих постоји појачан интерес јавности да зна, будући да су за пројекте добијена бесповратна средства за финансирање од Фонда за иновациону делатност.

Из образложења:

А. А. из Ч. поднео је Фонду за иновациону делатност у Београду захтев за приступ информацијама од јавног значаја од 23. 1. 2020. године којим је тражио извештаје рецензената (са оценама, образложењима, коментарима и закључцима) за пројекте са идентификационим бројевима: 5033, 5038, 5076, 5087, 5099, 5103, 5105, 5114, 5116, 5124, 5132, 5151, 5154, 5156, 5157, 5183, 5184, 5205, 5217, 5229, 5252, 5262, 5268, 5269, 5286, 5294, 5095 и документе из којих се могу сазнати имена и презимена рецензената наведених пројеката и њихове компетенције.

Поступајући по захтеву, орган власти је електронском поруком од 23. 1. 2020. године жалиоца обавестио да рецензије пројеката могу да се доставе само подносиоцима пројеката, што је већ и учињено.

Против наведеног одговора Фонда, А. А., као тражилац информација, изјавио је 30. 1. 2020. године жалбу Поверенику због недобијања тражених информација по предметном захтеву, наводећи да му је супротно закону одбијен захтев и онемогућено остваривање уставног и законског права на слободан приступ информацијама од јавног значаја.

Поступајући по жалби, Повереник је дана 31. 1. 2020. године доставио исту на изјашњење Фонду за иновациону делатност у Београду као органу власти, у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

У одговору на жалбу од 10. 2. 2020. године орган власти је остао при наводима из одговора од 23. 1. 2020. године, достављеног жалиоцу, наводећи: да жалилац није поднео захтев за приступ информацијама од јавног значаја јер се у предметном захтеву није позвао на Закон о слободном приступу информацијама; да је захтев нејасан у погледу тражених информација и „неструктуриран“, те му је у складу са правилима Програма одговорено на исти: да програм „Доказ концепта“ који спроводи Фонд не предвиђа достављање информација које се односе на пројекат, како по питању садржаја пројеката тако ни у погледу коментара стручних рецензената трећим лицима; да Упутство за подносиоце пријава прописује да се све пријаве и извештаји у оквиру програма „Доказ концепта“ третирају као поверљиви и да је објављивање било каквих информација од стране Фонда ограничено само на описе пројекта који не садрже поверљиве податке, у сврху промоције; да је у смерницама за процену пројеката које су доступне на интернет презентацији Фонда описано на који се начин врши рецензирање и да сваки подносилац пријаве добија обједињене коментаре стручних рецензената по критеријумима евалуације, као и да је приликом расписивања позива за одабир рецензената дефинисано да је име експерта поверљиво.

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Чланом 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је орган власти дужан да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, тражиоца обавести о поседовању информације, стави му на увид документ који садржи тражену информацију, односно изда му или упуту копију тог документа, док је ставом 10. истог члана прописано да му, ако орган власти одбије да у целини или делимично обавести тражиоца о поседовању информације, стави на увид документ који садржи тражену информацију, да му изда, односно упуту копију тог документа, дужан је да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, донесе решење о одбијању захтева и да то решење писмено образложи, као и да у решењу упуту тражиоца на правна средства која може изјавити против таквог решења.

Имајући у виду садржину захтева за приступ информацијама од јавног значаја од 23. 1. 2020. године, одговор органа власти од 23. 1. 2020. године, који је жалиоцу достављен поводом истог, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да орган власти није поступио по захтеву жалиоца у складу са цитираним одредбама члана 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер жалиоца није обавестио о томе да ли поседује тражене информације односно документе у којима су исте

садржане, нити је, уколико их поседује, жалиоцу доставио копије тих докумената, нити је донео решење о одбијању захтева. Како орган власти није оправдао разлоге непоступања по захтеву у смислу цитираних одредби Закона, односно како су наведени разлози неосновани, Повереник је на основу члана 23. и члана 24. став 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 173. став 2. Закона о општем управном поступку одлучио као у ставу I диспозитива овог решења, наставши да је жалба основана, односно да је неспорно право жалиоца на тражене информације, у смислу члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, по коме свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује или му је доступна одређена информација од јавног значаја, као и да му се расположива информација учини доступном.

Навод органа власти из одговора на жалбу од 10. 2. 2020. године да жалилац није поднео захтев за приступ информацијама од јавног значаја јер се у предметном захтеву није позвао на Закон о слободном приступу информацијама, није утицао на другачију одлуку у овој управној ствари. Ово из разлога што одредбом члана 15. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја законски основ за подношење захтева није прописан као обавезни елемент захтева за приступ информацијама од јавног значаја.

Није могао бити уважен навод органа власти из одговора на жалбу да је предметни захтев нејасан у погледу тражених информација. Ово стога што је одговором од 23. 1. 2020. године Фонд обавестио жалиоца да су рецензије пројеката већ достављене подносиоцима пројеката, па је органу власти неспорно било познато на које се рецензије захтев односи. Уколико је по мишљењу органа власти и било нејасноћа у погледу поднетог захтева, одредбе члана 15. ст. 5. и 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја обавезују овлашћено лице у органу власти да тражиоца поучи како да недостатке отклони, односно да му достави упутство о допуни захтева и да, уколико овај то не учини у року од 15 дана од дана пријема упутства за допуну, донесе закључак о одбацивању захтева као неуредног, а не да по таквом захтеву поступа као у поменутом одговору.

Чињеница да је орган власти у одговору на жалбу навео да Упутство за подносиоце пријава прописује да се све пријаве и извештаји у оквиру програма „Доказ концепта“ третирају као поверљиви, као и да је име рецензентата поверљиво, није утицала на доношење другачије одлуке у овој управној ствари. Ово због следећег: да би орган власти у конкретном случају ускратио приступ траженим информацијама, из разлога тајности података односно доступности само одређеном кругу лица, обавезан је да докаже да је у конкретном случају оправдано да то учини ради заштите претежнијих интереса

из члана 9. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. У том смислу, поред једног од услова да је реч о информацији или документу за који је прописом или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као тајна, односно који је доступан само одређеном кругу лица, неопходно је испуњење и другог услова да се ради о информацији или документу због чијеј би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији, како је то прописано чланом 9. тачка 5. наведеног закона. Орган власти није навео ниједан разлог, нити је доказао оправданост искључења, у конкретном случају, приступа траженим информацијама, а Повереник не налази да су тражене информације таквог карактера да би морале бити искључене из слободног приступа на основу члана 9. тачка 5. Закона.

Приликом доношења одлуке Повереник је имао у виду да је увидом у „Листу одобрених пројеката по основу првог јавног позива објављену 17. 9. 2019. године“ на интернет страници органа, утврђено да су пројекти са идентификационим бројевима: 5033, 5038, 5076, 5087, 5099, 5103, 5105, 5114, 5116, 5124, 5132, 5151, 5154, 5156, 5157, 5183, 5184, 5205, 5217, 5229, 5252, 5262, 5268, 5269, 5286, 5294 добили од Фонда за иновациону делатност бесповратна средства за финансирање тих пројеката, па у погледу тражених информација (имена и презимена рецензената пројеката, извештаји рецензената) постоји појачан интерес јавности да зна. Ово посебно због тога што је у смерницама за процену пројеката „Доказ концепта“ прописано да рецензију пријава спроводи група рецензената састављена превасходно од научника и стручњака из индустрије који имају искуство и знање из релевантних индустријских области ... да њихова експертиза служи као допринос Стручној комисији Фонда приликом одлучивања (тачка 1) да рецензија пријава подразумева техничку рецензију коју спровode независни међународни стручњаци одабрани од стране Фонда који имају одговорност да обезбеде да свака пријава буде размотрена на начин који је фер и објективан ... као и да оцене рецензената представљају главни део укупне оцене, а да финалну одлуку о финансирању доноси Стручна комисија Фонда пре свега на основу ових оцена (тачка 4).

Поред тога, одредбама Закона о иновационој делатности прописано је да Фонд у обављању својих послова, а нарочито у планирању и коришћењу средстава, примењује принципе објективности и одговорности, међународно признате стандарде добре праксе и јавности у раду и доношењу одлука (члан 43. став 1), да је рад Фонда јаван (члан 47. став 1), као и да на захтев јавности Фонд даје информације о обављању послова из своје надлежности (члан 47. став 1), што представља

још један разлог да се тражене информације учине доступним жалиоцу односно јавности.

Неоснован је навод органа власти из одговора од 23. 1. 2020. године, достављеног жалиоцу, да рецензије пројекта могу да се доставе само подносиоцу пројекта, ово стога што се, у конкретном случају, ради о остваривању права на приступ информацијама од јавног значаја, па се основаност поднетог захтева за приступ информацијама од јавног значаја цени с аспекта Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја који у чл. 5. и 6. предвиђа да свако има право да му се информација од јавног значаја учини доступном, под једнаким условима, без обзира на његова својства, па и на својство подносиоца пројекта.

Број: 071-01-350/2020-03 од 6. 6. 2020. године

6.4. ИНФОРМАЦИЈЕ О ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА КОЈА СУ РЕГИСТРОВАНА РАДИ ОБАВЉАЊА ДЕЛАТНОСТИ ОБЕЗБЕЂЕЊА

Информације о утврђеним повредама права из радног односа, која су починила привредна друштва регистрована ради обављања делатности обезбеђења и која су учествовала у поступцима јавних набавки, треба да буду доступне јавности, јер су та привредна друштва, у складу са чланом 75. став 2. Закона о јавним набавкама, при састављању својих понуда дужна да изричито наведу да су поштовала обавезе које произилазе из прописа о заштити на раду, запошљавању и условима рада. Стога је интерес јавности да зна да ли су у тим правним лицима учињене повреде права из радног односа, претежнији у односу на заштиту приватних интереса наведених привредних друштава, па и физичких лица као оснивача тих друштава.

Из образложења:

А. А. из Београда је дана 12. 2. 2018. године поднео Апелационом суду у Београду 14 захтева за приступ информацијама од јавног значаја, које је уредио поднеском од 6. 3. 2018. године, којима је тражио достављање информација о томе да ли постоје пресуде Апелационог суда у Београду којима је утврђена повреда права из радног односа за 14 привредних друштава која обављају делатност обезбеђења.

Поступајући по наведеним захтевима, првостепени орган је ожалбеним решењем исте одбио. У образложењу се позвао на одредбе члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног

значаја, наводећи да је, поступајући по захтевима жалиоца поднетим 12. 2. 2018. године закључком од 22. 2. 2018. године, наложио жалиоцу да исте уреди, што је жалилац и учинио поднеском од 6. 3. 2018. године; да се захтеви односе на спорове из радних односа који се воде по приватним тужбама ради заштите приватних интереса подносилаца тужбе за које није претпостављено постојање јавног интереса да се исти учине доступним трећим лицима, те налази да интерес заштите права на приватност лица у конкретном случају претеже над интересом тражиоца да зна; да је имао у виду да се захтев односи на достављање информација које се односе на туженог, али да је нашао да је та чињеница без утицаја на заузимање другачијег става у погледу основаности захтева јер и тужена правна лица, иза којих увек стоје одређена физичка лица као власници истих, уживају такву заштиту јер иста немају карактер државних органа за које би постојао оправдан интерес јавности да се упозна са начином њиховог рада и повредама права из радног односа која су у истима учињена; да тражилац информације у прилог основаности свог захтева није доставио доказе да је интерес јавности претежнији над заштитом приватних интереса.

Одредбом члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да ли му је она иначе доступна као и да му се информација од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упуту поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Чланом 8. став 1. наведеног закона прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на Уставу и закону, док је ставом 2. истог члана прописано да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Чланом 12. истог закона прописано је да ако тражена информација од јавног значаја може да се издвоји од осталих информација у документу у које орган власти није дужан тражиоцу да омогући увид, орган власти омогућиће тражиоцу увид у део документа који садржи само издвојену информацију, и обавестиће га о томе да остала садржина документа није доступна.

Имајући у виду садржину захтева жалиоца, наводе жалбе и одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је првостепени орган погрешно када је ожалбеним решењем одбио захтеве

жалиоца позивајући се на одредбе члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, наводећи да се захтеви односе на спорове из радних односа који се воде по приватним тужбама ради заштите приватних интереса подносилаца тужбе, те да интерес заштите права на приватност лица у конкретном случају претеже над интересом тражиоца да зна, као и да тужена правна лица, иза којих увек стоје одређена физичка лица као власници истих, уживају такву заштиту. Ово стога што је првостепени орган уместо што је одбио захтеве жалиоца могао поступити на начин како је то наложено у ставу II диспозитива овог решења, што је у складу са цитираном одредбом члана 12. Закона и тако заштитити право на приватност и заштиту података о личности лица на која се информације односе. Наиме, у конкретном случају реч је о правним лицима – привредним друштвима која су дужна да поштују обавезе које произилазе из прописа о заштити на раду, запошљавању и условима рада и у истима су запослена одређена лица која такође имају право на поштовање обавеза из поменутих прописа од стране послодавца, без обзира на то што се не ради о државном органу. Осим тога, реч је о привредним друштвима која су регистрована ради обављања делатности обезбеђења, што је утврђено увидом у интернет презентацију Агенције за привредне регистре Републике Србије – регистар привредних друштава, те су приликом учествовања у поступцима јавних набавки, у складу са поменутих чланом 75. став 2. Закона о јавним набавкама, при састављању својих понуда дужни да изричито наведу да су поштовали обавезе које произилазе из прописа о заштити на раду, запошљавању и условима рада. Стога је интерес јавности да зна да ли су у тим правним лицима учињене повреде права из радног односа, претежнији у односу на заштиту приватних интереса наведених привредних друштава, па и физичких лица као оснивача тих друштава.

Из наведених разлога, Повереник налази да жалилац у смислу цитиране одредбе члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја има право да му се тражене информације учине доступним на начин како је то наложено ставом II диспозитива овог решења, што је у складу са цитираном одредбом члана 12. Закона која предвиђа могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан тражиоцу да омогући увид, јер би се њиховом доступношћу повредило право на приватност и заштиту података о личности лица на која се односе, те је поступајући по жалби, на основу члана 23. и члана 24. ст. 1. и 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку, одлучио као у диспозитиву овог решења.

6.5. ИНФОРМАЦИЈЕ ИЗ ПРЕТКРИВИЧНОГ ПОСТУПКА

Чињењем доступним јавности података из преткривичног поступка, којима располаже тужилаштво, упознала би се најпре оштећена са подацима о којима треба да сведочи, а затим би и осумњичена лица могла извршити утицај на сведоке и изменити своју одбрану односно исту прилагодити датим подацима.

Заштита ових информација је неопходна како у интересу оптужбе, тако и одбране, односно несметаног вођења кривичног поступка, имајући у виду да је исказ сведока – оштећеног важан доказ у поступку којим се утврђује материјална истина, који је као такав подложен субјективним виђењима и интерпретацији самог сведока – оштећеног, а како је интерес оштећеног по правилу супротан интересима окривљеног, а јавни тужилац је у обавези да током целог поступка прикупља доказе како у корист оптужбе, тако и у корист одбране, јасно је да је ради вођења поштеност и правилног поступка, у овој фази поступка, неопходно ускратити приступ траженим информацијама.

Из образложења:

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. 21. 2. 2020. године, Вишем јавном тужилаштву у Краљеву, Посебном одељењу за сузбијање корупције поднела захтев за приступ информацијама од јавног значаја којим је тражила да јој се, а сходно наводима у допису Тужилаштва ПИКо. бр. ... од 13. 2. 2020. године, доставе копије тачно одређених докумената (извештаји МУП-а, Министарства финансија, Пореске управе, Сектора унутрашње контроле МУП-а Србије и др.). Навела је да документе тражи како би била у могућности да активно учествује у предистражном поступку и указује на чињенице и предлаже доказе који су од важности за предмет доказивања.

Поступајући по поднетом захтеву првостепени орган је решењем ПИКо бр. ... од 5. 3. 2020. године, позивајући се на одредбу члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одбио њен захтев, наводећи да би се, с обзиром на то да су сви наведени предмети у фази преткривичног поступка, достављањем тражених копија докумената угрозило вођење преткривичног поступка, будући да је тражилац информација, односно копија докумената, евентуално оштећено лице у могућем кривичном поступку.

Даље је увидом у списе предмета утврђено да је, поступајући по жалби коју је жалилац изјавио против наведеног решења, Повереник решењем број: 071-01-914/2020-03 од 13. 5. 2020. године, исто поништио и предмет вратио на поновно поступање, са налогом да

првостепени орган утврди све чињенице од значаја за доношење одлуке у овој управној ствари, посебно у којој фази се налази поменути кривични поступак, с обзиром на протек времена, а након тога да ли постоје услови за искључење односно ограничење слободног приступа траженим информацијама у складу са цитираним одредбама члана 8. и члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као и да при томе има у виду да је, поред једног од услова да се ради о заштити неког од интереса прописаних наведеним чланом 9. тачка 2. Закона, потребно утврдити и да би тај интерес приступом наведеним документима био озбиљно повређен односно да је тај заштићени интерес претежнији од интереса за приступ информацији и да пружи ваљан доказ о томе да ли би и како омогућавање приступа тим документима могло угрозити вођење помнутих поступака.

Одлучујући у поновном поступку, првостепени орган је донео ожалбено решење ПИКо бр. ... од 1. 6. 2020. године, којим је поново одбио захтев жалиље од 21. 2. 2020. године, позивајући се на одредбу члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, наводећи да је поступио по наводима из решења Повереника, размотрио све чињенице од значаја за евентуално удовољавање захтеву за приступ информацијама од јавног значаја и нашао да и даље нису испуњени услови за достављање тражених информација; да, наиме, у предмету тужилаштва КТРКо. бр. ..., КТНКо. бр. ..., КТНКо. бр. ..., КТКо. бр. ... и КТНКо. ..., још увек није донета тужилачка одлука; да је, у међувремену, Тужилаштво извршило додатне провере навода из кривичних пријава, обратило се дописом већем броју надлежних државних органа (првостепени орган је детаљно навео ком органу и ком се акту обратио) и у току је упознавање са наведеним извештајима; да би се проценило да ли би пружање информације од јавног значаја угрозило, омело или отежало вођење поступка треба имати у виду шта се пријавама ставља на терет и на које би околности евентуално подносилац захтева био испитиван у евентуалном кривичном поступку – при чему је првостепени орган детаљно навео све пријаве које је оштећена А. А. поднела, против којих лица за која кривична дела са описима радњи извршења истих, те истиче да је у свим наведеним кривичним пријавама подносилац захтева А. А. евентуално оштећено лице, да из навода пријава произилази да о свим наводима из пријава има непосредна сазнања, да је лично учествовала у извршеним контролама Пореске управе и Пореске полиције, да је упозната са поступањима полицијских службеника; да би у евентуалном кривичном поступку у свим предметима било неопходно испитивање подносиоца захтева у својству сведока; да уколико би се подносилац захтева пре испитивања у својству сведока упознала са извештајима

државних органа и пратећом документацијом која се управо односи на околности на које би била испитивана, свакако би били угрожени интереси вођења кривичног поступка; да би се велики део навода из пријава управо једино проверавао и доказивао вербалним доказима, и то наводи из пријаве у погледу понашања службених лица према оштећеној, предузетих радњи службених лица за које и не постоје материјални докази, међусобној комуникацији оштећене и службених лица; да би се исто доказивало поред осталог и испитивањем оштећене; да упознавање оштећене са траженим документима у којима се налазе и изјашњења пријављених лица на околности на које би и оштећена требало да се изјасни у евентуалном поступку, свакако угрожава интерес вођења преткривичног а касније и евентуалног кривичног поступка; да наведене одредбе Закона о кривичном поступку којима се ограничава право оштећеног у одређеној фази поступка управо штите интересе ефикасног вођења кривичног поступка, и Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја у члану 8. став 1. позива се на могућност ограничења приступу информацијама због претежнијег интереса у складу са другим законом; да се, имајући у виду наводе из кривичних пријава, наводе из захтева за приступ информацијама од јавног значаја, садржину извештаја и пратеће документације, не може ни делимично удовољити подносиоцу захтева у смислу члана 12. Закона; да, наиме, именована тражи извештаје и пратећу документацију не наводећи прецизније шта јој конкретно треба; да, са друге стране, бројне пријаве и наводи из пријава и не дају могућност да се било шта од тражених извештаја и прилога издвоји као информација која не би штетила вођењу кривичног поступка; да је у свим наведеним предметима, подносилац захтева А. А. – подносилац пријава и евентуално оштећено лице и у складу са чланом 9. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, и достављање копија тражених докумената угрозило би вођење кривичног поступка што је свакако претежнији интерес од права на приступ информацијама од јавног значаја, у смислу члана 8. став 1. истог закона; да се тражилац позвала на одредбе члана 50. став 1. тач. 4. и. 11. Закона о кривичном поступку, као и да је неспорно право оштећеног да буде обавештен о исходу пријаве и да врши увид у списе, међутим, у члану 2. тачка 11. Закона о кривичном поступку прописано је да је оштећени лице чије је лично или имовинско право кривичним делом повређено или угрожено; да је у конкретном случају Тужилаштво имало у виду одредбу члана 50. став 2. Закона о кривичном поступку, којом је прописано да се оштећеном може ускратити право да разматра списе и разгледа предмете док не буде испитан као сведок; да је такође, одредбом члана 251. став 2. Закона о кривичном поступку, прецизирано у којој фази поступка оштећени

може вршити разматрање списка и разгледати предмете који служе као доказ, односно да то право има тек након испитивања у својству сведока; да се смисао цитираних одредби огледа у интенцији законодавца да се обезбеди несметано вођење кривичног поступка, имајући у виду да је исказ сведока – оштећеног важан персонални доказ у поступку, који је као такав подложен субјективним виђењима и интерпретацији самог сведока – оштећеног, а како је интерес оштећеног по правилу супротан интересима окривљеног, а јавни тужилац је у обавези да током целог поступка прикупља доказе како у корист оптужбе, тако и у корист одбране, јасно је да је ради постизања истинитости исказа потенцијалног сведока – оштећене А. А., у овој фази поступка, истој неопходно ускратити увид и разматрање тражене документације; да је надаље, Тужилаштво у обавези да поступа и по члану 27. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције, којим је предвиђено да су сва лица која извршавају послове и задатке у оквиру надлежности државних органа у сузбијању кривичних дела из члана 2. овог закона, дужна да податке и сазнања до којих дођу у обављању тих послова и задатака чувају као тајне податке у складу са прописима којима се уређује тајност података; да је, такође, чланом 65. став 2. Правилника о управи у јавним тужилаштвима предвиђено да ће се приликом давања одобрења за увид у списе предмета водити рачуна о фази у којој се налази поступак по предмету и о интересима редовног одвијања поступка; да како су сви наведени предмети у фази преткривичног поступка, а А. А. је непосредан учесник у свим догађајима који су предмет њених пријава, при чему није испитана у својству сведока – оштећеног, то би се достављањем тражених копија докумената угрозило, односно ометало вођење поступка, с обзиром на то да је тражилац информација евентуално оштећено лице у могућем кривичном поступку, због чега јој се у смислу цитираних одредби у овој фази поступка не може омогућити увид у списе; да не стоје ни наводи тражиоца информација да се информације траже како би активно учествовала у преткривичном поступку и указивала на чињенице и доказе; да је иста својим бројним пријавама и допунама, често и понављањем истих навода указала на све чињенице и евентуалне доказе; да се ради о кривичним делима за која се гони по службеној дужности, тако да Тужилаштво руководи преткривичним поступком и предузима потребне активности и у оквиру тога уколико постоји потреба прикупљања обавештења и од оштећеног; да је тражилац информација већ детаљно обавештен о поступању тужилаштва ранијим дописом ПИКо. бр. ...од 24. 2. 2020. године, тако да истој није ускраћено право на информацију; да се, са друге стране, у конкретном случају ради о тренутној немогућности добијања тражене

документације због фазе у којој се поступци по пријавама налазе, а по отклањању наведених правних сметњи, подносиоцу захтева ће бити омогућено добијање тражених информација; да је чланом 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, предвиђено да се права из овог закона могу изузетно ограничити, ако је то неопходно ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на Уставу или закону; да управо, цитиране одредбе пре свега Законика о кривичном поступку управо указују на то шта је у овом случају претежнији интерес; да је из наведених разлога, Тужилаштво након поновног разматрања захтева и свих околности везаних за поднете пријаве оштећене и фазе у којој се поступак налази, нашло да још увек не може омогућити подносиоцу захтева А. А. достављање копије тражених докумената, а на основу члана 9. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, па је донето решење као у изреци, а на основу члана 16. став 1. истог закона.

Одредбама члана 8. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на Уставу или закону. Одредбама става 2. истог члана прописано је да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Чланом 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, прописано је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме угрозио, омео или отежао, између осталог, спречавање или откривање кривичног дела, оптужење за кривично дело, вођење преткривичног поступка и вођење судског поступка.

Чланом 12. истог закона прописано је да ако тражена информација од јавног значаја може да се издвоји од осталих информација у документу у које орган власти није дужан тражиоцу да омогући увид, орган власти омогућиће тражиоцу увид у део документа који садржи само издвојену информацију и обавестиће га да остала садржина документа није доступна.

Чланом 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја предвиђено је да орган власти неће тражиоцу омогућити приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на углед или које друго право неког лица, осим у случајевима из тач. 1, 2. и 3. наведеног члана, односно ако се ради о случају да је лице у односу на које се тражи информација на то

пристало, уколико је реч о личности, појави или догађају од интереса за јавност или се ради о лицу које је својим понашањем, нарочито у вези са приватним животом, дало повода за тражење информације.

Имајући у виду садржину предметног захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је правилно поступио првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио предметни захтев жалиље позивајући се на одредбу члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, прихватајући у свему разлоге које је изнео првостепени орган, те да је жалба неоснована.

Ово из разлога што је првостепени орган у поновном поступку одлучивања по предметном захтеву утврдио све чињенице од значаја за доношење правилне одлуке у овој управној ствари, наводећи фазу у којој се поступци налазе, и дајући ваљане разлоге у прилог ускраћивању приступа траженим информацијама ради заштите интереса вођења предметних поступака пред тужилаштвом. Наиме, првостепени орган је детаљно навео у ожалбеном решењу шта је предмет бројних пријава оштећене, на које околности би се иста испитивала у евентуалном поступку, да су управо те околности предмет свих извештаја и пратећих докумената који су предмет њеног захтева за приступ информацијама од јавног значаја, тако да би чињење доступним тражених извештаја и докумената свакако угрозило вођење преткривичног поступка; да је у овој фази преткривичног поступка по Законику о кривичном поступку искључена могућност да се подносиоцу пријаве, оштећеној, дозволи увид у тражена документа; да је у члану 8. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја предвиђено да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом, ако је то неопходно у демократском друштву, ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на Уставу или закону; да је тај претежнији интерес управо предвиђен Закоником о кривичном поступку којим је и предвиђено да се у интересу вођења преткривичног и кривичног поступка ускраћује право оштећеном да у одређеној фази поступка може вршити увид у доказе; да такође не постоји могућност делимичног удовољавања захтеву у смислу члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, с обзиром на бројне наводе из пријава оштећене, да се на те бројне наводе односе извештаји и документација чији се увид тражи, а на све те околности треба да се у евентуалном поступку испита оштећена, тако да не постоји могућност издвајања дела информација у које би тражилац могла имати увид; да се не може дозволити тражиоцу информација да пре испитивања у својству сведока буде упозната са доказима о околностима о којима треба да сведочи.

Интерес вођења преткривичног поступка у конкретном случају је такође, према мишљењу Повереника, претежнији од интереса за приступ траженим информацијама, због тога што би се омогућавањем приступа траженим информацијама у тој фази поступка учинили доступним јавности подаци и документа битни за ту фазу поступка у којој се утврђује постојање основа сумње о извршењу одређеног кривичног дела што последично значи да би се са тим подацима могла упознати и лица која су извршила наведено кривично дело, те би та лица могла извршити утицај на потенцијалне сведоке извршења тог дела, што би угрозило, омело и отежало откривање извршилаца кривичног дела и гоњење за та дела. Потенцијално осумњичена лица би у том случају знала којим подацима о извршеном кривичном делу располаже Тужилаштво, што би извесно могло угрозити вођење кривичног поступка и откривање извршилаца кривичног дела. Ово из разлога што би се информације учиниле доступним тражиоцу морале учинити доступним и целокупној јавности.

Стога су испуњени услови прописани одредбом члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја да се, у конкретном случају, жалиоцу односно јавности, генерално, ускрати приступ траженим информацијама. У конкретном случају првостепени орган је јасно и одређено навео у чему се састоји конкретна штета која би настала по интересе утврђене законом уколико би се тражене информације учиниле доступним јавности. Заштита ових информација је неопходна како у интересу оптужбе тако и одбране, односно несметаног вођења кривичног поступка, имајући у виду да је исказ сведока – оштећеног важан доказ у поступку којим се утврђује материјална истина, који је као такав подложен субјективним виђењима и интерпретацији самог сведока – оштећеног, а како је интерес оштећеног по правилу супротан интересима окривљеног, а јавни тужилац је у обавези да током целог поступка прикупља доказе како у корист оптужбе, тако и у корист одбране, јасно је да је ради вођења поштенног и правилног поступка, у овој фази поступка, неопходно ускратити приступ траженим информацијама.

Чињењем доступним јавности података из преткривичног поступка, којима располаже тужилаштво, упознала би се најпре оштећена са подацима о којима треба да сведочи, затим би осумњичена лица могла извршити утицај на сведоке и изменити своју одбрану односно исту прилагодити датим подацима. Такође се, у конкретном случају, ради о кривичним делима из надлежности Посебног одељења за сузбијање корупције, у ком случају је свакако, по мишљењу Повереника, интерес откривања починилаца и гоњења за кривична дела која су у надлежности тог тужилаштва претежнији од интереса јавности да у овој фази поступка зна детаље извршења тих кривичних

дела, а због потребе да чињенично стање код извршења таквих кривичних дела буде потпуно и тачно утврђено што подразумева дужи и сложен поступак.

Број: 071-01-1378/2020-03 од 29. 6. 2020. године

6.6. ИНФОРМАЦИЈЕ ИЗ КРИВИЧНЕ ПРИЈАВЕ НЕ МОГУ БИТИ ДОСТАВЉЕНЕ ПРЕ ПРВОГ САСЛУШАЊА ОКРИВЉЕНОГ

С обзиром на фазу у којој је поступак био (преткривични поступак) када је првостепени орган одлучивао по захтеву којим су тражене информације из кривичне пријаве поднете против жалиоца, у којој жалилац, према члану 68. Законика о кривичном поступку, није могао доћи у посед тражених информација ни као окривљени у поступку, управо због заштите интереса откривања кривичног дела, оптужења за кривично дело и вођења кривичног поступка, тим пре се исте информације нису могле учинити доступнима тражиоцу као информације од јавног значаја.

Из образложења:

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. дана 15. 3. 2018. године поднео захтев за приступ информацијама од јавног значаја Трећем основном јавном тужилаштву у Београду којим је тражио достављање копије документа који садржи захтев Министарства унутрашњих послова, ПУ за град Београд, ПЈП Полицијска бригада Ку. бр... од 27. 2. 2018. године.

Поступајући по поднетом захтеву првостепени орган је ожалбеним решењем исти одбио, наводећи: да је траженим документом Ку. бр.... од 27. 2. 2018. године, Министарство унутрашњих послова – Дирекција Полиције – ПУ за град Београд – ПЈП Полицијска бригада Трећем основном тужилаштву предложила да Трећем основном суду у Београду предложи доношење наредбе о претресу стана и других просторија чији је држалац А. А., те да је у образложењу наведеног дописа назначено да постоје основи сумње да је именовани извршио кривично дело, да је дат и опис чињеничног стања, односно начина на који је предметно кривично дело извршено, и тако наведени сви релевантни делови кривичне пријаве, због чега би чињење доступним тог документа угрозило, омело или отежало откривање кривичног дела, оптужење за кривично дело и вођење кривичног поступка, јер би тиме жалилац био упознат са садржајем кривичне пријаве, супротно члану 68. став 1. тачка 6. Законика о кривичном поступку, којим је прописано да

окривљени има право да непосредно пре првог саслушања прочита кривичну пријаву, записник о увиђају и налаз и мишљење вештака; да се А. А. обраћао Трећем основном јавном тужилаштву у Београду молбом за увид у списе предмета од 5. 3. 2018. године која је одбијена од стране поступајућег заменика јавног тужиоца; као и да би чињење доступним информација садржаних у траженом документу жалиоца довело у повољнији положај у односу на друга окривљена лица у другим поступцима, који се тек непосредно пре првог саслушања упознају са наводима кривичне пријаве.

Чланом 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме угрозио, омео или отежао, између осталог, спречавање или откривање кривичног дела, оптужење за кривично дело, вођење преткривичног поступка и вођење судског поступка.

Чланом 8. став 1. истог закона прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним тим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на Уставу и закону. Такође је ставом 2. истог члана Закона прописано да се ниједна одредба тог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које тај закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. тог члана.

Имајући у виду да је жалилац поднетим захтевом тражио достављање копије докумената МУП-а РС, ПУ за град Београд, ПЈП Полицијска бригада Ку. бр. ... од 27. 2. 2018. године, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је правилно поступио првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио предметни захтев позивајући се на одредбу члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те да је жалба неоснована. Ово из разлога што тражени документ Ку. бр.... од 27. 2. 2018. године представља предлог за доношење наредбе о претресу стана и других просторија чији је власник А. А., а у ком документу је садржано и образложење у којем се налазе информације о постојању основа сумње да је именовани извршио кривично дело, као и опис чињеничног стања, односно начина на који је предметно кривично дело извршено, што су све елементи кривичне пријаве, са чијим садржајем се окривљени, сагласно члану 68. став 6. Законика о кривичном поступку, може упознати тек непосредно пре првог саслушања. С обзиром на фазу у којој је поступак био када је првостепени орган одлучивао по захтеву, у којој жалилац, према цитираном члану 68. Законика, није могао доћи у посед тражених информација ни као окривљени у поступку, управо због заштите интереса откривања

кривичног дела, оптужења за кривично дело и вођења кривичног поступка, тим пре се исте информације нису могле учинити доступним тражиоцу као информације од јавног значаја. Ово из разлога што је титулар права на приступ информацијама од јавног значаја општа јавност, а не тражилац информације (који се овде појављује само као њен репрезент), због чега је обавеза органа власти да када једном тражиоцу учини доступном неку информацију у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, исту учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално. Дакле, како би чињење доступним информација из траженог документа окривљеном, у наведеној фази поступка, потенцијално угрозило интерес вођења поступка, због чега наведена одредба члана 68. Законика о кривичном поступку и предвиђа да се такве информације окривљеном могу ставити на увид тек непосредно пре првог саслушања, то би давањем информације општој јавности на основу права на приступ информацијама од јавног значаја могло нарочито озбиљно угрозити поступак.

У складу са наведеним, Повереник налази да су се у конкретном случају стекли услови из цитираних одредби члана 8. став 1. и члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја за ускраћивање приступа траженом документу, јер би се чињењем доступним информација које су садржане у траженом документу угрозио интерес откривања кривичног дела, оптужења за кривично дело и вођења кривичног поступка, који је у конкретном случају претежнији од интереса јавности да зна, с обзиром на то да у предметном поступку нису утврђене околности које би указивале на појачан интерес јавности.

Број: 07-01-1534/2018-03 од 8. 10. 2019. године

6.7. ИНФОРМАЦИЈЕ О МЕРАМА ТАЈНОГ ПРАЋЕЊА И СНИМАЊА

Правилно је поступио првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио захтев за приступ информацијама којим је жалилац тражио информације о томе да ли се према њему примењују „мере надзора и слушања електронским уређајем“. Ово из разлога што се, како се основано указује од стране првостепеног органа, наведена доказна радња може одредити према лицу за које постоје основи сумње да је учинило или да припрема кривично дело из члана 162. Законика о кривичном поступку, те да би на правилно вођење кривичног поступка и откривања дела утицало уколико би неко лице знало да ли је предмет тајног праћења и снимања,

па је, и по мишљењу Повереника, интерес спречавања или откривања кривичног дела, у конкретном случају претежнији од интереса за приступ траженим информацијама, те су испуњени услови прописани одредбом члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја да се жалиоцу, односно јавности ускрати приступ траженим информацијама.

Из образложења:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац дана 30. 11. 2018. године поднео захтев за приступ информацијама од јавног значаја Вишем јавном тужилаштву у Новом Саду којим је тражио приступ информацијама о томе да ли се према њему примењују мере надзора и слушања електронским уређајем у периоду од 28. 11. 2016. године до 28. 11. 2018. године. Образложио је да је дана 7. 8. 2018. године у стану у ком се налази (по основу закупа) пронашао постављене електронске уређаје намењене озвучивању о чему је обавестио полицију која је известила надлежно тужилаштво, и да је надлежни тужилац сматрао да нема елемената кривичног дела за поступање.

Поступајући по поднетом захтеву, првостепени орган је ожалбеним решењем исти одбио позивајући се на одредбе члана 2. и члана 9. став 1. тач. 1. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Образложио је: да су у тачки 3. главе VII Законика о кривичном поступку предвиђене посебне доказне радње, које се, сходно одредби члана 161 ЗКП-а, могу одредити према лицу за које постоје основи сумње да је учинио или да припрема кривично дело из члана 162. ЗКП-а, а једна од посебних доказних радњи је и тајно праћење и снимање, која, у смислу члана 171. ЗКП-а, подразумева надзор и снимање осумњиченог ради откривања контаката или комуникације осумњиченог на јавним местима и местима којима је приступ ограничен или у просторијама, осим у стану, као и ради утврђивања истоветности лица или лоцирања лица или ствари, да посебне доказне радње одређује судија за претходни поступак образложеном наредбом по предлогу јавног тужиоца, да је одредбом члана 165. став 2 ЗКП-а одређено да подаци о предлагању, одлучивању и спровођењу посебних доказних радњи представљају тајне податке, да је одредбама члана 9. став 1. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме учинио доступним информацију или документ за који је прописима или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као државна, службена, пословна или друга тајна, односно који је доступан само одређеном кругу лица, а због чијег би одавања могле

наступити тешке правне или друге последице по интересе заштите не законом који претежу над интересом за приступ информацији, па имајући у виду да је тражена информација о спровођењу посебне доказне радње тајног праћења и снимања проглашена за тајни податак одредбама члана 165. став 2. Законика о кривичном поступку, то би се одавањем оваквих података угрозило и омело спречавање и откривање кривичних дела, испуњени су услови да се, у смислу одредаба члана 9. став 1. тач. 1. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, онемогући жалиоцу остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 8. став 1. наведеног закона прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на Уставу и закону.

Одредбом члана 9. тачка 2. наведеног закона прописано је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме угрозио, омео или отежао спречавање или откривање кривичног дела, оптужење за кривично дело, вођење преткривичног поступка, вођење судског поступка, извршење пресуде или спровођење казне, или који други правно уређени поступак, или фер поступање и правично суђење.

Чланом 14. истог закона предвиђено је да орган власти неће тражиоцу омогућити приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на углед или које друго право неког лица, осим у случајевима из тач. 1, 2, и 3. наведеног члана, односно ако се ради о случају да је лице у односу на које се тражи информација на то пристало, уколико је реч о личности, појави или догађају од интереса за јавност или се ради о лицу које је својим понашањем, нарочито у вези са приватним животом, дало повода за тражење информације.

Имајући у виду да је жалилац поднетим захтевом тражио информације о томе да ли се према њему примењују мере надзора и слушања електронским уређајем, Повереник налази да је правилно поступио првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио захтев за приступ информацијама од јавног значаја и да је жалба неоснована. Ово стога што се, како се основано указује од стране првостепеног

органа, наведена доказна радња може одредити према лицу за које постоје основи сумње да је учинило или да припрема кривично дело из члана 162. ЗКП-а, те да би на правилно вођење кривичног поступка и откривања дела утицало уколико би неко лице знало да ли је предмет тајног праћења и снимања, па је, и по мишљењу Повереника, интерес спречавања или откривања кривичног дела, у конкретном случају претежнији од интереса за приступ траженим информацијама, те су испуњени услови прописани одредбом члана 9. тачка 2. Закона да се овде жалиоцу, односно јавности ускрати приступ траженим информацијама.

Такође, у конкретном случају се ради о информацијама таквог карактера (подаци о личности у смислу члана 3. тачка 1. Закона о заштити података о личности („Службени гласник РС“, бр. 97/08, 104/09 – др. закон, 68/12 – одлука УС и 107/12) који је важио у време доношења и одлучивања о захтеву, које се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја због тога што „оправдан интерес јавности да зна“, као битан елемент појма информације од јавног значаја из члана 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, подразумева обавезу органа власти да исту учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално. Имајући то у виду, доступност информација да ли се према одређеном лицу, овде тражиоцу, примењују „мере надзора и слушања електронским уређајем“, односно тајно праћење и снимање (поседна доказна радња предвиђена Закоником о кривичном поступку), а у недостатку доказа за примену изузетака од права на приватност из члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја који би оправдали интерес јавности да буде упозната са тим информацијама, не може бити општег карактера јер би се њиховом доступношћу у својству информација од јавног значаја озбиљно повредило право на приватност и заштиту података о личности лица на која се информације односе.

Неоснован је жалбени навод да није тражена информација о праћењу и снимању већ информација о томе да ли се према њему примењују мере надзора и слушања електронским уређајима, па образложење Тужилаштва није у вези са његовим захтевом, имајући у виду да „мере надзора и слушања електронским уређајем“ и нису предвиђене као посебна доказна радња у складу са Закоником о кривичном поступку (већ тајни надзор комуникација, тајно праћење и снимање...), што је орган власти и навео у одговору на жалбу.

6.8. ИНФОРМАЦИЈЕ О СКИДАЊУ ОЗНАКЕ ДРЖАВНА ТАЈНА

Информације које се односе на примену посебних мера према представнику једног од највиших државних органа, изабраног на непосредним изборима, треба да буду доступне јавности. У пракси Европског суда за људска права јасно је дефинисан став да информације о овим лицима представљају информације од највећег интереса за јавност које су неопходне за јавну дебату која представља суштински концепт демократског друштва, те да су информације, ставови и мишљења које износе политички лидери и високи државни представници неопходни за утврђивање и формирање мишљења јавности о ставовима тих лица. Ово је у складу са чланом 10. Европске конвенције о људским правима којим је, између осталог, прописано да право на слободу изражавања укључује слободу поседовања сопственог мишљења, примања и саопштавања информација и идеја без мешања јавне власти и без обзира на границе.

Из образложења:

Увидом у списе предмета утврђено је да је Београдски центар за безбедносну политику из Београда, поднео захтев за приступ информацијама од јавног значаја од 16. 8. 2019. године, којим је тражио информације садржане у документима које је председник Републике Србије А. В. јавно читао и предочио камерама приликом гостовања у емисији „Ново јутро“ на телевизији Пинк дана 1. 8. 2019. године, које је сачинила Безбедносно-информативна агенција, односно претходно Ресор државне безбедности, у вези са применом посебних мера и поступака којима се одступа од неповредивости тајности комуникација, а којима је посредно био обухваћен и А. В., за које се на снимку јасно види да носе ознаку „државна тајна“, и за које је председник изјавио дана 3. 8. 2019. године да је, као овлашћено лице, са истих скинуо ознаку тајности, у јавном интересу, као и одлуку о промени степена тајности наведених докумената. У захтеву је навео да је гостовање А. В., председника Републике Србије, од 1. 8. 2019. године, забележено у целости на следећем линку: <http://www.youtube.com/watch?v=DbvF0kZlp6I>, као и да је његова изјава од 3. 8. 2019. године да је, као овлашћено лице, са наведених докумената БИА скинуо ознаку тајности, у јавном интересу, доступна на линку <http://rs.n1info.com/Vesti/a504822/Vucic-Skinuo-sam-oznaku-tajnosti-sa-dokumenata-o-prisluskivanju-u-skladu-sa-zakonom.html>.

Увидом у наведене линкове утврђено је да исти садрже описане изјаве председника Републике и документе које је предочио јавности.

Такође, увидом у списе предмета је утврђено да по захтеву жалиоца орган власти није поступио, што је био дужан да учини без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева те да га, у смислу члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, обавести да ли поседује тражене информације и да му, уколико исте поседује, достави копије докумената у којима су оне садржане, или да у супротном донесе решење о одбијању захтева, у смислу става 10. истог члана.

Имајући у виду да орган власти по захтеву жалиоца није поступио у складу са наведеним одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а да није оправдао разлоге непоступања по поднетом захтеву, односно да су наведени разлози неосновани, Повереник је у поступку по жалби, на основу члана 24. став 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 173. став 2. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу I диспозитива овог решења, наставши да је жалба основана, односно да је неспорно право жалиоца на тражене информације у смислу члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја по коме свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује или му је доступна одређена информација од јавног значаја, као и да му се информација, уколико је у поседу органа, учини доступном.

Приликом доношења одлуке у овој управној ствари, Повереник је ценио и то да се тражене информације односе на примену посебних мера, којима је био обухваћен и А. В., сада председник Републике. С обзиром на то да се у конкретном случају тражене информације односе на представника једног од највиших државних органа, изабраног на непосредним изборима, те да је у пракси Европског суда за људска права јасно дефинисан став да информације о овим лицима представљају информације од највећег интереса за јавност, које су неопходне за јавну дебату која представља суштински концепт демократског друштва, те да су информације, ставови и мишљења које износе политички лидери и високи државни представници неопходни за утврђивање и формирање мишљења јавности о ставовима тих лица, Повереник налази да тражене информације треба да буду доступне јавности. Ово је у складу са чланом 10. Европске конвенције о људским правима којим је, између осталог, прописано да право на слободу изражавања укључује слободу поседовања сопственог мишљења, примања и саопштавања информација и идеја без мешања јавне власти и без обзира на границе.

6.9. ИНФОРМАЦИЈЕ О ПОЛИГРАФСКОМ ТЕСТИРАЊУ

Информације о полиграфском тестирању не могу се учинити доступним јавности, чак ни уз сагласност лица на које се те информације односе, из разлога што је само полиграфско тестирање нешто што спада у оперативне методе рада полиције и не може представљати доказ у кривичном поступку пред судом пред којим се води поступак против тог лица, јер одредбама Законика о кривичном поступку није прописано да се полиграфско тестирање може користити као доказна радња.

Из образложења:

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А., дана 27. 2. 2019. године, Министарству унутрашњих послова Републике Србије у Београду, Полицијској управи у Новом Саду поднео захтев за приступ информацијама од јавног значаја којим је тражио извештај о полиграфском испитивању бр. ... од 18. 7. 2017. године тадашњег полицијског службеника А. А., а који је наведен као прилог уз иницијативу за покретање дисциплинског поступка бр. ... од 4. 12. 2017. године и као доказ уз закључак о покретању дисциплинског поступка бр. ... од 6. 12. 2017. године.

Даље је увидом у списе предмета утврђено да је првостепени орган, поступајући по поднетом захтеву, ожалбеним решењем исти одбио позивајући се на одредбе чл. 2. и 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, наводећи: да је захтевом затражен Извештај о полиграфском испитивању полицијског службеника А. А. број ... од 18. 7. 2017. године, те да се у конкретном случају ради о информацијама таквог карактера (подаци о личности у смислу члана 4. тачка 1. Закона о заштити података о личности), које се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја због тога што „оправдан интерес јавности да зна“, као битан елемент појма информације од јавног значаја из члана 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, подразумева обавезу органа власти да исту учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално; да имајући то у виду, доступност информација које се односе на извештај о полиграфском испитивању, не може бити општег карактера, јер би се њеном доступношћу у својству информације од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, повредило право на приватност лица на која се информације односе, при чему нису испуњени услови за примену изузетака прописаних чланом 14. Закона о слободном приступу

информацијама од јавног значаја; да се из списка предмета не може закључити да је у конкретном случају испуњен било који од услова из члана 14. тач. 1, 2. и 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, да би се предметне информације, које иначе задиру у приватност, могле учинити општедоступним на основу преовлађујућег јавног интереса; да поред наведеног, орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја на основу члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја ако би тиме угрозио, омео или отежао спречавање или откривање кривичног дела, оптужење за кривично дело, вођење преткривичног поступка, вођење судског поступка, извршење пресуде или спровођење казне, или који други правно уређени поступак, или фер поступање и правично суђење; да је у току и кривични поступак који се води против А. А., што је потврђено дописом Основног јавног тужилаштва у Новом Саду број КТО-.... и дописом Основног суда у Бачкој Паланци број ..., па би се давањем тражене информације, угрозило, омео или отежало спречавање кривичног дела, оптужење за кривично дело као и директно прекршила презумпција невиности, на коју сваки окривљени има право док се његова кривица за кривично дело не утврди правоснажном одлуком суда, а државни и други органи и организације, средства јавног обавештавања, удружења и јавне личности дужни су да се придржавају наведене одредбе и да својим изјавама о окривљеном, кривичном делу и поступку не повређују права окривљеног, како је то предвиђено чланом 3. Законика о кривичном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 101/11, 121/12, 32/13, 45/13 и 55/14), те самим тим интерес заштите информације претеже над интересом тражиоца да му се тражена информација учини доступном.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја предвиђено је да орган власти неће тражиоцу омогућити приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на углед или које друго право неког лица, осим у случајевима из тач. 1, 2. и 3. наведеног члана, односно ако се ради о случају да је лице у односу на које се тражи информација на то пристало, ако се ради о личности, појави или догађају од интереса за јавност или ако је реч о лицу које је својим понашањем, нарочито у вези са приватним животом, дало повода за тражење информације.

Имајући у виду садржину поднетог захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је правилно поступио првостепени орган када је ожалбеним решењем исти одбио, те да је жалба неоснована. Ово стога што се и по мишљењу Повереника ради о информацијама таквог карактера (подаци о личности у смислу члана 4. тачка 1. Закона о заштити података о личности) које се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја из разлога које наводи првостепени орган, а које је у свему прихватио и Повереник.

Повереник је размотрио све релевантне чињенице и околности конкретног случаја са становишта могуће примене изузетака од заштите права на приватност, узимајући у обзир све околности на које у жалби указује жалилац, и то посебно да је добровољно пристао на полиграфско тестирање, да је извештај о истом тражио само за себе и да се тражене информације односе на њега – али је нашао да исти нису од утицаја на другачију одлуку Повереника. Ово стога што су тражени подаци о личности, који се без изричите сагласности жалиоца не могу учинити доступним јавности. Како таква сагласност није дата у поступку пред првостепеним органом, то с обзиром на чињенично стање у списима предмета није ни било основа да првостепени орган разматра постојање законских услова за изузетак од права на приватност у том смислу, нити је такву сагласност тражилац приложио и касније у поступку по жалби. Осим тога, уколико би се тражени подаци учинили доступним тражиоцу, то би подразумевало да исти буду учињени доступним и сваком другом потенцијалном тражиоцу на његов захтев, односно јавности генерално, за шта у овом случају нису испуњени законски услови.

Осим тога, како се захтев односи на полиграфско тестирање које је предвиђено одредбом члана 47. став 1. Закона о полицији („Службени гласник РС“, бр. 6/16, 24/18 и 87/18) и које је, како из списка предмета произилази, примењено над именованим, у складу са добровољним пристанком лица датим у складу са одредбама тог прописа (члан 57. став 1. Закона о полицији), то се исто односи на пристанак на обраду података у том поступку и не може се применити на поступак који се у овој управној ствари води према одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Међутим, чак и да је жалилац дао сагласност да се извештај са полиграфског тестирања учини доступним општој јавности, орган јавне власти не би смео да објави те информације због тога што је само полиграфско тестирање нешто што спада у оперативне методе рада полиције и не може представљати доказ у кривичном поступку пред судом који се води против неког лица, јер одредбама Законика о кривичном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 101/11, 121/12, 32/13, 45/13, 55/14 и 35/19)

није прописано да се полиграфско тестирање може користити као доказна радња. Наведеним закоником је предвиђено да се чињенице у кривичном поступку доказују следећим доказним радњама: саслушањем окривљеног, испитивањем сведока, вештачењем, увиђајем, реконструкцијом догађаја, исправама, узимањем узорака, проверама рачуна и сумњивих трансакција, привременим одузимањем предмета, претресањем и посебним доказним радњама као што је тајни надзор комуникација, тајно праћење и снимање, симуловани послови, рачунарско претраживање података, контролисана испорука, прикривени иследник – а што је све у складу са чланом 15. ЗКП-а којим је прописано да се докази прикупљају и изводе у складу са тим закоником, као и у складу са чланом 16. став 1. ЗКП-а којим је прописано да се судске одлуке не могу заснивати на доказима који су, непосредно или посредно, сами по себи или према начину прибављања у супротности са Уставом, овим закоником, другим законом или општеприхваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима, осим у поступку који се води због прибављања таквих доказа. У том смислу, у складу са одредбама члана 8. и члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, интерес правичног вођења кривичног поступка је претежнији од интереса јавности да сазна такве информације, јер би се чињењем истих доступним могло посредно утицати на ток кривичног поступка, па Повереник налази да је интерес правичног вођења кривичног поступка заштићен одредбом члана 9. тачка 2. Закона претежнији од интереса јавности да зна тражене информације.

Овим се не доводи у питање право жалиоца да наведене податке евентуално прибави у неком другом поступку уколико су за то испуњени законски услови, али не као информације од јавног значаја.

Број: 071-01-6024/2019-03 од 7. 5. 2020. године

7. ПРИВАТНОСТ – ЈАВНОСТ

7.1. ИНФОРМАЦИЈЕ О ВЛАСНИКУ ПСА

Информације о власнику пса који је ујео неко лице не могу се доставити као информације од јавног значаја.

Из образложења:

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. из Б., као тражилац информација, поднео Министарству унутрашњих послова Републике Србије, Полицијској управи у Б., 20. 8. 2018. године, захтев за приступ информацијама од јавног значаја, у коме је навео да га је дана 3. 7. 2018. године, док је пролазио поред стоваришта СТР „Т“ у Б., ул. ... 88, напао и ујео пас расе шарпланинац, о чему је известио и ПУ у Б. и лекара специјалисту, те ради подношења тужбе тражи да му се доставе подаци о власнику стоваришта односно пса.

Даље је, увидом у списе предмета, утврђено да је првостепени орган, поступајући по поднетом захтеву, ожалбеним решењем исти одбио, позивајући се на одредбе чл. 2. и 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, наводећи да је А. А. предметним захтевом за приступ информацијама од јавног значаја тражио информације које се односе на друго физичко лице, Н. Н. лице за тражиоца информације, те да се стога у конкретном случају, ради о информацијама таквог карактера (подаци о личности у смислу члана 3. став 1. Закона о заштити података о личности), које се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја из разлога што „оправдан интерес јавности да зна“, као битан елемент појма информације од јавног значаја из члана 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, подразумева обавезу органа власти да исту учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално; да имајући то у виду, доступност личних података власника стоваришта и пса, не могу бити општег карактера, јер би се њиховом доступношћу у својству информације од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, повредило право на приватност лица на која се информације односе, при чему нису испуњени услови за примену изузетака прописаних чланом 14. Закона о слободном приступу информацијама; да се из списка предмета не може закључити да је у конкретном случају испуњен било који од услова из члана 14. тач. 1, 2. и 3. овог закона, да би се предметне информације, које иначе задиру у приватност, могле учинити општедоступним на основу преовлађујућег јавног интереса.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја,

у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја предвиђено је да орган власти неће тражиоцу омогућити приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на углед или које друго право неког лица, осим у случајевима из тачке 1, 2. и 3. наведеног члана, односно ако се ради о случају да је лице у односу на које се тражи информација на то пристало, ако се ради о личности, појави или догађају од интереса за јавност или ако се ради о лицу које је својим понашањем, нарочито у вези са приватним животом, дало повода за тражење информације.

Имајући у виду садржину поднетог захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је правилно поступио првостепени орган када је ожалбеним решењем исти одбио, те да је жалба неоснована. Ово стога што се и по мишљењу Повереника ради о информацијама таквог карактера (подаци о личности у смислу члана 3. тачка 1. тада важећег Закона о заштити података о личности – „Службени гласник РС“, бр. 97/08, 104/09 – др. закон, 68/12 – одлука УС и 107/12) које се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја из разлога које наводи првостепени орган, а које у свему прихвата и Повереник.

Овим се не доводи у питање право жалиоца да наведене податке евентуално прибави у неком другом поступку уколико су за то испуњени законом прописани услови, али не као информације од јавног значаја.

Број: 071-01-3464/2018-03 од 15. 5. 2020. године

7.2. ИНФОРМАЦИЈЕ О ОДСУСТВУ СА РАДА ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА

Приликом одлучивања о захтеву за приступ информацијама о одсуству са рада државних службеника, првостепени орган треба да има у виду да јавности увек треба да буду доступне информације о одсуству са рада државних службеника, као и о разлозима одсуства уколико су ти разлози службене природе (нпр. службени пут, стручна обука, суспензије и сл.). Уколико су разлози за одсуство приватне природе (нпр. боловање, порођај, ступања у брак, селидбе, теже болести члана уже породице, смрти члана уже породице и сл.), онда те информације треба ускратити, али и тада

информације о периоду у којем је државни службеник одсуствовао са рада треба учинити доступним јавности.

Из образложења:

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. поднео Републичком геодетском заводу у Београду захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражио информације у вези са одсуствовањем са рада начелнице Службе за катастар непокретности ..., и то: да ли је у току јула месеца 2019. године користила годишњи одмор, слободне дане или је из неког другог разлога одсуствовала са посла у том месецу и, уколико јесте, копију решења на основу кога је била одсутна са рада, као и информацију о првом радном дану именоване у наведеном месецу, копију решења о суспензији са доказом о уручењу именованој, као и да ли је именована радила посао начелника Службе у јулу месецу и ако јесте, колико је дана радила.

Поступајући по поднетом захтеву првостепени орган је ожалбеним решењем исти одбио, цитирајући одредбе члана 2. ст. 1, 4. и 9. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, наводећи да тражене информације нису садржане у одређеном документу, те се исте не могу сматрати информацијама у смислу наведених законских одредби; да је за давање тражених информација потребна израда новог документа и да нема обавезу да израђује нови документ; да би достављањем тражених информација тражиоцу исте биле доступне неограничено широком кругу лица без потребе и разлога; да сходно одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја нема обавезу да даје одговоре на постављена питања, објашњења, стручна мишљења, образложења, коментаре и сл. уколико нису садржани у неком од докумената у његовом поседу, а с обзиром на то да тражене информације нису садржане у документу који већ постоји у материјализованом облику, већ је потребно сачинити нови документ, па није у обавези да поступи по истом.

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Чланом 102. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да орган утврђује чињенице и околности од значаја за поступање у управној ствари.

Чланом 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује или му је доступна одређена информација од јавног значаја, као и да му се информација учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му

се, на захтев, копија документа упуту поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Чланом 8. став 1. наведеног закона прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на Уставу и закону. Такође је ставом 2. истог члана Закона прописано да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Одредбом члана 9. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме учинио доступним информацију или документ за који је прописима или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као тајна, односно који је доступан само одређеном кругу лица, а због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији.

Имајући у виду да су предметним захтевом тражене информације које се односе на одсуство са рада начелнице Службе за катастар непокретности ... у одређеном периоду и њеној евентуалној суспензији, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је првостепени орган погрешно када га је ожалбеним решењем одбио, а да претходно, у смислу цитиране одредбе члана 102. став 1. Закона о општем управном поступку, није утврдио све чињенице од значаја за одлучивање у овој управној ствари.

Ово стога што је првостепени орган у образложењу ожалбеног решења, цитирајући одредбе члана 2. став 1, члана 4. и члана 9. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, навео да тражене информације нису садржане у одређеном документу и да је за давање тражених информација потребна израда новог документа, те се исте не могу сматрати информацијама у смислу наведених законских одредби, као и да би достављањем тражених информација тражиоцу исте биле доступне неограничено широком кругу лица без потребе и разлога, па се из наведеног за сада не може са сигурношћу утврдити да ли су испуњени услови за искључење односно ограничење слободног приступа траженим информацијама. Првостепени орган није имао у виду чињеницу да је одредбом члана 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, прописано да информација од јавног значаја јесте информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност

има оправдан интерес да зна, те да се, с обзиром на то да се тражене информације односе на одсуство са рада начелнице Службе за катастар непокретности ..., несумњиво ради о информацијама у вези са радом органа власти, које су садржане у одређеним документима у његовом поседу и да јавност има оправдани интерес да зна, с обзиром на то да према одредби члана 4. Закона, оправдан интерес јавности да зна увек постоји, осим ако орган власти не докаже супротно, што у конкретном није учинио. При томе није од значаја чињеница да ли се тражене информације евентуално налазе у више докумената. Овакав став је у складу и са међународним стандардима (Препорука Р (2002) 2 Комитета министара државама чланицама о увиду у службене документе), којом се препоручује државама чланицама да се у пракси руководе начелима изнетим у Препоруци, као што су, између осталих: да „службени документи“ означавају све информације које су забележене у било ком облику, прикупљене или примљене од стране органа власти или се налазе у њиховом поседу и повезане су са било којом административном функцијом, са изузетком докумената у фази припреме (начело I); да се ова препорука односи на службене документе који се налазе у поседу органа власти (начело II); да орган власти треба да помогне подносиоцу захтева, у мери у којој је то могуће, да идентификује тражени службени документ (начело VI, тачка 5). Из наведеног јасно произилази да информације могу бити садржане како у једном тако и у више докумената у поседу органа власти. Осим тога, информације о одсуству са рада свих државних службеника, а нарочито руководиоца, у конкретном случају начелника Службе, треба да буду доступне јавности, као и информације о разлозима њиховог одсуства, осим ако су ти разлози приватне природе (боловање, порођај, ступања у брак, селидбе, теже болести члана уже породице, смрти члана уже породице и сл.). Такође, нејасни су разлози због којих се првостепени орган у ожалбеном решењу позвао на одредбе члана 9. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Наиме, да би ускратио приступ траженим информацијама применом наведених одредаба, обавезан је да докаже да су за то испуњена два услова: да се ради о информацији или документу за који је прописом или службеним актом заснованим на закону, одређено да се чува као тајна, односно који је доступан само одређеном кругу лица, као и да се ради о информацији или документу због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији.

На основу свега напред изнетог, Повереник је на основу члана 171. став 3. Закона о општем управном поступку, а у вези са чланом 23. и чланом 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама одлучио као у диспозитиву овог решења и предмет вратио на поновни поступак.

У поновном поступку првостепени орган ће поступити по примедбама изнетим у образложењу овог решења и утврдити све чињенице од значаја за одлучивање у овој управној ствари, затим ће, на основу правилно утврђеног чињеничног стања, донети нову одлуку у овој управној ствари, односно поново одлучити о захтеву жалиоца у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, при чему ће посебно имати у виду одредбу члана 12. наведеног закона која предвиђа могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући увид. С тим у вези, првостепени орган ће приликом поновног одлучивања о захтеву имати у виду да јавности увек треба да буду доступне информације о одсуству са рада државних службеника, као и о разлозима одсуства уколико су ти разлози службене природе (нпр. службени пут, стручна обука, суспензије и сл.). Уколико су разлози за одсуство приватне природе (нпр. боловање, порођај, ступања у брак, селидбе, теже болести члана уже породице, смрти члана уже породице и сл.), онда те информације треба ускратити, али и тада информације о периоду у којем је државни службеник одсуствовао са рада треба учинити доступним јавности.

Број: 071-01-5661/2019-03 од 13. 1. 2020. године

7.3. ИНФОРМАЦИЈЕ ИЗ ЗАПИСНИКА О ВЕЋАЊУ И ГЛАСАЊУ ЧЛАНОВА ЖАЛБЕНЕ КОМИСИЈЕ У УПРАВНОМ ПОСТУПКУ

Информације о томе колико чланова Жалбене комисије је гласало за одлуку, а колико чланова против одлуке треба да буду доступне јавности, али би требало заштитити информације о томе на који је начин свако појединачно гласао јер би то било супротно Закону о заштити података о личности.

Из образложења:

А. А. је поднео захтев за приступ информацијама од јавног значаја од 3. 1. 2018. године, Градској управи града Ваљево у Ваљеву, којим је тражио записник о већању и гласању Жалбене комисије из списка у поступку одлучивања по његовој жалби против решења о премештају бр. ... од 7. 12. 2017. године који је окончан решењем о одбијању жалбе бр. ... од 27. 12. 2017. године и решење о образовању Жалбене комисије и именовању чланова.

Поступајући по наведеном захтеву, Градска управа града Ваљево актом бр. ... од 16. 1. 2018. године, жалиоцу је доставила копију траженог решења. У погледу траженог записника о већању и гласању Градска управа града Ваљева је обавестила жалиоца: да се приликом доношења сваке конкретне одлуке, о већању и гласању води посебан записник који потписују сви чланови комисије, већа и записничар; да се исти затвара у посебан омот, са назнаком на омоту да је унутра записник о већању и гласању, те да се исти на крају запечати; да се већање и гласање врши без присуства странака, што значи да законодавац није дозволио странкама да имају увид у то како је који члан комисије или већа гласао; да се запечаћени омот о већању и гласању у свим поступцима отвара само у посебним случајевима прописаним законом, те да му се из наведених разлога не може доставити копија траженог записника о већању и гласању, и тако практично одбила захтев жалиоца у том делу.

Против наведеног акта А. А. је дана 22. 1. 2018. године изјавио жалбу Поверенику, уређену поднеском од 30. 1. 2018. године, наводећи да му је ожалбеним актом без законског основа и без навођења претежнијег интереса онемогућен приступ траженом записнику. У прилогу је доставио копије поднетог захтева и ожалбеног акта.

Поступајући по жалби, Повереник је дана 2. 2. 2018. године доставио исту на изјашњење Градској управи града Ваљева у Ваљеву, као првостепеном органу у овој управној ствари.

У одговору на жалбу од 13. 2. 2018. године првостепени орган је навео да жалиоцу није достављен тражени записник о већању и гласању због тога што је одредбом члана 64. став 3. Закона о општем управном поступку прописано да се не смеју разгледати записници о већању и гласању и нацрти решења, као и да се у ожалбеном одговору није позвао на члан Закона о општем управном поступку јер је жалилац лице које је у радном односу у Градској управи града Ваљева и дипломирани правник, па је сматрао да су му познате одредбе тог закона.

По разматрању жалбе, донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Чланом 102. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да орган утврђује чињенице и околности од значаја за поступање у управној ствари.

Чланом 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да му је она иначе доступна, као и да му се информација од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Чланом 8. став 1. истог закона прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на Уставу и закону, док је ставом 2. истог члана прописано да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Имајући у виду да је жалилац изјавио жалбу против одлуке Градске управе града Ваљева – Одељења за послове органа града у Ваљеву, садржане у акту бр. ... од 16. 1. 2018. године, због недобијања записника о већању и гласању Жалбене комисије, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је првостепени орган погрешно када је ожалбеним актом жалиоцу ускратио приступ траженом записнику, наводећи да законодавац није дозволио странкама да имају увид у то како је који члан комисије гласао, а да претходно, у смислу цитиране одредбе члана 102. став 1. Закона о општем управном поступку, није утврдио све чињенице и околности од значаја за доношење одлуке у овој управној ствари. Ово најпре зато што је одредбом члана 64. став 3. Закона о општем управном поступку прописано право странке на разгледање списка предмета, односно да приликом разгледања списка не смеју да се разгледају записници о већању и гласању и нацрти решења, а у конкретном случају, жалилац је поднео захтев за остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја, чија се основаност цени с аспекта Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Осим тога, једно од начела Закона о општем управном поступку, садржано у члану 15. став 1. наведеног закона, прописује да је орган власти дужан да омогући приступ информацијама од јавног значаја у складу са законом, док је чланом 64. став 9. истог закона прописано да се одредбама овог закона не дира у остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја садржаним у документима који чине списе предмета. Такође, да би орган власти, на ком је, у смислу члана 24. став 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, терет доказивања, ускратио приступ траженим информацијама, обавезан је да докаже да су за то испуњени услови прописани цитираним одредбама члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, који у ставу 1. предвиђа да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом, ако је то неопходно у демократском друштву, ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на Уставу и закону. У конкретном случају, првостепени орган у ожалбеном акту уопште није навео разлоге за ускраћивање приступа траженим информацијама прописане Законом о слободном

приступу информацијама од јавног значаја, па се за сада са сигурношћу не може утврдити да ли постоје услови да се искључи слободан приступ траженом записнику, и ако постоје, да ли постоје у погледу целокупног записника. Из спроведеног поступка се не може утврдити ни да ли је првостепени орган, пре него што је одбио захтев жалиоца, разматрао могућност делимичног приступа траженом записнику у складу са одредбом члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, којом је предвиђена могућност да се од приступа изузму одређене информације, ако су за то испуњени законски услови прописани одредбама наведеног члана, тако да би њиховим објављивањем реално наступиле конкретне штетне последице.

Имајући у виду наведено, на основу члана 171. став 3. Закона о општем управном поступку, а у вези са чланом 23. и чланом 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одлучено је као у диспозитиву овог решења, односно поништен је ожалбени акт и предмет враћен на поновни поступак.

У поновном поступку првостепени орган ће поступити по примедбама наведеним у образложењу овог решења и утврдити све чињенице од значаја за доношење правилне одлуке у овој управној ствари, посебно да ли је одлука у предметном поступку одлучивања по жалби изјављеној против решења о премештају жалиоца донета већином гласова или једногласно. Након тога ће утврдити да ли постоје разлози за ускраћивање приступа траженим информацијама прописани одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, па уколико постоје, које су то околности због којих би достављањем траженог записника био угрожен неки од интереса заштићен одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и да ли је тај интерес у смислу члана 8. Закона претежнији у односу на интерес јавности да зна, односно које би конкретно тешке правне и друге последице реално могле наступити уколико би се тражени записник учинио доступним јавности. Затим ће на основу правилно утврђеног чињеничног стања донети нову одлуку у овој управној ствари, односно поново одлучити о предметном делу захтева жалиоца у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Пртом ће посебно имати у виду одредбу члана 12. Закона, као и то да приступ записнику о већању и гласању, уколико је одлука донета једногласно, не може бити споран, односно да није спорна доступност информације са колико је гласова за или против донета одлука или је донета једногласно, али је спорно то на који је начин свако појединачно гласао јер би то било супротно Закону о заштити података о личности.

7.4. ДОСТУПНОСТ ИНФОРМАЦИЈА ИЗ ОСТАВИНСКИХ РЕШЕЊА

Доступност оставинских решења са свим подацима лица на која се односе, које жалилац тражи како би одредио против кога да покрене одговарајуће судске поступке ради наплате својих потраживања, не може бити општег карактера, јер би се њиховом доступношћу у својству информација од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, могло озбиљно угрозити право на приватност и заштиту личних података лица на које се исте односе, при чему у списима предмета не постоји доказ о томе да су у овом случају испуњени услови за примену изузетака прописаних цитираним чланом 14. Закона.

Из образложења:

Закључком Другог основног суда у Београду Сп. Су. II бр. 17А-1/2018-03 од 15. 6. 2018. године, одбачен је захтев тражиоца ЈКП „Инфостан технологије“ из Београда од 11. 5. 2018. године којим је тражио информације од јавног значаја.

Против наведеног закључка ЈКП „Инфостан технологије“ из Београда, као тражилац информација, изјавило је дана 29. 6. 2018. године жалбу Поверенику у којој је навело да сматра да је у потпуности доставило уредан захтев који садржи све неопходне податке који су потребни за достављање докумената који садрже тражене информације, да је орган власти дужан да по службеној дужности прибави податке о чињеницама о којима се води службена евиденција (у складу са чл. 9. и 103. Закона о општем управном поступку), као и да тражилац има оправдан интерес да дође до сазнања о наследницима иза преминулих корисника будући да обавља делатност од општег интереса поверену од града Београда и достављањем тражених података не би било повређено право на приватност, углед или друго право лица чији се подаци траже.

Поступајући по поднетој жалби, Повереник је дана 4. 7. 2018. године доставио жалбу на изјашњење Другом основном суду у Београду, као органу власти у смислу одредаба члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно првостепеном органу у овој управној ствари, ради изјашњења.

У одговору на жалбу од 12. 7. 2018. године првостепени орган је остао при наводима из ожалбеног акта, истичући да су тражене информације таквог обима да би паралисале рад управе, ванпарничне писарнице и архиве, при чему нису испуњени услови из члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја да информације које представљају податке о личности буду доступне као информације од јавног значаја.

По разматрању жалбе и осталих списа предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Јавно комунално предузеће „Инфостан технологије“ Београд поднело је 11. 5. 2018. године захтев за приступ информацијама од јавног значаја Другом основном суду у Београду којим је тражило достављање оставинских решења у циљу евидентирања наследника као корисника комуналних услуга у Систему обједињене наплате и покретања парничних поступака против истих за неосновано обогаћење. Јавно комунално предузеће „Инфостан технологије“ је првостепеном органу доставило компакт-диск са списком преминулих лица, њиховим адресама и рачунима ЈКП „Инфостан технологије“, као исправама из којих произилази да ЈКП „Инфостан технологије“ има потраживања према тим лицима, тражећи да орган у што краћем временском року у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја и Законом о извршењу и обезбеђењу, достави оставинска решења ради наплате потраживања. У захтеву је појаснило своје надлежности и истакло да има грађана који покушавају на разне начине да избегну плаћање комуналних услуга и производа, да је један од начина да наследници не достављају решења, након спроведене оставинске расправе, којима су одређени као наследници иза покојника који су користили комуналне услуге, иако је то њихова обавеза прописана чланом 19. Одлуке о начину плаћања комуналних услуга на територији града Београда; да је чланом 19. поменуте одлуке прописано да је корисник комуналних услуга, који је отпочео са коришћењем комуналних услуга, дужан да о дану почетка коришћења комуналних услуга, по претходној пријави, код јавног предузећа, обавести предузеће за обједињену наплату, и то у року од осам дана од дана почетка коришћења комуналних услуга; да обавештење садржи податке о кориснику комуналних услуга, о објекту који се користи, о дану почетка коришћења и комуналним услугама које се користе; да услед наведеног, ЈКП „Инфостан технологије“ задужује и доставља рачуне за испоручене комуналне услуге и производе за преминулог корисника комуналних услуга, док наследници исте не измирују; да ЈКП „Инфостан технологије“ тек подношењем предлога за извршење на основу веродостојне исправе долази до сазнања да је корисник комуналне услуге преминуо будући да надлежни јавни извршитељи доносе одлуке којима се обустављају извршни поступци услед чињенице да је извршни дужник преминуо пре подношења предлога за извршење, те да услед оваквог понашања наследника, ЈКП „Инфостан технологије“ и сва градска предузећа који су учесници Система обједињене наплате, као и град Београд, трпе велику штету; да је чланом 31. Закона о извршењу и обезбеђењу прописана дужност државних органа, имаоца јавних овлашћења, других правних лица и предузетника да

извршном повериоцу који наведе потраживање ради чијег намиреша или обезбеђења намерава да води извршни поступак или поступак обезбеђења и приложи исправу у којој је садржано потраживање, бесплатно доставе ове податке које су дужни да доставе и суду и јавном извршитељу, изузев података из пореске пријаве за последње три године; да је последњим ставом истог члана прописано да се поменути подаци морају доставити у року од осам дана од дана пријема захтева за достављање; да имајући у виду цитиране законске одредбе, ЈКП „Инфостан технологије“ има оправдан интерес да у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја и Законом о заштити података о личности дође до сазнања о наследницима иза покојних корисника комуналних услуга, будући да обавља делатност од општег интереса; да је чланом 12. Закона о заштити података о личности прописано да у сврху извршавања обавеза одређених законом, актом донетим у складу са законом или уговором између лица дозвољена обрада без пристанка лица чији се подаци траже, као и да је обједињена наплата, одлуком скупштине града Београда, поверена ЈКП „Инфостан технологије“; да би достављањем тражених података тражилац био у могућности да покрене одговарајуће поступке против несавесних наследника, као и да ажурира базу Система обједињене наплате; да би недостављањем података био онемогућен да обавља делатност за коју је основан чиме би велику штету претрпео комунални систем града Београда а тиме и град Београд.

Поступајући по наведеном захтеву, првостепени орган је дописом од 14. 5. 2018. године обавестио тражиоца да је потребно да допуни поднети захтев тако што ће доставити датум смрти преминулих корисника који су имали пребивалиште на територији општина Вождовац, Чукарица и Раковица, у року од три дана од дана пријема поуке о допуни, те да ће у супротном захтев бити одбачен. Такође је напоменуто да тражена оставинска решења садрже податке о личности за које је потребан изричит пристанак лица да се подаци могу учинити доступни јавности сходно члану 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а како не постоји изричит пристанак, уколико се доставе тражена оставинска решења, биће заштићени сви лични подаци.

Даље је утврђено да је тражилац поднеском од 6. 6. 2018. године обавестио орган власти да је у прилогу захтева од 11. 5. 2018. године доставио компакт-диск са списком преминулих лица, њиховим адресама и рачунима из којих произилази да тражилац има потраживања према истима, и да је на тај начин у потпуности достављен уредан захтев (у смислу члана 15. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја), а уколико је органу потребан податак о датуму смрти преминулих лица за поступање по захтеву, дужан је да

по службеној дужности прибави податке о чињеницама о којима се води службена евиденција (у складу са чл. 9. и 103. Закона о општем управном поступку).

Такође је увидом у списе предмета утврђено да је, поступајући по поднетом захтеву, првостепени орган ожалбеним закључком Сп. Су. II бр.17А-1/2018-03 од 15. 6. 2018. године одбацио предметни захтев жалиоца, са образложењем да је захтев тражиоца неуредан јер је непрецизан и на основу датих података се не може сазнати информација коју тражилац тражи, а тражилац није отклонио недостатак.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја предвиђено је да орган власти неће тражиоцу омогућити приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на углед или које друго право лица на које се тражена информација лично односи, осим у случајевима из тач. 1, 2. и 3. наведеног члана, односно ако се ради о случају да је лице у односу на које се тражи информација на то пристало, ако је реч о личности, појави или догађају од интереса за јавност, а нарочито уколико се ради о носиоцу државне или политичке функције и ако је информација важна с обзиром на функцију коју то лице врши, или је реч о лицу које је својим понашањем, нарочито у вези са приватним животом, дало повода за тражење информација.

Чланом 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је орган власти дужан да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, тражиоца обавести о поседовању информације, стави му на увид документ који садржи тражену информацију, односно изда му или упути копију тог документа, док је ставом 10. истог члана прописано ако орган власти одбије да у целини или делимично обавести тражиоца о поседовању информације, да му стави на увид документ који садржи тражену информацију, да му изда, односно упути копију тог документа, дужан је да донесе решење о одбијању захтева и да то решење писмено објасни, као и да у решењу упути тражиоца на правна средства која може изјавити против таквог решења.

Имајући у виду садржину захтева од 11. 5. 2018. године, одговора на жалбу и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је првостепени орган погрешно када је ожалбеним закључком одбацио поднети захтев, са образложењем да је поднети захтев неуредан и да

тражилац није отклонио наведени недостатак. Наиме, Судским пословником („Службени гласник РС“, бр. 110/09, 70/11, 19/12, 89/13, 96/15, 104/15, 113/15, 39/16, 56/16, 77/16, 16/18), који је важио у моменту подношења захтева, Образац 24 (уписник „О“) , предвиђа да се у уписник за предмете оставине, између осталог, уноси презиме, име и последње пребивалиште оставиоца, а како је тражилац у прилогу захтева доставио компакт-диск (што орган власти не спори) са списком преминулих лица и њиховим адресама, из наведеног произилази да су тражене информације биле довољно прецизно описане и да је био могућ њихов проналазак, у смислу члана 15. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, па је првостепени орган био дужан да по захтеву поступи у складу са цитираним одредбама члана 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а што није учинио. Такође, без утицаја је напомена првостепеног органа да тражена оставинска решења садрже податке о личности за које је потребан изричит пристанак лица да се подаци могу учинити доступни јавности, а у супротном ће се доставити са заштићеним свим личним подацима, јер је орган власти у случају да је сматрао да постоји неки од разлога за искључење права на слободан приступ информацијама од јавног значаја (у смислу чл. 8, 9. или 14. Закона) био дужан да онда о томе донесе решење у складу са чланом 16. став 10. Закона. Ово посебно због тога што је жалилац захтевом од 11. 5. 2018. године тражио управо достављање података о личности наследника преминулих корисника услуга ЈКП „Инфостан технологија“ садржаних у оставинским решењима, а не достављање оставинских решења у којима су подаци о личности анонимизирани у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Како првостепени орган није поступио у складу са наведеним одредбама члана 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно како је пропустио да, у конкретном случају, донесе решење о одбијању поднетог захтева, Повереник је у поступку по жалби, на основу чл. 23. и 24. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу I и II диспозитива овог решења, нашавши да је захтев неоснован.

Наиме, како је тражилац захтевом тражио информације из оставинских решења у циљу евидентирања наследника, у конкретном случају ради се о информацијама таквог карактера (подаци о личности у смислу члана 3. Закона о заштити података о личности („Службени гласник РС“, бр. 97/08, 104/09 – др. закон, 68/12 – одлука УС и 107/12) који је важио у време подношења захтева, које се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја због тога што „оправдани интерес јавности да зна“, као битан елемент појма

информације од јавног значаја из члана 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, подразумева обавезу органа власти да исту учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално. Имајући то у виду, доступност оставинских решења са свим подацима лица на која се односе, које жалилац тражи како би одредио против кога да покрене одговарајуће судске поступке ради наплате својих потраживања, не може бити општег карактера, јер би се њиховом доступношћу у својству информација од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, могло озбиљно угрозити право на приватност и заштиту личних података лица на које се исте односе, при чему у списима предмета не постоји доказ о томе да су у овом случају испуњени услови за примену изузетака прописаних цитираним чланом 14. Закона.

Без утицаја је навод тражиоца да је чланом 31. Закона о извршењу и обезбеђењу прописана дужност државних органа, ималаца јавних овлашћења, других правних лица и предузетника да извршном повериоцу који наведе потраживање ради чијег намирења или обезбеђења намерава да води извршни поступак или поступак обезбеђења и приложи исправу у којој је садржано потраживање, бесплатно доставе ове податке које су дужни да доставе и суду и јавном извршитељу, као и да је чланом 12. Закона о заштити података о личности прописано да је у сврху извршавања обавеза одређених законом, актом донетим у складу са законом или уговором између лица дозвољена обрада без пристанка лица чији се подаци траже, јер је предметни захтев од 11. 5. 2018. године поднет у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, чија основаност се цени с аспекта Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Овим се не дира у могућност жалиоца да тражене информације прибави по неком другом основу, у неком другом поступку (у складу са Законом о извршењу и обезбеђењу, нпр.) уколико су за то испуњени законом прописани услови.

Број: 071-01-2456/2018-03 од 28. 10. 2019. године

7.5. ДОСТУПНОСТ ИНФОРМАЦИЈА ИЗ НАЛАЗА И МИШЉЕЊА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Доступност информација садржаних у налазу и мишљењу Градског центра за социјални рад у Београду из предмета у коме се расправља о разводу брака, поверавању детета, одређивању висине издржавања за малолетно дете и уређењу личног односа

детета и родитеља са којим дете не живи, не може бити општег карактера, јер би се њиховом доступношћу у својству информација од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, повредило право на приватност и заштиту података о личности лица на која се те информације односе, при чему нису испуњени услови за примену изузетака прописаних чланом 14. Закона, а сама жалиља није изнела евентуалне додатне аргументе у корист права јавности да зна.

Из образложења:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалиља дана 4. 6. 2018. године поднела Првом основном суду у Београду захтев за приступ информацијама од јавног значаја којим је тражила достављање копија налаза и мишљења Градског центра за социјални рад у Београду, Одељење ..., од 27. 1. 2016. године, који је достављен поступајућој судији и прочитан на рочишту дана 17. 2. 2016. године, као и осталих налаза и мишљења наведеног Центра из предмета бр. У прилогу је доставила копију поднеска упућеног председници Првог основног суда у Београду, позивајући се на предмет П2 бр. ..., наводећи да је предмет спора развод брака, поверавање детета, одређивање висине издржавања за малолетно дете и уређење личног односа детета и родитеља са којим дете не живи.

Даље је увидом у списе предмета утврђено да је орган власти дописом Су II-17A-76/2018 од 7. 6. 2018. године обавестио жалиљу да из техничких разлога суд није у могућности да у року од 15 дана достави тражене копије докумената, јер је због сезоне коришћења годишњег одмора од стране запослених у суду током лета смањен капацитет рада суда, те да ће се захтеву удовољити у року од 40 дана у складу са чланом 16. став 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Такође је увидом у списе предмета утврђено да орган власти по захтеву жалиље у делу којим је тражила копију налаза и мишљења Градског центра за социјални рад у Београду, Одељење ..., од 27. 1. 2016. године, који је достављен поступајућој судији, није поступио, што је био дужан да учини без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева те да је, у смислу члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, обавести да ли поседује тражену информацију и да јој, уколико исту поседује, достави копију документа у коме је иста садржана, или да у супротном донесе решење о одбијању тог дела захтева, у смислу става 10. истог члана.

Имајући у виду да орган власти по захтеву жалиље у делу којим је тражила копију налаза и мишљења Градског центра за социјални рад

у Београду, Одељење ..., од 27. 1. 2016. године, није поступио у складу са цитираним одредбама члана 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер нити је жалиљи доставио тражену информацију, нити је донео решење о одбијању тог дела захтева, Повереник је у поступку по жалби на основу члана 170. став 1. Закона о општем управном поступку одлучио као у ставу I диспозитива овог решења, наставши да је захтев тражиоца у наведеном делу неоснован из следећих разлога:

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да информација од јавног значаја, у смислу овог закона, јесте информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја предвиђено је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на углед или које друго право неког лица, осим у случајевима из тач. 1, 2. и 3. наведеног члана, односно ако је реч о случају да је лице у односу на које се тражи информација на то пристало, ако се ради о личности, појави и догађају од интереса за јавност или је реч о лицу које је својим понашањем, нарочито у вези са приватним животом, дало повода за тражење информације.

Имајући у виду да је жалиља предметним делом захтева за приступ информацијама од јавног значаја од 4. 6. 2018. године тражила копију налаза и мишљења Градског центра за социјални рад у Београду, Одељење ..., од 27. 1. 2016. године, који је достављен у предмету П2 бр. ..., Повереник налази да се, у конкретном случају, ради о информацији таквог карактера (подаци о личности у смислу члана 3. тач. 1. и 2. Закона о заштити података о личности који је важио у време подношења захтева), који се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја због тога што „оправдан интерес јавности да зна“, као битан елемент појма информације од јавног значаја из члана 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, подразумева обавезу органа власти да исту учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално. Имајући то у виду, доступност информација садржаних у налазу и мишљењу Градског центра за социјални рад у Београду, Одељење ..., из предмета П2 бр. ... у коме се расправља о разводу брака, поверавању детета, одређивању висине издржавања за малолетно дете и уређењу личног односа детета и родитеља са којим дете не живи, не може бити општег карактера, јер би се њиховом

доступношћу у својству информација од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, повредило право на приватност и заштиту података о личности лица на које се та информација односи, при чему нису испуњени услови за примену изузетака прописаних чланом 14. Закона, а сама жалиља није изнела евентуалне додатне аргументе у корист права јавности да зна. Овим се не дира у право жалиље да тражене информације, евентуално, прибави по другом основу и под условима прописаним посебним законом, али не као информације од јавног значаја.

Број: 071-01-2491/2018-03 од 17. 6. 2020. године

7.6. „УВИД У ВИДЕО-НАДЗОР“

Доступност видео-записа о уласку и изласку из гробља, односно појединих делова истог, у одређеном временском периоду, не може бити општег карактера јер би њихова доступност у својству информације од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, могла озбиљно угрозити право на приватност, односно на заштиту података о личности лица на која се односе.

Из образложења:

Имајући у виду да је жалилац поднетим захтевом тражио „увид у видео-надзор“ на Новом бежанијском гробљу на парцели ..., гробно место ..., односно увид у снимке видео-надзора из којих се може утврдити која су лица боравила на наведеном простору у одређеном периоду, Повереник налази да се, у конкретном случају, ради о информацијама које су подаци о личности, у смислу члана 3. тачка 1. Закона о заштити података о личности („Службени гласник РС“, бр. 97/08, 104/09 – др. закон, 68/12 – УС и 107/12), на снази у тренутку подношења захтева, које се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја, из разлога што „оправдан интерес јавности да зна“, као битан елемент појма информације од јавног значаја из члана 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, подразумева обавезу органа власти да исту учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално. Имајући то у виду, доступност видео-записа о уласку и изласку из гробља, односно појединих делова истог, у одређеном периоду, не може бити општег карактера јер би њихова доступност у својству информације од јавног значаја, на основу

Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, могла озбиљно угрозити право на приватност, односно на заштиту личних података лица на која се односе.

Како се из списка предмета не може закључити да је у конкретном случају испуњен било који од услова из члана 14. тач. 1–3. Закона, да би се предметне информације, које иначе задиру у приватност, могле учинити општедоступним на основу преовлађујућег јавног интереса, одлучено је као у диспозитиву овог решења.

Број: 071-01-2747/2019-03 од 27. 7. 2020. године

7.7. ИНФОРМАЦИЈЕ О ДАТУМУ И МЕСТУ ВЕНЧАЊА КАО ИНФОРМАЦИЈЕ ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА

Информације о датуму и месту обављања чина венчања, без имена и презимена супружника, не могу се учинити доступним јавности с обзиром на то да два лица која склапају брак имају право и слободу да сами одлуче кога ће позвати на своје венчање, где ће обавити чин венчања, ког дана и сл. У том смислу та лица имају разумно очекивање да ће чину њиховог венчања присуствовати само гости које су сами позвали (разумно очекивана приватност).

Из образложења:

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. поднео захтев од 20. 8. 2018. године за приступ информацијама од јавног значаја Градској управи града Сомбора, којим је тражио да му као заинтересованом лицу које већ деценијама снима сватове достави податке о времену заказаних венчања на територији града Сомбора.

Даље је увидом у списе предмета утврђено да је првостепени орган, поступајући по поднетом захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, ожалбеним решењем исти одбио, позивајући се на члан 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, наводећи да је тражена информација о времену закључења брака грађана податак о личности, а закључење брака приватан чин, а не информација од јавног значаја и да ту информацију не може доставити подносиоцу захтева без писменог пристанка лица које закључује брак.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне

власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 8. став 1. наведеног закона прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на Уставу и закону. Такође је ставом 2. истог члана Закона прописано да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Чланом 14. истог закона прописано је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на углед или које друго право неког лица, осим у случајевима из тач. 1, 2. и 3. наведеног члана, односно ако се ради о случају да је лице у односу на које се тражи информација на то пристало, ако је реч о личности, појави и догађају од интереса за јавност, а нарочито уколико се ради о носиоцу државне и политичке функције и ако је информација важна с обзиром на функцију коју то лице врши или се ради о лицу које је својим понашањем, нарочито у вези са приватним животом, дало повода за тражење информације.

Имајући у виду да је жалилац поднетим захтевом за приступ информацијама од јавног значаја тражио достављање података о времену заказаних венчања на територији града Сомбора, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је правилно поступио првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио поднети захтев за приступ информацијама од јавног значаја, те да је жалба неоснована. Ово стога што се и по мишљењу Повереника ради о информацијама таквог карактера којима се може повредити право на приватност физичких лица која склапају брак. Право на приватност је загарантовано чланом 8. Европске конвенције о људским правима, којим је између осталог прописано да се јавне власти неће мешати у вршење овог права сем ако то није у складу са законом и неопходно у демократском друштву у интересу националне безбедности, јавне безбедности или економске добробити земље, ради спречавања нереда или криминала, заштите здравља или морала, или ради заштите права и слобода других. С тим у вези, када се наведена норма разматра у светлу конкретног случаја, треба узети у обзир да два лица која склапају брак имају право и слободу да сами одлуче кога ће позвати на своје венчање, где ће обавити чин венчања, ког дана и сл. У том смислу та лица имају разумно очекивање да ће

чину њиховог венчања присуствовати само гости које су сами позвали (разумно очекивана приватност).

Даље, сагледавајући конкретни случај, у смислу члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, да ли би приступ траженим информацијама могао и требало да буде ограничен у демократском друштву, Повереник је пошао од тога да држава, када је реч о праву на приватност, има и негативну обавезу (да се не меша у вршење овог права), али и позитивну да пружи заштиту лицима чија је приватност угрожена актима других лица. Стога је Повереник става да је у конкретном случају, у једном демократском друштву, оправдано ускратити приступ траженим информацијама, јер је чин склапања брака приватан чин, те да се информације о склапању брака не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја због тога што „оправдан интерес јавности да зна“, као битан елемент појма информације од јавног значаја из члана 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, подразумева обавезу органа власти да исту учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално.

Имајући то у виду, доступност података о времену заказаних венчања на територији града Сомбора не може бити општег карактера, јер би њихова доступност у својству информације од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, могла озбиљно угрозити право на приватност лица на која се односе, а из списка предмета се не може закључити да је у конкретном случају испуњен било који од услова из члана 14. тач. 1, 2. и 3. Закона, да би се предметне информације, које иначе задиру у приватност, могле учинити општедоступним на основу преовлађујућег јавног интереса.

Навод жалиоца да информацијом о распореду венчања без имена лица која се венчавају не повређује ничије право на приватност, углед или које друго право, није могао утицати на другачију одлуку у овој управној ствари. Ово стога што је чин венчања приватан чин за који би требало да знају само позвана лица, а не јавност генерално. Поред тога, жалилац (осим што је навео да су му информације потребне ради обављања посла фотографа), што је само његов лични, приватни интерес, није навео да постоје околности које указују на претежност интереса јавности да зна информације о времену заказаних венчања на територији града Сомбора, у односу на интерес заштите приватности одређених лица.

7.8. ИНФОРМАЦИЈЕ ИЗ МЕДИЦИНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ПРЕМИНУЛЕ БЕБЕ

Доступност информација из медицинске документације преминуле бебе не може бити општег карактера, јер би њихова доступност у својству информације од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, могла озбиљно угрозити право на приватност лица на која се информације односе, при чему нису испуњени услови за примену изузетака прописаних чланом 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Из образложења:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац Клиничком центру Ниш у Нишу 3. 8. 2018. године поднео захтев којим је тражио да му се достави целокупни досије историје болести преминуле бебе рођене дана1985. године од мајке А. А. из Б.

Такође је увидом у списе предмета утврђено да по поднетом захтеву жалиоца орган власти није поступио, што је био дужан да учини без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, те да жалиоца, у смислу члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, обавести да ли поседује тражене информације и да му, уколико исте поседује, стави на увид документ који исте садржи односно изда му или достави копију документа у којем су тражене информације садржане, или да у супротном донесе решење о одбијању захтева, у смислу става 10. истог члана.

Имајући у виду да орган власти по захтеву жалиоца није поступио у складу са одредбама члана 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а да при томе није оправдао разлоге непоступања по поднетом захтеву, Повереник је у поступку по жалби, на основу члана 23. и члана 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 173. став 2. Закона о општем управном поступку, одлучио као у диспозитиву овог решења, наставши да је захтев тражиоца неоснован из следећих разлога:

Имајући у виду природу тражених информација, Повереник је дописом од 25. 6. 2020. године затражио од жалиоца да, у складу са одредбом члана 14. тачка 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, достави свој и пристанак А. А., као родитеља бебе, указујући да информације које орган власти достави тражиоцу у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, постају доступне и општој јавности, а да је одредбом члана 14.

Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја предвиђено да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на слободан приступ ако би се тиме повредило право на приватност, право на углед или које друго право лица на које се тражене информације односе, осим ако је лице на то пристало.

Поменути допис жалилац је примио 29. 6. 2020. године, али у остављеном року, а ни до дана израде овог решења, по истом није поступио, односно није доставио тражени пристанак.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 14. истог закона прописано је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на углед или које друго право неког лица, осим: ако се ради о случају да је лице у односу на које се тражи информација на то пристало (тач. 1); ако је реч о личности, појави или догађају од интереса за јавност, а нарочито уколико се ради о носиоцу државне и политичке функције и ако је информација важна с обзиром на функцију коју то лице врши (тачка 2) и ако је реч о лицу које је својим понашањем, нарочито у вези са приватним животом, дало повода за тражење информације (тачка 3).

Имајући у виду да је жалилац поднетим захтевом тражио информације у вези са историјом болести преминуле бебе, као и цитирање законске одредбе, Повереник налази да се, у конкретном случају, ради о информацијама таквог карактера (подаци о личности у смислу члана 3. тачка 1. и нарочито осетљиви подаци из члана. 16. Закона о заштити података о личности – „Службени гласник РС“, бр. 97/08, 104/09 – др. закон, 68/12 – одлука УС и 107/12, важећег у време подношења захтева), које се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја због тога што „оправдан интерес јавности да зна“, као битан елемент појма информације од јавног значаја из члана 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, подразумева обавезу органа власти да исту учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално. Имајући то у виду, доступност информација из медицинске документације преминуле бебе не може бити општег карактера, јер би њихова доступност у својству информације од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, могла озбиљно угрозити право на приватност лица на која се информације односе, при чему нису испуњени услови за

примену изузетака прописаних чланом 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Овим се не доводи у питање право жалиоца да од органа власти у посебном поступку прибави податке који су му потребни (нпр. у складу са Законом о заштити података о личности или Законом о правима пацијената – „Службени гласник РС“, бр. 45/13 и 25/19 – др. закон), уколико су за то, у складу са тим законима, испуњени прописани услови, али не као информације од јавног значаја.

Број: 071-01-3363/2018-03 од 27. 7. 2020. године

7.9. ИНФОРМАЦИЈЕ О ЛИЦИМА КОЈИМА СУ ИЗДАТИ ДИПЛОМАТСКИ ПАСОШИ

Информације о томе да ли су тачно одређеним лицима издати дипломатски пасоши, под којим бројем, датуми издавања и датуми истека важности дипломатских пасоша, као и датуми обнављања истих треба да буду доступни јавности, јер се тражене информације односе на поступање Министарства спољних послова Републике Србије у вршењу послова из своје надлежности и као такве треба да буду доступне јавности будући да говоре о раду тог министарства, односно јавност има оправдан интерес да зна да ли се то министарство придржава закона у извршавању прописаних надлежности, па и у погледу поштовања прописа о издавању дипломатских пасоша. Такође, тражене информације се односе на лица којима су издати дипломатски пасоши који се према члану 10. Закона о путним исправама („Службени гласник РС“, бр. 90/07, 116/08, 104/09, 76/10, 62/14 и 81/19) издају држављанима Републике Србије који у складу са међународним правом у иностранству имају статус дипломатског агента, конзуларног функционера, функционера међународних организација, дипломатским куририма, као и највишим државним функционерима, те нема сметњи да се тражене информације учине доступним јавности, јер је, у конкретном случају, испуњен услов из члана 14. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, за изузетак од права на приватност.

Из образложења:

Увидом у списе предмета утврђено је да је новинар А. А. поднео захтев од 6. 5. 2019. године за приступ информацијама од јавног значаја Министарству спољних послова Републике Србије, којим је тражио

информације које се односе на дипломатске пасоше издате Б. Б., В. В., Г. Г., Д. Д. и Е. Е., са подацима као у захтеву, односно копије докумената у којима су исте садржане из којих се могу сазнати бројеви дипломатских пасоша, датуми издавања и датуми истека важности дипломатских пасоша, као и датуми обнављања истих, за наведена лица.

Даље је увидом у списе предмета утврђено да је првостепени орган, поступајући, између осталог, по наведеном захтеву за приступ информацијама од јавног значаја од 6. 5. 2019. године, ожалбеним решењем исти одбио, позивајући се на члан 9. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, истичући да је чланом 48. Закона о путним исправама прописано да се подаци из евиденција о путним исправама могу давати искључиво државним органима под одређеним условима и да су државни органи дужни да податке из евиденција о путним исправама користе у складу са прописима којима се уређује заштита података о личности; да је одбио поднети захтев јер је исти поднео новинар А. А, а не државни орган.

Чланом 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује или му је доступна одређена информација од јавног значаја, као и да му се информација учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Чланом 8. став 1. наведеног закона прописано је и да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на Уставу и закону, док је ставом 2. истог члана прописано да се ниједна одредба закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Одредбом члана 9. тачка 5. наведеног закона прописано је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме учинио доступним информацију или документ за који је прописима или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као тајна, односно који је доступан само одређеном кругу лица, а због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији.

Чланом 14. истог закона предвиђено је да орган власти неће тражиоцу омогућити приступ информацији од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на углед или које друго право

лица на које се тражена информација лично односи, осим у случајевима из тач. 1, 2. и 3. наведеног члана, односно ако се ради о случају да је лице у односу на које се тражи информација на то пристало, ако је реч о личности, појави и догађају од интереса за јавност, а нарочито уколико се ради о носиоцу државне и политичке функције и ако је информација важна с обзиром на функцију коју то лице врши, или се ради о лицу које је својим понашањем, нарочито у вези са приватним животом, дало повода за тражење информације.

Имајући у виду садржину захтева жалиоца од 6. 5. 2019. године, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је првостепени орган погрешно када је ожалбеним решењем исти одбио, позивајући се на члан 9. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Ово стога што да би првостепени орган у конкретном случају ускратио приступ траженим информацијама, из разлога тајности података односно доступности само одређеном кругу лица, обавезан је да докаже да је у конкретном случају оправдано да то учини ради заштите претежних интереса из члана 9. тачка 5. Закона. У том смислу, поред једног од услова да се ради о информацији или документу за који је прописом или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као тајна, односно који је доступан само одређеном кругу лица, неопходно је испуњење и другог услова да је реч о информацији или документу због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији, како је то прописано чланом 9. тачка 5. наведеног закона. Првостепени орган није пружио ваљан доказ о оправданости искључења, у конкретном случају, приступа траженим информацијама, а Повереник не налази да су тражене информације таквог карактера да би морале бити искључене из слободног приступа на основу члана 9. тачка 5. Закона. Ово из разлога што се тражене информације односе на поступање Министарства спољних послова Републике Србије у вршењу послова из своје надлежности и као такве треба да буду доступне јавности будући да говоре о раду тог министарства, односно јавност има оправдан интерес да зна да ли се то министарство придржава закона у извршавању прописаних надлежности, па и у погледу поштовања прописа о издавању дипломатских пасоша. Такође, тражене информације се односе на лица којима су издати дипломатски пасоши који се према члану 10. Закона о путним исправама („Службени гласник РС“, бр. 90/07, 116/08, 104/09, 76/10, 62/14 и 81/19) издају држављанима Републике Србије који у складу са међународним правом у иностранству имају статус дипломатског агента, конзуларног функционера, функционера међународних организација, дипломатским куририма, као и највишим државним функционерима,

те нема сметњи да се тражене информације учине доступним јавно-сти, јер је, у конкретном случају, испуњен услов из члана 14. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, за изузетак од права на приватност.

Навод првостепеног органа да је одбио поднети захтев јер је чланом 48. Закона о путним исправама изричито прописано да се тражени подаци могу давати искључиво државним органима под одређеним условима и да су државни органи дужни да податке из евиденција о путним исправама користе у складу са прописима којима се уређује заштита података о личности, није могао утицати на доношење другачије одлуке у овој управној ствари. Ово стога што је у материји доступности информација, Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја *lex specialis* у односу на све друге законе којима се ова права ограничавају, па и на одредбе поменутог закона, на које се првостепени орган позива. У прилог томе говори и Декларација о доступности информација, коју су, у децембру 2004. године, заједнички усвојили специјални извештач Уједињених нација за слободу мишљења и изражавања, представник ОЕБС-а за слободу медија и специјални извештач Организације америчких држава за слободу изражавања, која је изричита у погледу тога да, у случају супротности, Закон о доступности информација има приоритет у односу на остале законе. Поред тога, Законом о изменама и допунама Закона о путним исправама („Службени гласник РС“, број 81/19) поменути члан 48. Закона је брисан. Такође, чињеница да би тражени документи могли да садрже и такве податке о личности као што су адресни подаци, лични матични број грађана, датум и место рођења и друге податке о личности, чије би објављивање могло да представља прекомерну обраду података о личности, није оправдан разлог да се ускрати приступ осталим траженим информацијама, те је првостепени орган уместо што је одбио захтев жалиоца могао поступити на начин како је то наложено у ставу II диспозитива овог решења и тако заштитити право на заштиту података о личности лица на која се информације односе.

Број: 071-01-3645/2019-03 од 5. 12. 2019. године

7.10. ИНФОРМАЦИЈЕ О ПОКРЕНУТИМ УПРАВНИМ СПОРОВИМА ПРОТИВ СЕНАТА УНИВЕРЗИТЕТА

Информације о евентуално покренутих управних споровима против Сената Универзитета у Нишу у вези са конкурсом за наставнике и сараднике који је расписао Пољопривредни факултет у Крушевцу треба да буду доступне јавности, јер је реч о установи

која врши јавна овлашћења, односно обавља делатност високог образовања која је од посебног значаја за Републику Србију, па стога постоји оправдан интерес жалиље, односно јавности да тражене информације зна.

Из образложења:¹

Навод органа власти из одговора на жалбу да није поступио по предметном захтеву јер сматра да би пружање тражених информација о другим учесницима конкурса и њиховим подацима било у супротности са Законом о заштити података о личности, није могао утицати на другачију одлуку у овој управној ствари. Ово стога што, уколико се у документима који садрже тражене информације евентуално налазе и лични подаци одређених лица, осим службених, као нпр. имена и презимена, адресни подаци, лични матични број грађана и сл., орган власти је могао да поступи у складу са одредбом члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, како је то и наложено ставом I диспозитива овог решења. Ово посебно имајући у виду да се тражене информације односе на евентуално покренуте управне спорове против Сената Универзитета у Нишу у вези са наведеним конкурсима, што упућује на то да се у конкретном случају ради о евентуалној повреди поступка приликом избора кандидата за наставнике и сараднике Пољопривредног факултета у Крушевцу, који врши јавна овлашћења, односно обавља делатност високог образовања која је од посебног значаја за Републику Србију, па стога постоји оправдан интерес жалиље, односно јавности да тражене информације зна с обзиром на то да према одредби члана 4. Закона, оправдан интерес јавности да зна увек постоји, осим ако орган власти не докаже супротно а што у конкретном случају орган власти није учинио.

1 Решењем Повереника број: 071-01-382/2020-03 од 23. 7. 2020. године Универзитету у Нишу је наложено да жалиљу А. А. обавести о томе да ли поседује тражене информације у вези са конкурсом за наставнике и сараднике који је расписао Пољопривредни факултет у Крушевцу дана 6. 12. 2018. године, 24. 1. 2018. године и 28. 6. 2018. године, односно документе у којима су исте садржане из којих се може сазнати да ли су и други учесници наведених конкурса (поред А. А.) покренули управне спорове против Сената Универзитета у Нишу у вези са тим конкурсима и уколико јесу: под којим бројем су заведени у Управном суду и да ли је поводом тих спорова донета судска одлука – пресуда или решење, те да јој, уколико такве документе поседује, у истом року доставе копије истих, с тим што ће пре достављања заштитити податке о личности као што су: имена и презимена свих лица осим службених и лица која су изабрана на наведеним конкурсима, адресни подаци, лични матични број грађана и други подаци који нису били услов за избор у звање сарадника, уколико су такви подаци садржани у тим документима и исте учинити недоступним.

Такође, у смислу одредби Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, орган власти је дужан да по сваком захтеву за приступ информацијама од јавног значаја поступи, односно да подносиоца захтева обавести о томе да ли поседује тражене информације и да му, уколико исте поседује, достави копије докумената у којима су оне садржане (члан 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја) или да у супротном донесе решење о одбијању захтева (члан 16. став 10. Закона), а што орган власти није учинио. При томе, накнадним давањем разлога за непоступање у одговору на жалбу не отклања се недостатак непоступања Универзитета у Нишу, у смислу наведених одредби Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер је био дужан да донесе решење а наведени разлози би морали да буду садржани у самом решењу, чиме се омогућава контрола да ли је чињенично стање правилно утврђено и да ли је правилно примењен одговарајући материјални пропис. При томе, одредбом члана 46. став 1. тачка 8) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописана је прекршајна казна за одговорно лице у органу јавне власти ако не поступи по захтеву за приступ информацијама у складу са овим законом, односно достави непотпуне и нетачне информације (члан 16).

Чињеница да је орган власти одговором на жалбу обавестио Повереника да не поседује информације у вези са конкурсима које је Пољопривредни факултет у Крушевцу расписао дана 6. 12. 2018. године и 28. 6. 2018. године није могла утицати на другачију одлуку у овој правној ствари због тога што је према одредби члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја орган власти дужан да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, обавести тражиоца а не Повереника о томе да ли поседује тражене информације, што у конкретном случају није учинио.

Број: 071-01-382/2020-03 од 23. 7. 2020. године

7.11. ИНФОРМАЦИЈЕ О ЖРТВАМА ИЗВРШЕЊА КРИВИЧНОГ ДЕЛА

Доступност информација о именима и презименима жртава и оштећених не може бити општег карактера, јер би њихова доступност у својству информације од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, могла озбиљно угрозити право на приватност, односно на заштиту података о личности, не само учесника предметног кривичног поступка, већ и породице тих лица. Њима и њиховим породицама се не може и не сме ускратити право да саме одлучују о томе да ли ће и

који ће подаци о њима бити објављени. Позиција жртве значи да је особи која је жртва неког злочина, извршеног насилним путем, одузета моћ и нешто је урађено против њене воље. Објављивање података о ономе што се десило жртви, против њене воље и против воље чланова њене породице, значило би наставак њених/њихових патњи и поновно одузимање моћи да сама/и одлучују о ономе што се ње/њих тиче.

Из образложења:

Навод жалиоца да упознавање јавности са жртвом и јавно помињање њеног имена и презимена представља вид сатисфакције за жртву и предуслов за признање патњи које је претрпела, пре свега на основу свог идентитета, није могао бити уважен. Ово стога што када су у питању жртве и оштећени информације као што су њихова имена и презимена, опис догађаја, односно начин извршења дела и сл. не могу се учинити доступним јавности као информације од јавног значаја због тога што „оправдан интерес јавности да зна“, као битан елемент појма информације од јавног значаја, подразумева обавезу органа власти да исту учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално. Имајући то у виду, доступност информација о именима и презименима жртава и оштећених не може бити општег карактера, јер би њихова доступност у својству информације од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, могла озбиљно угрозити право на приватност, односно на заштиту личних података, не само учесника предметног кривичног поступка, већ и породице тих лица, па у конкретном случају Повереник не налази да је претежнији интерес јавности да зна информације о именима и презименима од интереса заштите приватности и података о личности лица на које се тражене информације односе. Осим тога, не може се прихватити тврдња жалиоца да објављивање имена жртава представља вид сатисфакције за жртве, јер се не може претпостављати унапред да је то њихова воља. Њима и њиховим породицама се не може и не сме ускратити право да саме одлучују о томе да ли ће и који ће подаци о њима бити објављени. Позиција жртве значи да је особи која је жртва неког злочина, извршеног насилним путем, одузета моћ и нешто је урађено против њене воље. Објављивање података о ономе што се десило жртви, против њене воље и против воље чланова њене породице, значило би наставак њених/њихових патњи и поновно одузимање моћи да сама/и одлучују о ономе што се ње/њих тиче.

Број: 071-01-579/2020-03 од 26. 6. 2020. године

7.12. ОЦЕНЕ ТОКОМ ШКОЛОВАЊА КАО ИНФОРМАЦИЈЕ ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА

Просечне оцене током школовања за кандидате примљене у радни однос могу се учинити доступним општој јавности уколико су биле критеријум за пријем у радни однос.

Из образложења:

Повереник је имао у виду да су поднетим захтевом тражени подаци чијим приступом се задира у приватност лица на која се тражени подаци односе, при чему се првенствено мисли на просечне оцене током школовања, али је у конкретном случају нашао да постоји појачан интерес јавности да зна информације које се односе на радно искуство у здравственим установама и просечне оцене у току школовања примљених кандидата, с обзиром на то да су исте, према наводима из предлога за пријем кандидата по расписаном огласу број: 9087/3 од 26. 3. 2019. године, биле критеријум за пријем здравствених радника у радни однос у Клиничком центру Ниш у Нишу. Та лица су за свој рад плаћена јавним новцем.

Број: 071-01-3652/2019-03 од 30. 6. 2020. године

7.13. ИНФОРМАЦИЈЕ О ПОДНОСИОЦУ КРИВИЧНЕ ПРИЈАВЕ

Информације о подносиоцу кривичне пријаве не могу се учинити доступним јавности као информације од јавног значаја. Интерес јавности је да свако може без страха за сопствену безбедност поднети надлежним органима представку (пријаву). Објављивање података о лицима која указују на евентуална незаконита понашања (као и садржаја њихових представки, пријава) може их обесхрабрити у намери обраћања надлежним органима, тако да је управо интерес јавности да овакве информације не буду доступне општој јавности, изузев ако се у неком конкретном случају докаже да је интерес јавности да зна такве информације претежнији и јачи од интереса заштите права лица које подноси представку (пријаву).

Из образложења:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац преко пуномоћника поднео Министарству унутрашњих послова РС, Полицијској

управи у Нишу, дана 4. 2. 2019. године захтев за приступ информацијама од јавног значаја којим је тражио податке о лицу које је дана ... године пријавило А. А. да му је претило, указујући на то да су му подаци потребни ради подношења кривичне пријаве за кривично дело лажно пријављивање.

Поступајући по поднетом захтеву, првостепени орган је ожалбеним решењем одбио захтев жалиоца с позивом на одредбе чл. 2. и 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја наводећи, између осталог, да тражене информације представљају податке о личности, у смислу члана 3. тачка 1. Закона о заштити података о личности, које не могу бити учињене доступним јавности у својству информације од јавног значаја на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер би се повредило право на приватност лица на које се информације односе, при чему нису испуњени услови за примену изузетака из члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 14. истог закона прописано је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на углед или које друго право неког лица, осим: ако се ради о случају да је лице у односу на које се тражи информација на то пристало (тачка 1); ако се ради о личности, појави или догађају од интереса за јавност, а нарочито ако је реч о носиоцу државне и политичке функције и ако је информација важна с обзиром на функцију коју то лице врши (тачка 2) и уколико се ради о лицу које је својим понашањем, нарочито у вези са приватним животом, дало повода за тражење информације (тачка 3).

Имајући у виду да је жалилац поднетим захтевом тражио да му се доставе информације о одређеном физичком лицу које је против њега поднело пријаву због претње, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је правилно поступио првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио захтев жалиоца, те да је жалба неоснована. Ово стога што се ради о информацијама таквог карактера (подаци о личности у смислу члана 3. тачка 1. Закона о заштити података о личности – „Службени гласник РС“, бр. 97/08 и 104/09 – др. закон, 68/12 – одлука УС, 107/12), које се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја

због тога што „оправдан интерес јавности да зна“, као битан елемент појма информације од јавног значаја из члана 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, подразумева обавезу органа власти да исту учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално. Имајући то у виду, доступност информација које се односе на пријаву одређеног физичког лица за претњу, не може бити општег карактера јер би њихова доступност у својству информације од јавног значаја на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, могла озбиљно угрозити право на приватност тих лица, при чему нису испуњени услови за примену изузетака прописани чланом 14. Закона. Наиме, из списка предмета се не може закључити да је у конкретном случају испуњен било који од услова из тач. 1, 2. и 3. члана 14. Закона да би се предметне информације, које иначе задиру у приватност, могле учинити општедоступним на основу преовлађујућег јавног интереса.

Навод жалиоца да је лице чији се подаци траже својим понашањем дало повод за тражење информација, није могао бити уважен, јер је интерес јавности да свако може без страха за сопствену безбедност поднети надлежним органима представку (пријаву). Објављивање података о лицима која указују на евентуална незаконита понашања (као и садржаја њихових представки, пријава) може их обесхрабрити у намери обраћања надлежним органима, тако да је управо интерес јавности да овакве информације не буду доступне општој јавности, изузев ако се у неком конкретном случају докаже да је интерес јавности да зна такве информације претежнији и јачи од интереса заштите права лица које подноси представку (пријаву), а што у овој управној ствари није случај.

Број: 071-01-2546/2019-03 од 27. 7. 2020. године

7.14. ОБИМ ДОСТУПНОСТИ ИНФОРМАЦИЈА О ЛИЦИМА НА РУКОВОДЕЋИМ И ИЗВРШИЛАЧКИМ РАДНИМ МЕСТИМА

У складу са стандардима постављеним у јуриспруденцији Европског суда за људска права обим заштите приватности лица запослених на руководећим радним местима у органима јавне власти ужи је у односу на запослена лица која нису на тим позицијама, па о лицима која су на руководећим радним местима треба да буду доступне информације које се на њих односе у ширем обиму, укључујући и име и презиме тих лица, док то није случај за лица која су запослена на извршилачким радним местима.

Из образложења:²

Имајући у виду садржину поднетог захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је првостепени орган погрешно када је ожалбеним решењем одбио захтев жалиоца за приступ траженим информацијама, позивајући се на одредбе члана 2. став 1. и члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, са образложењем да се ради о таквим информацијама (подаци о личности у смислу члана 3. тачка 1. Закона о заштити података о личности), које се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја, јер би се доступношћу истих повредило право на приватност лица на које се исте односе, те да нису испуњени услови за примену изузетака од права на приватност прописаних чланом 14. Закона. Ово стога што су у конкретном случају захтевом поднетим на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја тражене информације у вези са оцењивањем рада службених лица, запослених у Министарству унутрашњих послова Републике Србије, Полицијској управи у Врању, које оцењивање је основ за праћење и унапређивање резултата рада запослених у Министарству, каријерни развој и напредовање, у складу са Уредбом о оцењивању полицијских службеника и других запослених у Министарству унутрашњих послова („Службени гласник РС“, број 17/17) и од утицаја је на износ средстава која се службеним лицима запосленим

2 Решењем Повереника, између осталог, наложено је Министарству унутрашњих послова Републике Србије у Београду да Синдикату ... достави тражене информације које се односе на оцењивање рада запослених у Одељењу полиције – Полицијској испостави Врање и Одељењу криминалистичке полиције Полицијске управе Врање за период 2017. године, односно копије докумената у којима су исте садржане, и то: 1) образаца за оцењивање рада запослених на извршилачким радним местима, с тим што ће пре достављања, заштитити податке о личности запослених лица која су оцењивана, и то: имена и презимена, име једног родитеља, својеручни потпис, лични матични број грађана, чин и звање, назив радног места, податке о наградама, похвалама и признањима, увећању/умањењу плате, дисциплинским и другим мерама, одсуствовању у току године, напомене од значаја за оцену, као и све друге податке на основу којих би идентитет запослених на извршилачким радним местима могао бити одредив, садржане у наведеним документима и исте учинити недоступним; и 2) образаца за оцењивање рада запослених на руководећим радним местима, с тим што ће пре достављања, заштитити податке о личности запослених лица која су оцењивана, и то: име једног родитеља, својеручни потпис, лични матични број грађана, податке о увећању/умањењу плате, дисциплинским и другим мерама, одсуствовању у току године, као и сваки други податак који задире у интиму и приватан живот запослених на руководећим радним местима, садржане у наведеним документима и исте учинити недоступним.

у јавном сектору исплаћују из буџета Републике Србије, па је несумњив интерес јавности да такве информације зна.

Повереник стога налази да жалилац, у смислу цитиране одредбе члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, има право да му се тражене информације учине доступним на начин како је то наложено ставом II диспозитива овог решења.

У погледу тражених информација у делу захтева који се односи на запослене на руководећим радним местима, испуњен је услов за примену изузетка од права на приватност из члана 14. тачка 2. Закона (имајући у виду да услови за изузетак од права на приватност нису кумулативно прописани, већ је довољно испуњење једног од њих), јер, у складу са стандардима постављеним у јуриспруденцији Европског суда за људска права, обим заштите приватности лица запослених на руководећим радним местима у органима јавне власти ужи је у односу на запослена лица која нису на тим позицијама. Међутим, и у односу на ова лица треба заштитити податке (име родитеља, својеручни потпис, ЈМБГ, податке о увећању/умањењу плате, дисциплинским и другим мерама, одсуствовању у току године, као и сваки други податак који задире у интиму и приватан живот) чија би доступност представљала прекомерну обраду података о личности, што би било супротно Закону о заштити података о личности, а све на начин како је то наложено у алинеји 2. става II диспозитива овог решења.

Међутим, када су у питању информације које се односе на оне запослене који нису на руководећим већ на извршилачким радним местима, Повереник налази да степен заштите њихове приватности треба да буде већи, те да код достављања захтеваних информација треба учинити недоступним и њихова имена у ситуацији када не постоји њихова изричита сагласност за то, нити друге посебне околности које би оправдавале објављивање и таквих података.

Број: 071-01-2341/2018-03 од 25. 12. 2019. године

7.15. ИНФОРМАЦИЈЕ О ФИЗИЧКИМ И ПРАВНИМ ЛИЦИМА КОЈА ПРИЈАВЉУЈУ НЕЗАКОНИТОСТИ

Информације о субјектима (правним и физичким лицима) који пријављују незаконитости треба заштитити, јер би објављивањем тих података наведени субјекти били дестимулисани да пријављују незаконитости и неправилности, а што би последично могло неповољно да утиче на откривање потенцијалних незаконитости.

Из образложења:³

Када су у питању подаци о корисницима услуга ДОО ..., за њихову обраду, тј. доступност, у конкретном случају не постоји преовлађујући интерес јавности у односу на интерес заштите поверљивости тих информација, нити законски основ у конкретном случају, због чега их је, уколико су садржани у траженом документу, потребно учинити недоступним при поступању првостепеног органа у овом решењу. Ово посебно из разлога очувања правне сигурности корисника услуга и повећања пореске дисциплине. Наиме, објављивањем поменутих података наведени субјекти би били дестимулисани да пријављују незаконитости и неправилности у поступању наведеног правног лица и других пореских обвезника, што би могло неповољно да утиче на откривање потенцијалних незаконитости. Када су у питању подаци о личности како корисника услуга ДОО ..., тако и осталих физичких лица, првостепени орган је обавезан поступити на начин наведен у ставу II диспозитива овог решења и заштитити и учинити недоступним податке о личности (имена и презимена свих физичких лица осим службених, адресни подаци физичких лица, лични матични број грађана и др.), јер би њихово објављивање поред наведених разлога представљало и повреду права на приватност тих лица.

Поред тога, Повереник истиче да, када је реч о осталим информацијама садржаним у траженом документу, исте треба да буду доступне јавности, посебно јер се односе на испуњење законских обавеза пореског обвезника и поступање Пореске управе у вршењу послова из своје надлежности.

Број: 071-01-4342/2019-03 од 23. 9. 2019. године

3 Решењем 071-01-4342/2019-03 од 23. 9. 2019. године, између осталог, наложено је Министарству финансија Републике Србије, Пореској управи у Београду, да лицу А. А. достави тражене информације односно копију иницијативе Министарства финансија, Пореске управе, Сектора пореске полиције, Регионалног одељења Крагујевац, Одсек Јагодина, за подношење захтева Основном јавном тужилаштву у Деспотовцу за издавање наредбе о претресању пословних просторија и уређаја за аутоматску обраду података код ДОО ..., Свилајнац, сачињену на основу захтева за заједничко поступање Пореске управе, Регионалног одељења за контролу Крагујевац, број „службено“ од 7. 3. 2019. године – у коме је наведено да се Пореској управи врло често обраћају корисници услуга ДОО „...“ да им за купљено добро или извршену услугу није уопште издат рачун или да у издатом рачуну нису наведене све врсте услуга које су наплаћене, с тим што ће пре достављања исте, заштитити податке о корисницима услуга ДОО ... (без обзира на то да ли су у питању физичка или правна лица) као и податке о личности осталих физичких лица, и то: адресне податке, лични матични број грађана и њихова имена и презимена, осим имена и презимена службених лица, уколико су садржани у наведеном документу и исте учинити недоступним.

7.16. ПРЕЗУМПЦИЈА НЕВИНОСТИ И ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА

Информације о радном статусу полицијског службеника, евентуалној дисциплинској одговорности и наградама које је примао током службе јесу информације које су у вези са радом запосленог у првостепеном органу, а не у вези са његовим приватним животом, чиме је испуњен услов из члана 14. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја за изузетак од права на приватност. Оправдан интерес јавности да зна постоји јер се те информације тичу полицијског службеника који обавља послове утврђене Уставом и законом, за које послове је плаћен јавним новцем, при чему је у конкретном случају интерес јавности да зна тражене информације додатно појачан чињеницом да се исте односе на полицајца који је оптужен за кривично дело – тешка дела против опште сигурности, из члана 288. став 1, у вези са чланом 278. став 1. Кривичног законика, у вези са чланом 34. Кривичног законика. У ситуацији када захтевом за приступ информацијама нису тражене било какве информације које се тичу начина и извршења кривичног дела које се полицијском службенику ставља на терет, не може се говорити о повреди презумпције невиности.

Из образложења:⁴

Имајући у виду да је жалиља предметним захтевом тражила информације у вези са В. М., полицијским службеником Министарства

4 Решењем Повереника, између осталог, наложено је Министарству унутрашњих послова Републике Србије у Београду да жалиоцу достави тражене информације које се односе на полицијског службеника В. М., односно копије докумената у којима су исте садржане, из којих се може сазнати који је радни статус именованог у полицији, на дан 9. 5. 2019. године, као и да га обавести да ли поседује документе из којих се може сазнати: да ли је полиција против именованог покренула дисциплински поступак или предузела било које друге радње, и ако јесте, које; да ли је именовани, до 9. 5. 2019. године, дисциплински или на други начин кажњаван и уколико јесте, зашто и када; које награде и признања је именовани примао током службе од Полицијске управе за град Београд, Министарства унутрашњих послова или другог органа, уколико има таквих (због професионализма или храбрости приликом извршавања службеног задатка) и када; те да јој, уколико поседује наведене документе, у истом року, достави копије истих, с тим што ће пре достављања копија свих наведених докумената заштитити и учинити недоступним податке о личности као што су: имена и презимена свих лица осим наведеног полицијског службеника и других службених лица, адресе становања, лични матични број грађана и сл., уколико су садржани у наведеним документима.

унутрашњих послова, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је првостепени орган погрешно када је ожалбеним решењем одбио захтев, позивајући се на одредбе члана 2. став 1. и члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, наводећи да се у конкретном случају ради о информацијама таквог карактера које се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја јер би се њиховом доступношћу повредило право на приватност лица на које се информације односе, достојанство личности, заштита личног интегритета и да би се давањем тражених информација прекршила презумпција невиности тог лица, а да нису испуњени услови за примену изузетака прописани чланом 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Ово најпре стога што се тражене информације односе на полицијског службеника који обавља одређене послове за орган јавне власти, за које послове је плаћен јавним новцем, те исти у конкретном случају, не може имати исти степен заштите приватности као грађани који нису запослени у органима јавне власти. Како су предметним захтевом тражене информације о радном статусу полицијског службеника, евентуалној дисциплинској одговорности и наградама које је примао током службе, односно како су тражене информације у вези са радом запосленог у првостепеном органу, а не у вези са његовим приватним животом, то је у конкретном случају испуњен услов из члана 14. тачка 2. Закона, за изузетак од права на приватност.

Поред тога, тражене информације се односе и на поступање органа власти у вршењу послова из своје надлежности, те јавност има оправдан интерес да зна да ли се органи власти придржавају закона у извршавању прописаних надлежности. У конкретном случају, наведени интерес јавности додатно је појачан чињеницом да је полицијски службеник окривљен за кривично дело изазивање опште опасности у судском поступку који се води за паљење куће новинара М. Ј. из Гроцке. Наиме, случај полицајца В. М., оптуженог да га је унајмио Д. С., бивши председник општине Гроцка ради учешћа у паљењу куће новинара новина „Жиг инфо“ М. Ј., изазива већ дуже време пажњу јавности и бројних медија. Тако је у медијима, између осталог, објављена изјава коју је полицајац В. М. дао у Тужилаштву поводом оптужби да га је унајмио Д. С. да „му реши проблем са новинаром“, у којој је навео: да је председник Општине Гроцка тражио да се спали аутомобил М. Ј.; да је Д. С. имао поверења у њега и да му је рекао да ће покушати да пронађе особу која би то могла да учини, односно да је ангажовао И. Н., кога је знао одраније и за кога је чуо да се наводно бави зеленашењем, те да је претпоставио да ће за непосредног починиоца наћи неког из криминалне средине; да је после неколико дана, И. Н. рекао да је нашао човека који за наведени посао тражи 1.000 евра,

а да је Д. С. рекао да ће за паљење аутомобила дати 1.500 евра; да није желео да се уграђује у овај посао, већ да је, свестан позиције коју Д. С. има у друштву, рачунао да му може помоћи у животу и животу његове породице („Блиц“, 16. 3. 2019. године). Такође, дана 12. 12. 2019. године објављено је: да је полицајац В. М. променио исказ дат у полицији у дану када је ухапшен када је признао да му је Д. С. обећао 1.500 евра да заплаши М. Ј.; да је именовани полицајац навео да су му у УКП-у претили и уцењивали га да је измислио причу о 1.500 евра и то да га је Д. С. подстрекавао на напад, да је питао Д. С. да ли може да му помогне око писања „Жиг инфо“, на шта је он одговорио да „нема ништа против“, као и да га није интересовало да ли је истина или није то што М. Ј. пише, већ да је хтео да реши свој проблем; да је разговарао са И. Н. од кога је тражио да оштети ауто М. Ј., за шта му је И. Н. тражио 1.000 евра. Све ове чињенице говоре у прилог томе да је у конкретном случају претежнији интерес јавности да зна тражене информације од интереса заштите приватности лица на које се тражене информације односе у смислу одредбе члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Како се у конкретном случају, обрада тражених података врши у сврху приступа истима на основу и под условима прописаним Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, неосновано је позивање првостепеног органа на одредбу члана 12. став 1. Закона о раду. Поред тога, и одредбама члана 89. Закона о заштити података о личности прописано је да информације од јавног значаја које садрже податке о личности могу бити учињене доступним тражиоцу информације од стране органа власти на начин којим се обезбеђује да се право јавности да зна и право на заштиту података о личности могу остварити заједно, у мери прописаној законом којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја и Законом о заштити података о личности.

Навод првостепеног органа да би се давањем тражене информације директно прекршила презумпција невиности, на коју сваки окривљени има право док се његова кривица за кривично дело не утврди правоснажном одлуком суда нејасан је и неодређен и исти није могао утицати на другачију одлуку у овој управној ствари. Наиме, из тих навода се не може утврдити на који би начин достављање информација у вези са радним статусом полицијског службеника у органу власти била прекршена презумпција невиности у кривичном поступку који се против њега води. Поред тога, реч је о информацијама које иначе треба да буду доступне јавности и за које постоји оправдан интерес јавности да зна јер се, како је то наведено, тичу полицијског службеника који обавља послове утврђене Уставом и законом за које је плаћен јавним новцем, при чему је у конкретном случају интерес јавности

да зна тражене информације додатно појачан чињеницом да се исте односе на полицајца који је оптужен за кривично дело – тешка дела против опште сигурности, из члана 288. став 1, у вези са чланом 278. став 1. Кривичног законика, у вези са чланом 34. Кривичног законика. Осим тога, захтевом нису тражене било какве информације које се тичу начина извршења кривичног дела које се полицијском службенику, на ког се односе тражене информације, ставља на терет.

Из наведених разлога, Повереник налази да жалиља у смислу цитиране одредбе члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја има право да јој се тражене информације учине доступним на начин како је то наложено ставом II диспозитива овог решења, што је у складу са одредбом члана 12. Закона која предвиђа могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан тражити да омогући увид, јер би омогућавање приступа тим информацијама представљало прекомерну обраду података о личности, супротно начелу „минимизације података“ из члана 5. став 1. тачка 3. Закона о заштити података о личности.

Број: 071-01-3709/2019-03 од 27. 7. 2020. године

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

342.727(497.11)

СЛОБОДАН приступ информацијама : ставови и мишљења
Повереника. Публикација бр. 9 / [уредник Славољупка
Павловић]. - Београд : Повереник за информације од јавног
значаја и заштиту података о личности, 2020 (Београд :
Службени гласник). - 155 стр. ; 23 cm

Тираж 600. - Стр. 8: Уводна реч Повереника / Милан
Мариновић. - Стр. 11-12: Уводна реч / Славољупка
Павловић.

ISBN 978-86-901034-3-0

а) Право на информисање -- Србија
COBISS.SR-ID 20166409